Sfântul Lazăr şi Sfintele mironosiţe Maria şi Marta din Betania

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
Canon din vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor despre învierea lui Lazăr .8
Sâmbătă în săptămâna Floriilor (Triod) 18
Acatistul Învierii Sfântului şi dreptului Lazăr.....47
Sinaxar - Aducerea cinstitelor moaşte ale Sfântului dreptului Lazăr (17 octombrie) 60
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului Lazăr, cel mort de patru zile (17 octombrie) 61
Sfântul Lazăr din Betania (sec. I) (17 decembrie) 62
Arhimandritul Ioanichie Bălan - Cuvânt al despre învierea lui Lazăr şi învierea cea duhovnicească.....64
Sfântul Chiril al Alexandriei despre învierea lui Lazăr 70
Mulţimea de la mormântul lui Lazăr aduce mărturie despre înviere.....72
Foloasele învierii lui Lazăr 73
Dovada învierii lui Lazăr 74

Sfântul Iov de la Poceaev - Să nu ascundem minunile lui Dumnezeu, ci să vestim despre ele tuturor!.....75
Toţi aceia pe care îi numim astăzi „morţi” nu sunt deloc morţi.....77
Sfântul Varlaam, mitropolitul Moldovei - la Predică la Sâmbăta lui Lazăr ...79
Arhim. Mihail Daniliuc - Despre un om care a murit de două ori, trăind trei vieţi.....84
Preasfinţitul Corneliu, episcopul Huşilor - Învierea lui Lazăr, anticipare a învierii celor adormiţi.....88
PS Lucian, episcopul Caransebeșului - Din satul Betania, la învierea lui Lazăr, în satul Emaus, cu Hristos cel Înviat.....94
Sâmbăta lui Lazăr.....98
Pr. Bogdan Dedu - Sâmbăta lui Lazăr, anticiparea Învierii Domnului.....102
Învierea lui Lazăr, prietenul lui Iisus Hristos.....106
Sfântul Lazăr (sec. I).....109
Sfintele mironosiţe Maria şi Marta, surorile dreptului Lazăr.....111
Sinaxar - Pomenirea Sfintelor Maria şi Marta, surorile lui Lazăr, care cu pace s-au săvârşit (4 iunie).....111
Calendar ortodox 4 iunie: Sfintele mironosiţe Maria şi Marta, surorile dreptului Lazăr.....113
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintelor Marta şi Maria, surorile lui Lazăr.....114
Cântare de laudă la Marta şi Maria.....114
Cuvânt pentru suflet. Exemple de iubire, Sfintele mironosiţe, Maria şi Marta (video).....116
Sfintele mironosiţe Maria și Marta surorile dreptului Lazăr.....117
Sfintele surori Marta şi Maria.....126
Sfânta Marta, sec. I - (29 iulie).....130
Orthodoxwiki - Maria din Betania.....132
Orthodoxwiki - Marta din Betania.....135
Orthodoxwiki - Lazăr din Betania.....137
Betania, Larnaca - Cipru şi Marsilia.....141
Pr. Silviu Cluci - Betania - satul lui Lazăr.....141
Pr. Silviu Cluci - Mormântul lui Lazăr din Betania.....143
(Foto) Paşi de pelerin la mormântul lui Lazăr din Betania.....146
Teodor Danalache - Mormântul lui Lazăr din Betania.....152
Mormântul lui Lazăr.....157
Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Sfintelor Marta şi Maria din Betania.....162
Pr. Silviu Cluci - Biserica Sfântul Lazăr din Larnaca, Cipru.....164
Biserica „Sfântul Lazăr” din Larnaca, Grecia (video).....168
(Foto) Mormântul Sfântului Lazăr din Larnaca, Cipru.....169

(Foto) Moaștele Sfântului Lazăr din Larnaca, Cipru 173
Claudiu Târziu - În căutarea Sfântului Lazăr cel înviat de Hristos, la Marsilia 180
Teodor Danalache - Mănăstirea Hagimus - Marta şi Maria 187
Icoane 193

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

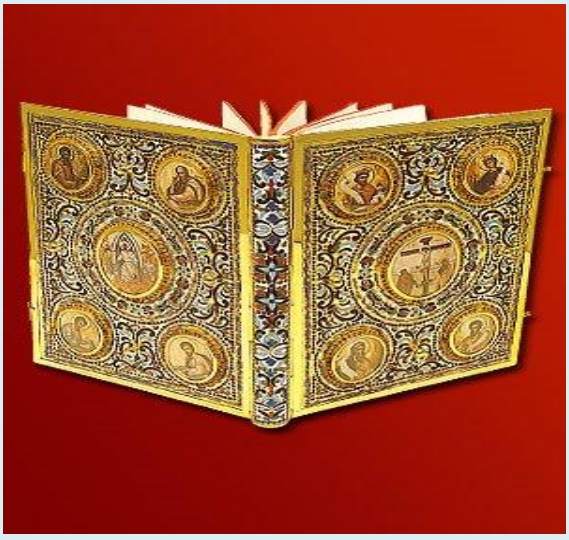

Ev. Ioan 11, 1-45 (Sâmbăta lui Lazăr)

1. Şi era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei.
2. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.
3. Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav.
4. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească.
5. Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr.

6. Când a auzit, deci, că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era.
7. Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea.
8. Ucenicii I-au zis: Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo?
9. A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi;
10. Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el.
11. A zis acestea, şi după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc.
12. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.
13. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă.
14. Deci atunci Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit.
15. Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi că n-am fost acolo. Dar să mergem la el.
16. Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El.
17. Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt.
18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.
19. Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor.
20. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit în întâmpinarea Lui, iar Maria şedea în casă.
21. Şi a zis către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.
22. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da.
23. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia.
24. Marta i-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.
25. Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.
26. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?
27. Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume.
28. Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: Învăţătorul este aici şi te cheamă.
29. Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El.
30. Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta.
31. Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând pe Maria că s-a sculat degrabă şi a ieşit afară, au mers după ea socotind că a plecat la mormânt, ca să plângă acolo.

32. Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.
33. Deci Iisus, când a văzut-o plângând şi pe iudeii care veniseră cu ea plângând şi ei, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine.
34. Şi a zis: Unde l-aţi pus? Zis-au Lui: Doamne, vino şi vezi.
35. Şi a lăcrimat Iisus.
36. Deci ziceau iudeii: Iată cât de mult îl iubea.
37. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă aşa ca şi acesta să nu moară?
38. Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea.
39. Iisus a zis: Ridicaţi piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi.
40.Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?
41. Au ridicat deci piatra, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat.
42. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.
43. Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară!
44. Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă.
45. Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El.

Apostol

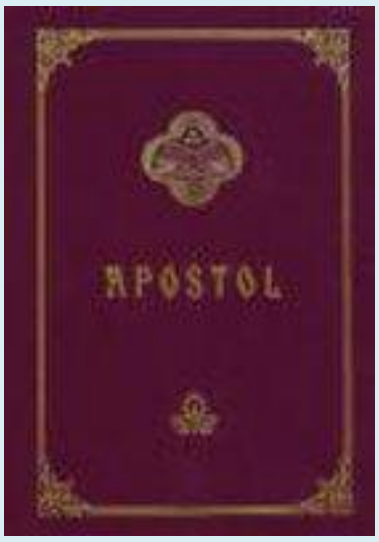

Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Ap. Evrei 12, 28; 13, 1-8 (Sâmbăta lui Lazăr)

1. Rămâneţi întru dragostea frăţească.
2. Primirea de oaspeţi să n-o uitaţi căci prin aceasta unii, fără ca să ştie, au primit în gazdă, îngeri.
3. Aduceţi-vă aminte de cei închişi, ca şi cum aţi fi închişi cu ei; aduceţi-vă aminte de cei ce îndură rele, întrucât şi voi sunteţi în trup.
4. Cinstită să fie nunta întru toate şi patul nespurcat. Iar pe desfrânaţi îi va judeca Dumnezeu.
5. Feriţi-vă de iubirea de argint şi îndestulaţi-vă cu cele ce aveţi, căci însuşi Dumnezeu a zis: "Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi".
6. Pentru aceea, având bună îndrăzneală, să zicem: "Domnul este într-ajutorul meu; nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?".
7. Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa.
8. Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi.

Canon din vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor despre învierea lui Lazăr

Şi cântăm acest canon, compus de Sfântul părintele nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cântarea 1-a

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, Celui ce a făcut minunate minuni cu braţ înalt şi a mântuit pe Israil, că S-a prea slăvit.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Înviind, Mântuitorul meu, pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai schimbat din stricăciune cu braţ înalt şi Ţi-ai arătat puterea Ta, ca un Atotputernic.

Strigând pe Lazăr din mormânt, îndată l-ai sculat; dar iadul jos cu amar s-a tânguit şi, suspinând, s-a cutremurat de puterea Ta, Mântuitorule.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, arătând întruparea rânduielii Tale şi cum că din fire fiind Dumnezeu, Te-ai făcut om după fire ca şi noi.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Doamne, sculând pe Lazăr din morţi, Mântuitorule, şi arătând pe mort însufleţit cu puterea Ta.

După legea firii omeneşti ai întrebat, Stăpâne, unde s-a pus Lazăr? Arătând tuturor, Mântuitorule, adevărată rânduiala Ta cea spre noi.

Încuietorile iadului le-ai sfărâmat atunci, strigând pe Lazăr; şi ai clintit puterea luptătorului şi l-ai făcut de s-a cutremurat de Tine, unule Mântuitorule, mai înainte de răstignire.

Pe Lazăr ce-l ţinea iadul legat, ca un Dumnezeu ai apucat, Stăpâne, înainte de l-ai dezlegat din legături; că toate se supun poruncii Tale, Atotputernice.

Slavă..., a Treimii

Să lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul, pe Treimea cea nedespărţită întru unimea fiinţei, şi cu îngerii împreună să o prea slăvim, ca pe unul Dumnezeul, Cel nezidit.

Şi acum..., a Născătoarei

Neschimbat ai născut pe Ziditorul firii, Maică Fecioară, de la Duhul Sfânt, făcându-se ceea ce suntem noi, cu bunăvoinţa Tatălui fără de schimbare şi fără amestecare.

Cântarea a 2-a

Irmos: Ia aminte cerule şi voi grăi şi voi lăuda pe Hristos, Mântuitorul lumii, pe singur Iubitorul de oameni.

Slavă Ţie, Celui ce numai cât ai strigat şi îndată ai sculat din mormânt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile.

Auzit-a cel fără suflare glasul Tău şi însufleţindu-se, îndată s-a sculat din morţi, slăvindu-Te pe Tine, Doamne.

Primind porunca glasului Tău, celui de viaţă aducător, s-a sculat din mormânt, Mântuitorul meu, Lazăr cel ce rău mirosea.

Lăcrimat-ai pentru prietenul Tău, Mântuitorule, încredinţându-ne că Te-ai îmbrăcat cu firea noastră, şi l-ai înviat.

Îngrozitu-s-a iadul, dacă a văzut pe cel legat cu înfăşurăturile întorcându-se îndată prin glas la viaţa aceasta de aici.

Slavă..., a Treimii

Spăimânta-tu-s-au popoarele evreieşti, când ai înviat cu cuvântul Tău pe Lazăr, cel ce rău mirosea, strigându-l, Mântuitorule.

Şi acum..., a Născătoarei

Cutremura-tu-s-au ascunzătorile iadului, dacă s-a însufleţit atunci Lazăr jos, prin glasul Celui ce l-a înviat.

Cântarea a 3-a

Irmos: Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului. Aceasta este piatra pe care Hristos a întărit Biserica Sa, pe care o a răscumpărat din păgâni.

Minune străină şi prea slăvită, cum a întrebat Ziditorul tuturor, de ceea ce nu era să nu o cunoască, ca şi cum nu ar fi ştiut: Unde zace acela de carele vă tânguiţi? Unde s-a îngropat Lazăr? Pe carele, peste puţin vi-l voi scula, înviindu-l din morţi.

Piatra pe care au prăvălit-o peste tine cei ce te-au îngropat, aceasta poruncind Iisus să o ridice, îndată te-a înviat, strigând: Lazăre, scoală! Vino la mine, ca să se înfri-coşeze iadul de glasul Tău.

Marta şi Maria, Doamne, strigat-au cu tânguire: Iată, acela pe carele iubeai, miroase, fiind mort de patru zile; de ai fi fost atunci aici, nu ar fi murit Lazăr. Iar Tu, ca Cela ce eşti nedespărţit pretutindenea, l-ai sculat îndată, strigându-l.

Vărsând lacrimi pentru prietenul, după rânduiala omenirii, ai arătat că trupul carele l-ai luat de la noi s-a unit cu Tine, Mântuitorule, fireşte, iar nu după năucire; şi ca un Dumnezeu, iubitor de oameni, strigându-l, îndată l-ai sculat.

Vai mie! Striga iadul, acum cu adevărat am pierit; şi zicea către moarte: Iată, Nazarineanul a clintit cele de jos şi sfâşiind pântecele meu, a sculat pe mortul cel fără suflare, strigându-l.

Ce fel este nebunia voastră, evreilor? Unde este necredinţa? Până când sunteţi în-şelaţi ? Până când sunteţi înstrăinaţi? Vedeţi pe cel mort, că a ieşit, prin glas, şi nu credeţi lui Hristos ! Cu adevărat fii ai întunericului sunteţi voi.

Slavă..., a Treimii

Unul din Treime pe Tine Te ştiu, măcar că Te-ai întrupat, un fiu întrupat slăvesc, Carele ai odrăslit fără sămânţă din Născătoarea de Dumnezeu şi acelaşi Fiu, unul lăudat împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

Şi acum..., a Născătoarei

Minunată şi înfricoşată este vederea, care au văzut-o mai-nainte nemincinoşii prooroci din dumnezeiască rânduială, adică pe Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care fără stricăciune a născut pe Dumnezeu şi după naştere a rămas curată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicatu-s-a soarele şi luna a stătut întru a sa rânduială; înălţatu-Te-ai pe lemn îndelung-răbdătorule şi pe el ai întemeiat Biserica Ta.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, sculat-ai Stăpâne pe cel mort şi ai arătat po-poarelor că eşti Fiul lui Dumnezeu.

Dacă a auzit cel fără suflare porunca Ta: Vino afară, Lazăre! S-a sculat degrab cu înfăşurăturile şi a sărit, arătând, Bunule, puterea Ta.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Hristoase Dumnezeule, strigând pe La-zăr; şi ca un însuşi puternic ridicându-l cu cuvântul, acela s-a închinat Ţie.

Lăcrimând ca un om pentru Lazăr, l-ai ridicat ca un Dumnezeu; întrebat-ai: Unde s-a îngropat mortul cel de patru zile ? Adeverind, Bunule, omenirea Ta.

Vrând să adeverezi, Bunule, semnele patimii şi ale Crucii Tale, rupând nesă-ţiosul pântece al iadului, ai sculat ca un Dumnezeu pe mortul cel de patru zile.

Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie a sculat şi Elisei, dar nu din mormânt şi nici mort de patru zile.

Lăudăm, Doamne, puterea Ta, lăudăm şi patimile Tale, Hristoase; căci cu pute-rea Ta, ca un milostiv, ai făcut minuni; iar patimile le-ai primit ca un om, după rânduiala omenirii!

Dumnezeu eşti şi om, adeverind numirile cu lucrurile; că ai venit la mormânt cu trupul, Cuvinte, şi ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile.

Spăimânta-tu-s-au, Stăpâne, popoarele evreieşti, dacă au văzut pe Lazăr cel mort sculându-se din mormânt prin glasul Tău, dar au rămas neplecate minunilor Tale.

Slavă..., a Treimii

Fără început ai strălucit din Părintele Tău, Mântuitorule, ca Cela ce eşti unul din Treime, sub vremi ieşind din sângele cel fecioresc prin Duhul Sfânt, luând trup, Tu, Cel ce eşti mai presus de fiinţă.

Şi acum..., a Născătoarei

Zămislirea Născătoarei de Dumnezeu este fără de sămânţă, naşterea fără pătimire de stricăciune; că Dumnezeu făcând minuni întru amândouă, S-a micşorat pe Sine, ca să Se unească cu noi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pacea Ta o dă nouă, Fiule al lui Dumnezeu; că fără de Tine alt Dumnezeu nu cunoaştem; numele Tău numim, că eşti Dumnezeu al viilor şi al morţilor.

Viaţă fiind Tu, Doamne, şi lumină adevărată, strigând pe Lazăr l-ai înviat; căci ca un puternic ai arătat tuturor, că eşti Dumnezeul viilor şi al morţilor.

Porunca Ta, Iisuse, ce nu suferă împotrivire, nerăbdându-o iadul, carele primise pe mulţi, s-a spăimântat şi pe Lazăr, cel ce era de patru zile mort, l-a dat viu, iar nu mort.

Împreunând ţărâna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai insuflat de demult lutul cu duh de viaţă prin cuvântul Tău, ai sculat şi acum cu cuvântul pe prietenul Tău, din stricăciune şi din cele dedesubt.

Nimenea n-a putut să stea împotriva voii Tale, Doamne; căci, când ai strigat pe Lazăr cel mort, îndată s-a sculat cel ce era fără de suflare şi purtând legăturile, a umblat pe picioarele sale.

O nebunia jidovească! O, orbirea vrăjmaşilor! Cine a văzut pe cineva să se scoale din mormânt ? Ilie de demult a sculat, dar nu din mormânt, nici mort de patru zile.

Cela ce eşti neasemănat, îndelung răbdătorule, Cela ce toate le faci pentru noi ca un Dumnezeu şi pătimind ca un om; fă-ne pe noi pe toţi părtaşi împărăţiei Tale, pentru rugăciunile lui Lazăr.

Slavă..., a Treimii

Treimea cea mai-nainte de început, fără început şi de o cinste, Părinte Atot-ţiitorule, Fiule şi Duhule Sfinte, Unime Sfântă în trei feţe, mântuieşte pe cei din Adam, care cu credinţă Te laudă pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei

Pântecele tău cel prea curat, l-a sfinţit, Curată, Dumnezeu Cel mai presus de toate, luând dintr-însul trup, Cel închinat în Treime, Cuvântul, Cel din Tatăl şi cu Duhul împreună Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Aruncatu-m-ai întru adâncurile inimii mării şi m-ai mântuit, Mântuitorule, din robia morţii şi ai dezlegat legătura fărădelegilor mele.

Întrebat-ai, unde sunt eu? Cela ce ştii toate; lăcrimat-ai, Mântuitorule, pentru mine ca un om după fire şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Chematu-m-ai, Mântuitorule, din iadul cel mai de desubt, strigat-a Lazăr către Tine, pierzătorul iadului şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-m-ai, Mântuitorule, cu trup de lut şi mi-ai suflat viaţă şi am văzut lumina Ta şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Însufleţit-ai, Mântuitorule, chipul cel fără suflare al trupului meu, întăritu-m-ai cu oase şi cu vine şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Rupând pântecele iadului cel a toate mâncător, m-ai scos, Mântuitorule, cu puterea Ta şi m-ai sculat, cu porunca Ta, pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-Te-ai, Mântuitorule, cu toată frământătura mea şi ai păzit curat pântecele cel fără prihană, din carele ai ieşit întrupându-Te, unul din Treime.

Slavă..., a Treimii

Treime Sfântă, laud milostivirea Ta şi cu îngerii cânt cântarea cea întreit sfântă; miluieşte sufletele noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei

Intrat-a Cuvântul în pântecele tău cel fără prihană şi l-a păzit iarăşi curat după naştere, Născătoare de Dumnezeu; adevărată minune prea slăvită!

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi cei din cuptor Mântuitorule, nu s-a atins, nici i-a supărat focul. Atunci, acei trei cu o gură cântau şi binecuvântau, grăind: Bine este cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Peste cel mort ai lăcrimat, Mântuitorule, Iubitorule de oameni, Doamne; ca să arăţi popoarelor, că Dumnezeu fiind Te-ai arătat om pentru noi; şi ai lăcrimat voind, punându-ne înainte chipurile dragostei celei dinlăuntru.

Lazăr cel mort de patru zile, Mântuitorule, dacă a auzit jos glasul Tău, sculându-se, Te-a lăudat pe Tine şi bucurându-se, a strigat: Tu eşti Dumnezeul şi Ziditorul meu, Ţie mă închin şi Te laud pe Tine, Cel ce m-ai înviat.

Deşi sunt înfăşurat cu legături, Mântuitorule, Lazăr a strigat de jos, dar nicicum nu voi rămâne în pântecele iadului; numai de mă vei chema: Lazăre, vino afară! Că Tu eşti lumina şi viaţa mea.

Lazăre, rogu-te, zis-a iadul, scoală şi ieşi curând din încuietorile mele; du-te degrab, că mai bine-mi este a mă tângui cu amar de unul ce mi se va lua, decât de toţi, pe care i-am înghiţit mai-nainte cu foame.

Pentru ce te zăboveşti, Lazăre, zis-a iadul? Prietenul tău stând te cheamă: Vino afară! Ieşi dar, ca să iau şi eu uşurare; că de când te-am mâncat pe tine, spre greaţă mi s-a pornit mâncarea.

Pentru ce nu te scoli curând, Lazăre? Strigat-a iadul de jos, tânguindu-se. Pentru ce nu te ridici îndată, să te duci de aici? Ca să nu mă prade Hristos şi de alţii, înviindu-te pe tine.

Minunatu-Te-ai, Stăpâne Hristoase, făcând atunci multe lucruri minunate; că ai dat orbilor lumină, surzilor le-ai deschis urechile cu cuvântul şi pe Lazăr prietenul l-ai sculat din morţi, strigându-l ca un Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii

Să cântăm cântarea Treimii slăvind pe Tatăl Cel fără început, pe Fiul şi pe Duhul cel drept, o fiinţă una singură, pe care întreit să o lăudăm: Sfânt, sfânt, sfânt eşti Treime.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca pe unul din Treime, Te slăvim pe Tine, Hristoase, că întrupându-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit, Iisuse, ca un om, nedepărtându-Te de fiinţa Tatălui, măcar că Te-ai unit cu noi.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cerurile cerurilor şi apa cea mai presus de ceruri binecuvântaţi, lăudaţi şi prea înălţaţi pe Domnul în veci.

Făcătorul şi cuprinzătorul tuturor, a venit în Betania pentru milostivire, ca să învieze pe Lazăr.

Mortul cel de patru zile, rău mirosind şi fiind cu înfăşurăturile înfăşurat, a sărit cu suflet, cel neînsufleţit, strigându-l Tu, Doamne.

Poporul iudeilor, dacă a văzut pe cel mort sculându-se, Hristoase, prin glasul Tău, a scrâşnit cu dinţii.

Jidovilor, care sunteţi întunecaţi lângă lumină, pentru ce nu credeţi învierii lui Lazăr, care s-a făcut prin lucrarea lui Hristos ?

Să se bucure Sionul şi să laude pe Dătătorul de viaţă, Cela ce a sculat cu cuvântul pe Lazăr din mormânt.

Oştile cereşti şi neamul pământenilor Te-au lăudat pe Tine, Mântuitorul meu, când ai sculat pe Lazăr.

Slavă..., a Treimii

Împreună cu Tatăl şi cu Fiul, pe Duhul slăvesc şi lăudându-l strig neîncetat: Întreit sfinte, slavă Ţie!

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Tine Te binecuvântez şi mă închin Ţie, Celui ce Te-ai născut din Fecioară şi nu Te-ai despărţit de scaunul sfintei slavei Tale.

Cântarea a 9-a

Irmos: Făcut-a tărie cu braţul Său, pentru că a surpat pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, Dumnezeul lui Israil, prin care ne-a cercetat Răsăritul cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

Să laude Betania împreună cu noi minunea; că întru dânsa a lăcrimat Făcătorul, după legea firii trupului, înviind pe Lazăr şi schimbând lacrimile Martei şi plânsul Mariei spre bucurie, a sculat pe cel mort.

Încredinţând, Cuvinte, învierea Ta, ai strigat pe Lazăr din mormânt şi l-ai ridicat ca un Dumnezeu, ca să arăţi popoarelor, că eşti cu adevărat Dumnezeu şi om şi cum că ai să ridici şi locaşul trupului Tău.

Clătit-ai porţile şi zăvoarele cele de fier, înfricoşat-ai iadul cu glasul Tău şi împreună cu dânsul s-a spăimântat şi moartea îndată, dacă a văzut, Mântuitorule, pe Lazăr carele era legat de dânşii, însufleţit şi sculat prin glasul Tău.

Spăimântatu-s-au toţi, dacă Te-au văzut, Mântuitorule, lăcrimând pentru Lazăr cel mort şi au zis cei răi: Vezi, cum îl iubea pe el ? Ci îndată l-ai strigat şi sculându-se cel neînsufleţit, a lepădat stricăciunea prin porunca Ta.

Clătitu-s-au uşile, sfărâmatu-s-au zăvoarele, dezlegatu-s-au legăturile mortului la glasul puterii lui Hristos. Iar iadul suspinând se tânguia cu amar şi striga: Vai mie! Ce fel şi de unde este glasul cel ce înviază morţii?

Scoală-te de aici, ascultând glasul; că afară te strigă prietenul tău. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai-nainte. Că Ilie, a sculat mort; încă şi Elisei; dar Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este.

Lăudăm, Cuvinte, puterea Ta cea neasemănată; că ai sculat pe cel mort prin cuvântul Tău, cu oase şi cu vine, ca un Făcător al tuturor şi l-ai ridicat, Mântuitorule, din cele dedesubt, ca pe fiul văduvei cel de pe pat.

Slavă..., a Treimii

Treime, Preasfântă, Dumnezeule, Părinte fără început şi dumnezeiescule Cuvinte, Mângâietorule cel bun, Duhule Sfinte al lui Dumnezeu, cela ce eşti o lumină întreit luminătoare, o fiinţă unită în fire, unule Dumnezeule, milostiveşte-Te spre lumea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei

Cela ce toate le-ai făcut cu înţelepciune, Iisuse, şi cu totul Te-ai îmbrăcat întru mine din fecioară şi cu totul pururea petreci în sânurile Tatălui, trimiţând Duhul Tău Cel Sfânt peste turma Ta, umbrește-ne pe noi, ca un Dumnezeu.

Și iarăşi cântăm **Irmosul:** Făcut-a tărie cu braţul Său...,

(Extras din Triod)

Sâmbătă în săptămâna Floriilor (Triod)

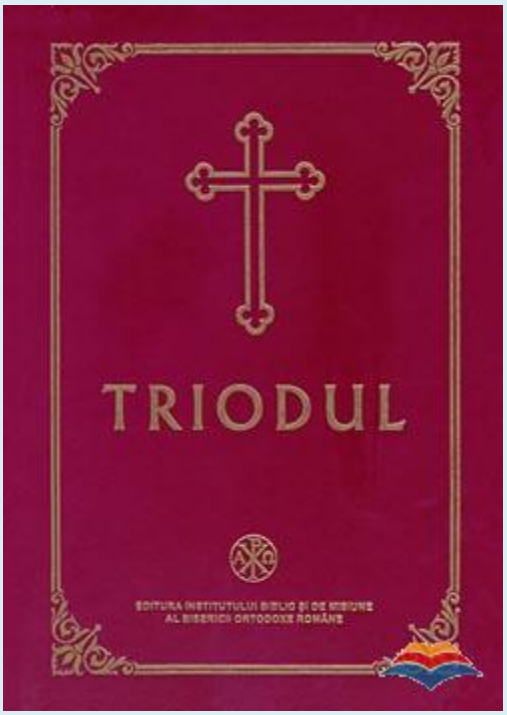

La Vecernie, Vineri seara

După obişnuita Catismă, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri, cântând: Idiomela zilei, de două ori; apoi Martirica şi cinci stihiri ale cuviosului şi dreptului Lazăr, făcându-le pe şapte.

Idiomela, glasul al 8-lea:

Vineri a şasea săptămână, a Stâlpărilor

La Vecernie, obişnuita Catismă. La Doamne strigat-am..., punem 10 Stihiri, cântând: Idiomela zilei, de două ori; apoi Martirica şi cinci stihiri ale cuviosului şi dreptului Lazăr, făcându-le pe şapte.

Idiomela, glasul al 8-lea, (de două ori): Săvârşind patruzeci de zile cele de suflet folositoare, cerem să vedem şi sfântă săptămâna patimii Tale, Iubitorule de oameni; ca să prea slăvim în ea mare cuviinţa şi nespusă rânduiala Ta cea pentru noi; cu un cuget cântând: Doamne, slavă Ţie.

A mucenicilor:

Mucenici ai Domnului, rugaţi pe Dumnezeul nostru şi cereţi sufletelor noastre, mulţime de îndurări şi iertare păcatelor noastre celor multe, rugămu-vă.

Apoi cântăm cinci **stihiri** ale Sfântului Lazăr, facere a evlaviosului împărat Leon cel înțelept, glasul al 6-lea, singur glasul.

Doamne, vrând să vezi mormântul lui Lazăr, cel ce ai voit a Te sălăşlui în mormânt de bunăvoie, ai întrebat: Unde l-aţi pus pe el? Şi aflând ceea ce nu era să nu o ştii, ai strigat pe cel ce-l iubeai: Lazăre, vino afară! Şi a ascultat cel fără suflare, pe Cel ce i-ai dat suflare, pe Tine, Mântuitorul sufletelor noastre. (de două ori)

Doamne, venit-ai la mormântul lui Lazăr cel mort de patru zile şi vărsând lacrimi peste prietenul Tău, l-ai sculat, Spicule al vieţii. Pentru că moartea s-a legat cu glasul Tău, înfăşurăturile s-au dezlegat cu mâinile. Atuncea s-a umplut de bucurie mulţimea ucenicilor şi s-a săvârşit de către toţi o cântare împreună: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi. (de două ori)

Doamne, glasul Tău a stricat împărăţiile iadului şi cuvântul puterii Tale a ridicat, din mormânt, pe cel mort de patru zile; şi s-a făcut Lazăr început al mântuitoarei învieri celei de-a doua. Toate sunt cu putinţă, Ţie, Stăpâne, împă-ratului tuturor; dăruieşte robilor Tăi curăţire şi mare milă.

Doamne, vrând să încredinţezi pe ucenicii Tăi de învierea Ta cea din morţi, ai venit la mormântul lui Lazăr şi strigându-l Tu, s-a prădat iadul şi a slobozit pe mortul cel de patru zile. Carele a strigat Ţie: Bine eşti cuvântat, Doamne, slavă Ţie.

Doamne, luând pe ucenicii Tăi, ai venit în Betania, să scoli pe Lazăr; şi lăcrimând pentru dânsul, după legea firii omeneşti, ca un Dumnezeu l-ai ridicat, fiind mort de patru zile, şi el a strigat, Ţie, Mântuitorule: Cela ce eşti binecuvântat, Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., glasul al 8-lea.

Venind la mormântul lui Lazăr, Mântuitorul nostru, şi strigând pe mort, l-ai sculat ca din somn; s-a scuturat stricăciunea cu Duhul nestricăciunii şi a ieşit, odată cu cuvântul, legat cu înfăşurăturile. Toate le poţi, toate slujesc Ţie, Iubitorule de oameni; toate sunt supuse Ţie, Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

Şi acum..., glas acelaşi, a lui Andrei Tiflos (orbul).

Săvârşind patruzeci de zile, cele de suflet folositoare, să strigăm: Bucură-te, cetate Betanie, patria lui Lazăr; bucuraţi-vă, Marto şi Marie, surorile acestuia, că mâine vine Hristos să învieze cu cuvântul pe fratele vostru cel mort; al cărui glas, auzindu-l amarnicul şi nesăţiosul iad, cutremurându-se de frică şi sus-

pinând foarte tare, va slobozi pe Lazăr legat cu înfăşurăturile. De a Căruia minune mirându-se poporul evreiesc, va întâmpina pe Domnul cu ramuri şi cu stâlpări şi se vor arăta lăudând pruncii pe Acesta, pe Carele îl pizmuesc părinţii: Bine este cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil.

Ieşire: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 6-lea: Ajutorul nostru este întru numele Domnului, Celui ce a făcut cerul şi pământul.

Stih: De n-ar fi că Domnul era întru noi, să spună Israil.

De la Facere, citire:

Cap. 49, Vers. 33. Cap. 50, Vers. 26.

Săvârşind Iacov poruncile sale, pe care le-a dat feciorilor săi, şi întinzându-şi picioarele sale în pat, şi-a dat sfârşitul şi s-a adăugat la poporul său. Atunci Iosif căzând pe faţa tatălui său, l-a plâns şi l-a sărutat. Apoi a poruncit Iosif doctorilor, slujitori ai săi, să îmbălsămeze pe tatăl său şi doctorii au îmbălsămat pe Israil. După ce s-au împlinit patruzeci de zile, căci atâtea zile trebuiesc pentru îmbălsămare, l-au plâns egiptenii şaptezeci de zile.

Iar dacă au trecut zilele plângerii lui, a zis Iosif curtenilor lui Faraon: De am aflat bunăvoinţă în ochii voştri, ziceţi lui Faraon aşa: Tatăl meu m-a jurat şi a zis: iată, eu am să mor; tu însă să mă îngropi în mormântul meu, pe care mi l-am săpat eu în pământul Canaan. Şi acum aş vrea să mă duc ca să îngrop pe tatăl meu şi să mă întorc.

Şi s-au spus lui Faraon cuvintele lui Iosif, iar Faraon a răspuns: Du-te şi îngroapă pe tatăl tău, cum te-a jurat el!

Deci, s-a dus Iosif să îngroape pe tatăl său, şi au mers împreună cu el toţi slujitorii lui Faraon, bătrânii casei lui şi toţi bătrânii din ţara Egiptului, şi toată casa lui Iosif, şi fraţii lui şi toată casa tatălui său şi neamul lui. Numai copiii lor şi oile şi vitele lor le-au lăsat în tara Goşen. Au plecat de asemenea cu el căruţe şi călăreţi, şi s-a făcut tabăra mare foarte. Şi ajungând ei la Aria lui Atad de lângă Iordan, au plâns acolo plângere mare şi tare foarte şi a jelit Iosif pe tatăl său şapte zile.

Văzând locuitorii ţinutului aceluia, cananeenii, plângerea de la Aria Atad, au zis: Mare e plângerea aceasta la egipteni. De aceia s-a dat locului aceluia numele Abel-Mitraim, adică plângerea egiptenilor, care loc e dincolo de Iordan.

Aşa au făcut fiii lui Iacov cu Iacov, cum le poruncise el; l-au dus fii lui în pământul Canaan şi l-au îngropat în peştera din ţarina Macpela, cea de lângă Mamvri, pe care o cumpărase Avraam cu ţarină cu tot de la Efron Heteul, ca moşie de îngro-pare.

Apoi Iosif, după îngroparea tatălui. S-a întors în Egipt şi el, şi fraţii lui şi toţi cei ce merseseră cu el la îngroparea talălui său. Văzând însă fraţii lui Iosif că a murit tatăl lor, au zis: Ce vom face, dacă Iosif ne va urî şi va vrea să se răzbune pentru răul ce i-am făcut? Atunci au trimis ei la Iosif să se spună: Tatăl tău înainte de moarte te-a jurat şi a zis: Aşa să spuneţi lui Iosif: Iartă fraţilor tăi greşala şi păcatul lor, şi răul ce ţi-au făcut. Iartă deci vina robilor Dumnezeului tatălui tău.

Şi a plâns Iosif când s-au spus acestea. Apoi au venit şi fraţii lui şi căzând înaintea lui, au zis: Iată, noi suntem robii tăi. Iar Iosif le-a zis: Nu vă temeţi ! Sunt eu oare în locul lui Dumnezeu? Iată, voi aţi uneltit asupra mea rele, dar Dumnezeu le-a întors în bine, ca să facă cele ce sunt acum şi să păstreze viaţa unui norod numeros. Deci nu vă temeţi! Eu vă voi hrăni pe voi şi pe copiii voştri. Şi i-a mângâiat şi le-a vorbit de la inimă.

Apoi a locuit Iosif în Egipt, el şi fraţii lui şi toată casa tatălui său. Şi a trăit Iosif o sută zece ani. Şi a văzut Iosif pe urmaşii lui Efraim până la al treilea neam. De asemenea şi copiii lui Mahir, fiul lui Manase, s-au născut pe genunchii lui Iosif.

În cele din urmă a zis Iosif către fraţii săi: Iată, am să mor. Dar Dumnezeu vă va cerceta, vă va scoate din pământul acesta şi vă va duce în pământul, pentru care Dumnezeul părinţilor noştri s-a jurat lui Avraam şi lui Isaac şi lui Iacov.

La urmă a jurat Iosif pe fiii lui Israil, zicând: Dumnezeu are să vă cerceteze, dar voi să scoateţi oasele mele de aici. Şi a murit Iosif de o sută zece ani. Şi l-au îmbălsămat şi l-au pus într-un sicriu, în pământul Egiptului.

Prochimen, glasul al 4-lea: Cei ce nădăjduiesc întru Domnul ca muntele Sionului, nu se vor clăti în veac.

Stih: Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoşilor peste soarta drepţilor.

De la Pilde, citire:

Cap. 31, vers. 8-31.

Fiul meu, deschide gura ta pentru cel mut pentru pricina tuturor părăsiţilor. Deschide gura ta, judecă drept, şi fă dreptate celui sărac şi năpăstuit. Cine poate găsi o femele virtuoasă ? Preţul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soţului ei, iar câştigul nu-i va lipsi niciodată. Ea îi face bine şi nu rău în tot timpul vieţii sale. Ea caută lână şi cânepă şi lucrează cu mâna sa voioasă. Ea se aseamănă cu corabia unul neguţător, care de departe aduce hrana ei. Ea se scoală dis de dimineaţă şi împarte hrana în casa ei şi dă porunci slujnicelor. Gândeşte să cumpere o ţarină şi o dobândeşte; din osteneala palmelor sale sădeşte vie. Ea încinge cu putere coapsele sale şi îşi întăreşte braţele sale. Ea bagă de seamă că bun e câştigul ei; sfeşnicul ei nu se stinge nici noaptea. Ea pune mâna pe furcă şi cu degetele sale apucă fusul. Ea întinde mâna spre cel sărman, şi braţul ei spre cel necăjit. N-are teamă de cei ai casei sale în vreme de iarnă, căci toţi din casă sunt îmbrăcaţi în haine stacojii. Scoarţe îşi face ea, din vison şi purpură este haina ei. Cinstit este bărbatul ei la porţile cetăţii, când stă la sfat cu bătrânii ţării. Ea face cămăşi şi le vinde, şi brâuri dă neguţătorilor. Tărie şi măreţie este haina ei şi ea îşi râde de ziua de mâine. Gura şi-o deschide cu înţelepciune şi sfaturi pline de dragoste sunt pe limba ei. Ea veghează la propăşirea casei sale şi pâine, fără să lucreze, ea nu mănâncă. Feciorii săi vin şi o fericesc, iar soţul ei o laudă: Multe fete s-au dovedit harnice, dar tu le-ai întrecut pe toate! Înşelătoare este drăgălăşia şi deşartă este frumuseţea; femeia care se teme de Domnul trebuie lăudată! Dăruiţi-i din rodul mâinilor sale şi la porţile cetăţii hărnicia ei să fie dată cu pildă!

Şi cealaltă rânduială a Liturghiei celei mai înainte sfinţite, după obicei.

Spre ştiinţă: De astăzi înainte nu se mai cântă nici Martirice, nici de ale Născătoarei, din Octoih, până la Sâmbăta Sfântului Toma.

Cade-se a şti: Că de se va întâmpla Buna-Vestire în Sâmbăta lui Lazăr, să se caute Tipicul de la sfârşitul cărţii, la litera A.

Întru această Vineri - Pavecerniţa cea mare

După Sfinte Dumnezeule..., cel dintâi, zicem Troparul praznicului. După al doilea Sfinte Dumnezeule..., obişnuitele Tropare: Miluieşte-ne pe noi, Doamne miluieşte-ne pe noi...

Canonul

Şi cântăm acest canon, compus de Sfântul părintele nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cântarea 1-a

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, Celui ce a făcut minunate minuni cu braţ înalt şi a mântuit pe Israil, că S-a prea slăvit.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Înviind, Mântuitorul meu, pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai schimbat din stricăciune cu braţ înalt şi Ţi-ai arătat puterea Ta, ca un Atotputernic.

Strigând pe Lazăr din mormânt, îndată l-ai sculat; dar iadul jos cu amar s-a tânguit şi, suspinând, s-a cutremurat de puterea Ta, Mântuitorule.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, arătând întruparea rânduielii Tale şi cum că din fire fiind Dumnezeu, Te-ai făcut om după fire ca şi noi.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Doamne, sculând pe Lazăr din morţi, Mântuitorule, şi arătând pe mort însufleţit cu puterea Ta.

După legea firii omeneşti ai întrebat, Stăpâne, unde s-a pus Lazăr? Arătând tuturor, Mântuitorule, adevărată rânduiala Ta cea spre noi.

Încuietorile iadului le-ai sfărâmat atunci, strigând pe Lazăr; şi ai clintit puterea luptătorului şi l-ai făcut de s-a cutremurat de Tine, unule Mântuitorule, mai înainte de răstignire.

Pe Lazăr ce-l ţinea iadul legat, ca un Dumnezeu ai apucat, Stăpâne, înainte de l-ai dezlegat din legături; că toate se supun poruncii Tale, Atotputernice.

Slavă..., a Treimii

Să lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul, pe Treimea cea nedespărţită întru unimea fiinţei, şi cu îngerii împreună să o prea slăvim, ca pe unul Dumnezeul, Cel nezidit.

Şi acum..., a Născătoarei

Neschimbat ai născut pe Ziditorul firii, Maică Fecioară, de la Duhul Sfânt, făcându-se ceea ce suntem noi, cu bunăvoinţa Tatălui fără de schimbare şi fără amestecare.

Cântarea a 2-a

Irmos: Ia aminte cerule şi voi grăi şi voi lăuda pe Hristos, Mântuitorul lumii, pe singur Iubitorul de oameni.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Slavă Ţie, Celui ce numai cât ai strigat şi îndată ai sculat din mormânt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile.

Auzit-a cel fără suflare glasul Tău şi însufleţindu-se, îndată s-a sculat din morţi, slăvindu-Te pe Tine, Doamne.

Primind porunca glasului Tău, celui de viaţă aducător, s-a sculat din mormânt, Mântuitorul meu, Lazăr cel ce rău mirosea.

Lăcrimat-ai pentru prietenul Tău, Mântuitorule, încredinţându-ne că Te-ai îmbrăcat cu firea noastră, şi l-ai înviat.

Îngrozitu-s-a iadul, dacă a văzut pe cel legat cu înfăşurăturile întorcându-se îndată prin glas la viaţa aceasta de aici.

Slavă..., a Treimii

Spăimânta-tu-s-au popoarele evreieşti, când ai înviat cu cuvântul Tău pe Lazăr, cel ce rău mirosea, strigându-l, Mântuitorule.

Şi acum..., a Născătoarei

Cutremura-tu-s-au ascunzătorile iadului, dacă s-a însufleţit atunci Lazăr jos, prin glasul Celui ce l-a înviat.

Cântarea a 3-a

Irmos: Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului. Aceasta este piatra pe care Hristos a întărit Biserica Sa, pe care o a răscumpărat din păgâni.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Minune străină şi prea slăvită, cum a întrebat Ziditorul tuturor, de ceea ce nu era să nu o cunoască, ca şi cum nu ar fi ştiut: Unde zace acela de carele vă tânguiţi? Unde s-a îngropat Lazăr? Pe carele, peste puţin vi-l voi scula, înviindu-l din morţi.

Piatra pe care au prăvălit-o peste tine cei ce te-au îngropat, aceasta poruncind Iisus să o ridice, îndată te-a înviat, strigând: Lazăre, scoală! Vino la mine, ca să se înfricoşeze iadul de glasul Tău.

Marta şi Maria, Doamne, strigat-au cu tânguire: Iată, acela pe carele iubeai, miroase, fiind mort de patru zile; de ai fi fost atunci aici, nu ar fi murit Lazăr. Iar Tu, ca Cela ce eşti nedespărţit pretutindenea, l-ai sculat îndată, strigându-l.

Vărsând lacrimi pentru prietenul, după rânduiala omenirii, ai arătat că trupul carele l-ai luat de la noi s-a unit cu Tine, Mântuitorule, firește, iar nu după nălucire; şi ca un Dumnezeu, iubitor de oameni, strigându-l, îndată l-ai sculat.

Vai mie! Striga iadul, acum cu adevărat am pierit; şi zicea către moarte: Iată, Nazarineanul a clintit cele de jos şi sfâşiind pântecele meu, a sculat pe mortul cel fără suflare, strigându-l.

Ce fel este nebunia voastră, evreilor? Unde este necredinţa? Până când sunteţi înşelaţi ? Până când sunteţi înstrăinaţi? Vedeţi pe cel mort, că a ieşit, prin glas, şi nu credeţi lui Hristos ! Cu adevărat fii ai întunericului sunteţi voi.

Slavă..., a Treimii

Unul din Treime pe Tine Te ştiu, măcar că Te-ai întrupat, un fiu întrupat slăvesc, Carele ai odrăslit fără sămânţă din Născătoarea de Dumnezeu şi acelaşi Fiu, unul lăudat împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

Şi acum..., a Născătoarei

Minunată şi înfricoşată este vederea, care au văzut-o mai-nainte nemincinoşii prooroci din dumnezeiască rânduială, adică pe Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care fără stricăciune a născut pe Dumnezeu şi după naştere a rămas curată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicatu-s-a soarele şi luna a stătut întru a sa rânduială; înălţatu-Te-ai pe lemn îndelung-răbdătorule şi pe el ai întemeiat Biserica Ta.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, sculat-ai Stăpâne pe cel mort şi ai arătat popoarelor că eşti Fiul lui Dumnezeu.

Dacă a auzit cel fără suflare porunca Ta: Vino afară, Lazăre! S-a sculat degrab cu înfăşurăturile şi a sărit, arătând, Bunule, puterea Ta.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Hristoase Dumnezeule, strigând pe Lazăr; şi ca un însuşi puternic ridicându-l cu cuvântul, acela s-a închinat Ţie.

Lăcrimând ca un om pentru Lazăr, l-ai ridicat ca un Dumnezeu; întrebat-ai: Unde s-a îngropat mortul cel de patru zile ? Adeverind, Bunule, omenirea Ta.

Vrând să adeverezi, Bunule, semnele patimii şi ale Crucii Tale, rupând nesăţiosul pântece al iadului, ai sculat ca un Dumnezeu pe mortul cel de patru zile.

Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie a sculat şi Elisei, dar nu din mormânt şi nici mort de patru zile.

Lăudăm, Doamne, puterea Ta, lăudăm şi patimile Tale, Hristoase; căci cu puterea Ta, ca un milostiv, ai făcut minuni; iar patimile le-ai primit ca un om, după rânduiala omenirii!

Dumnezeu eşti şi om, adeverind numirile cu lucrurile; că ai venit la mormânt cu trupul, Cuvinte, şi ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile.

Spăimânta-tu-s-au, Stăpâne, popoarele evreieşti, dacă au văzut pe Lazăr cel mort sculându-se din mormânt prin glasul Tău, dar au rămas neplecate minu-nilor Tale.

Slavă..., a Treimii

Fără început ai strălucit din Părintele Tău, Mântuitorule, ca Cela ce eşti unul din Treime, sub vremi ieşind din sângele cel fecioresc prin Duhul Sfânt, luând trup, Tu, Cel ce eşti mai presus de fiinţă.

Şi acum..., a Născătoarei

Zămislirea Născătoarei de Dumnezeu este fără de sămânţă, naşterea fără pătimire de stricăciune; că Dumnezeu făcând minuni întru amândouă, S-a micşorat pe Sine, ca să Se unească cu noi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pacea Ta o dă nouă, Fiule al lui Dumnezeu; că fără de Tine alt Dumnezeu nu cunoaştem; numele Tău numim, că eşti Dumnezeu al viilor şi al morţilor.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Viaţă fiind Tu, Doamne, şi lumină adevărată, strigând pe Lazăr l-ai înviat; căci ca un puternic ai arătat tuturor, că eşti Dumnezeul viilor şi al morţilor.

Porunca Ta, Iisuse, ce nu suferă împotrivire, nerăbdându-o iadul, carele primise pe mulţi, s-a spăimântat şi pe Lazăr, cel ce era de patru zile mort, l-a dat viu, iar nu mort.

Împreunând ţărâna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai insuflat de demult lutul cu duh de viaţă prin cuvântul Tău, ai sculat şi acum cu cuvântul pe prietenul Tău, din stricăciune şi din cele dedesubt.

Nimenea n-a putut să stea împotriva voii Tale, Doamne; căci, când ai strigat pe Lazăr cel mort, îndată s-a sculat cel ce era fără de suflare şi purtând legăturile, a umblat pe picioarele sale.

O, nebunia jidovească! O, orbirea vrăjmaşilor! Cine a văzut pe cineva să se scoale din mormânt ? Ilie de demult a sculat, dar nu din mormânt, nici mort de patru zile.

Cela ce eşti neasemănat, îndelung răbdătorule, Cela ce toate le faci pentru noi ca un Dumnezeu şi pătimind ca un om; fă-ne pe noi pe toţi părtaşi împărăţiei Tale, pentru rugăciunile lui Lazăr.

Slavă..., a Treimii

Treimea cea mai-nainte de început, fără început şi de o cinste, Părinte Atot-ţiitorule, Fiule şi Duhule Sfinte, Unime Sfântă în trei feţe, mântuieşte pe cei din Adam, care cu credinţă Te laudă pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei

Pântecele tău cel prea curat, l-a sfinţit, Curată, Dumnezeu Cel mai presus de toate, luând dintr-însul trup, Cel închinat în Treime, Cuvântul, Cel din Tatăl şi cu Duhul împreună Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Aruncatu-m-ai întru adâncurile inimii mării şi m-ai mântuit, Mântuitorule, din robia morţii şi ai dezlegat legătura fărădelegilor mele.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Întrebat-ai, unde sunt eu? Cela ce ştii toate; lăcrimat-ai, Mântuitorule, pentru mine ca un om după fire şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Chematu-m-ai, Mântuitorule, din iadul cel mai de desubt, strigat-a Lazăr către Tine, pierzătorul iadului şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-m-ai, Mântuitorule, cu trup de lut şi mi-ai suflat viaţă şi am văzut lumina Ta şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Însufleţit-ai, Mântuitorule, chipul cel fără suflare al trupului meu, întăritu-m-ai cu oase şi cu vine şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Rupând pântecele iadului cel a toate mâncător, m-ai scos, Mântuitorule, cu puterea Ta şi m-ai sculat, cu porunca Ta, pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-Te-ai, Mântuitorule, cu toată frământătura mea şi ai păzit curat pântecele cel fără prihană, din carele ai ieşit întrupându-Te, unul din Treime.

Slavă..., a Treimii

Treime Sfântă, laud milostivirea Ta şi cu îngerii cânt cântarea cea întreit sfântă; miluieşte sufletele noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei

Intrat-a Cuvântul în pântecele tău cel fără prihană şi l-a păzit iarăşi curat după naştere, Născătoare de Dumnezeu; adevărată minune prea slăvită!

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi cei din cuptor Mântuitorule, nu s-a atins, nici i-a supărat focul. Atunci, acei trei cu o gură cântau şi binecuvântau, grăind: Bine este cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Peste cel mort ai lăcrimat, Mântuitorule, Iubitorule de oameni, Doamne; ca să arăţi popoarelor, că Dumnezeu fiind Te-ai arătat om pentru noi; şi ai lăcrimat voind, punându-ne înainte chipurile dragostei celei dinlăuntru.

Lazăr cel mort de patru zile, Mântuitorule, dacă a auzit jos glasul Tău, sculându-se, Te-a lăudat pe Tine şi bucurându-se, a strigat: Tu eşti Dumnezeul şi Ziditorul meu, Ţie mă închin şi Te laud pe Tine, Cel ce m-ai înviat.

Deşi sunt înfăşurat cu legături, Mântuitorule, Lazăr a strigat de jos, dar nicicum nu voi rămâne în pântecele iadului; numai de mă vei chema: Lazăre, vino afară ! Că Tu eşti lumina şi viaţa mea.

Lazăre, rogu-te, zis-a iadul, scoală şi ieşi curând din încuietorile mele; du-te degrab, că mai bine-mi este a mă tângui cu amar de unul ce mi se va lua, decât de toţi, pe care i-am înghiţit mai-nainte cu foame.

Pentru ce te zăboveşti, Lazăre, zis-a iadul? Prietenul tău stând te cheamă: Vino afară! Ieşi dar, ca să iau şi eu uşurare; că de când te-am mâncat pe tine, spre greaţă mi s-a pornit mâncarea.

Pentru ce nu te scoli curând, Lazăre? Strigat-a iadul de jos, tânguindu-se. Pentru ce nu te ridici îndată, să te duci de aici? Ca să nu mă prade Hristos şi de alţii, înviindu-te pe tine.

Minunatu-Te-ai, Stăpâne Hristoase, făcând atunci multe lucruri minunate; că ai dat orbilor lumină, surzilor le-ai deschis urechile cu cuvântul şi pe Lazăr prietenul l-ai sculat din morţi, strigându-l ca un Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii

Să cântăm cântarea Treimii slăvind pe Tatăl Cel fără început, pe Fiul şi pe Duhul cel drept, o fiinţă una singură, pe care întreit să o lăudăm: Sfânt, sfânt, sfânt eşti Treime.

Şi acum..., a Născătoarei

Ca pe unul din Treime, Te slăvim pe Tine, Hristoase, că întrupându-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit, Iisuse, ca un om, nedepărtându-Te de fiinţa Tatălui, măcar că Te-ai unit cu noi.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cerurile cerurilor şi apa cea mai presus de ceruri binecuvântaţi, lăudaţi şi prea înălţaţi pe Domnul în veci.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Făcătorul şi cuprinzătorul tuturor, a venit în Betania pentru milostivire, ca să învieze pe Lazăr.

Mortul cel de patru zile, rău mirosind şi fiind cu înfăşurăturile înfăşurat, a sărit cu suflet, cel neînsufleţit, strigându-l Tu, Doamne.

Poporul iudeilor, dacă a văzut pe cel mort sculându-se, Hristoase, prin glasul Tău, a scrâşnit cu dinţii.

Jidovilor, care sunteţi întunecaţi lângă lumină, pentru ce nu credeţi învierii lui Lazăr, care s-a făcut prin lucrarea lui Hristos ?

Să se bucure Sionul şi să laude pe Dătătorul de viaţă, Cela ce a sculat cu cuvântul pe Lazăr din mormânt.

Oştile cereşti şi neamul pământenilor Te-au lăudat pe Tine, Mântuitorul meu, când ai sculat pe Lazăr.

Slavă..., a Treimii

Împreună cu Tatăl şi cu Fiul, pe Duhul slăvesc şi lăudându-l strig neîncetat: Întreit sfinte, slavă Ţie!

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Tine Te binecuvântez şi mă închin Ţie, Celui ce Te-ai născut din Fecioară şi nu Te-ai despărţit de scaunul sfintei slavei Tale.

Cântarea a 9-a

Irmos: Făcut-a tărie cu braţul Său, pentru că a surpat pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, Dumnezeul lui Israil, prin care ne-a cercetat Răsăritul cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Să laude Betania împreună cu noi minunea; că întru dânsa a lăcrimat Făcătorul, după legea firii trupului, înviind pe Lazăr şi schimbând lacrimile Martei şi plânsul Mariei spre bucurie, a sculat pe cel mort.

Încredinţând, Cuvinte, învierea Ta, ai strigat pe Lazăr din mormânt şi l-ai ridicat ca un Dumnezeu, ca să arăţi popoarelor, că eşti cu adevărat Dumnezeu şi om şi cum că ai să ridici şi locaşul trupului Tău.

Clătit-ai porţile şi zăvoarele cele de fier, înfricoşat-ai iadul cu glasul Tău şi împreună cu dânsul s-a spăimântat şi moartea îndată, dacă a văzut, Mântuitorule, pe Lazăr carele era legat de dânşii, însufleţit şi sculat prin glasul Tău.

Spăimântatu-s-au toţi, dacă Te-au văzut, Mântuitorule, lăcrimând pentru Lazăr cel mort şi au zis cei răi: Vezi, cum îl iubea pe el ? Ci îndată l-ai strigat şi sculându-se cel neînsufleţit, a lepădat stricăciunea prin porunca Ta.

Clătitu-s-au uşile, sfărâmatu-s-au zăvoarele, dezlegatu-s-au legăturile mortului la glasul puterii lui Hristos. Iar iadul suspinând se tânguia cu amar şi striga: Vai mie! Ce fel şi de unde este glasul cel ce înviază morţii?

Scoală-te de aici, ascultând glasul; că afară te strigă prietenul tău. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai-nainte. Că Ilie, a sculat mort; încă şi Elisei; dar Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este.

Lăudăm, Cuvinte, puterea Ta cea neasemănată; că ai sculat pe cel mort prin cuvântul Tău, cu oase şi cu vine, ca un Făcător al tuturor şi l-ai ridicat, Mântuitorule, din cele dedesubt, ca pe fiul văduvei cel de pe pat.

Slavă..., a Treimii

Treime, Preasfântă, Dumnezeule, Părinte fără început şi dumnezeiescule Cuvinte, Mângâietorule cel bun, Duhule Sfinte al lui Dumnezeu, cela ce eşti o lumină întreit luminătoare, o fiinţă unită în fire, unule Dumnezeule, milostiveşte-Te spre lumea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei

Cela ce toate le-ai făcut cu înţelepciune, Iisuse, şi cu totul Te-ai îmbrăcat întru mine din fecioară şi cu totul pururea petreci în sânurile Tatălui, trimiţând Duhul Tău Cel Sfânt peste turma Ta, umbreşte-ne pe noi, ca un Dumnezeu.

Şi iarăşi cântăm **Irmosul:** Făcut-a tărie cu braţul Său...,

După Sfinte Dumnezeule..., cel de pe urmă, Condacul praznicului şi Apolisul cel mic.

În Sâmbăta Sfântului şi dreptului Lazăr

La Miezonoptică - După, Cred într-unul Dumnezeu..., Sfinte Dumnezeule..., cel dintâi şi după Tatăl nostru..., Troparul: Învierea cea de obşte..., După al doilea

Sfinte Dumnezeule...,Condacul:Bucuria tuturor, Hristoase..., Doamne miluieşte, (de 12 ori) Şi Apolisul. Rugăciunea, Pomeneşte, Doamne..., nu o zicem.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., **Troparul** glasului 1, (de trei ori) : Învierea cea de obşte mai înainte de patima Ta încredinţându-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie, biruitorului morţii, strigăm: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului.

Apoi Catisma a 16-a. Zis-a Domnul Domnului meu...

După întâia Catismă, **Sedelnele**, glasul 1:

Podobia: Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind prea curat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Făcându-Ţi-se milă de lacrimile Martei şi ale Mariei, ai poruncit, Hristoase Dumnezeule, să răstoarne piatra de pe mormânt. Şi strigând pe cel mort, l-ai înviat, încredinţând printr-însul învierea lumii, dătătorule de viaţă. Slavă puterii Tale, Mântuitorule; slavă stăpânirii Tale; slavă Ţie, Celui ce toate le-ai făcut cu cuvântul.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Şi cântăm Troparele învierii. Apoi, citim Catisma a 17-a. Bine eşti cuvântat, Doamne..., Soborul îngeresc..., Şi celelalte, precum este obiceiul în Duminică; şi după plinirea acestora, **Sedelna**, glasul al 5-lea.

Podobia: Pe Cuvântul cel împreună...

Izvorule al înţelepciunii şi al mai-nainte cunoştinţei, venind în Betania, ai întrebat pe cei ce erau cu Marta: Unde aţi pus pe prietenul Lazăr? Pentru carele lăcrimând cu milostivire, cu glasul Tău l-ai înviat, fiind mort de patru zile, Iubitorule de oameni şi îndurate, ca un dătător de viaţă şi Domn.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta, Învierea lui Hristos văzând...

Psalmul 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie Unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi, spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi Duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu Duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Iar Evanghelie nu citim, fără numai unde va fi hramul Sfântului Lazăr. După aceea citim din tâlcul Evangheliei de la Ioan, a zilei acesteia, din Cuvântul 63 şi 64.

Canoanele

Apoi citim două Canoane, până la cântarea a 6-a; şi de acolo începem Patru-cântarea. Canonul întâi cu Irmosul pe 8, iar al doilea pe 6, facere a lui Teofan.

Canonul Triodului

Cântarea 1-a

Irmos: Să cântăm Domnului, Celui ce a povăţuit pe poporul Său prin Marea Roşie, cântare de biruinţă, că s-a prea slăvit.

Pe Lazăr cel mort l-ai sculat cu dumnezeiasca voie, ca Cela ce eşti făcător şi vistieria vieţii, Iubitorule de oameni.

Cu cuvântul ai sculat pe Lazăr cel mort de patru zile, Nemuritorule, sfărâmând cu tărie împărăția iadului cea întunecată.

Tuturor ai arătat cunoştinţa Dumnezeirii celei mai presus de toate, sculând din morţi, Stăpâne, pe Lazăr cel mort de patru zile.

Astăzi dănţuind Betania, mai înainte vesteşte învierea lui Hristos, Celui de viață dătător, prin învierea lui Lazăr.

Alt **Canon**, compus de Ioan Monahul, glasul al 8-lea

Irmos: Apa trecându-o ca pe uscat...

Cela ce ai adus întâi toată făptura din nefiinţă şi ştii ascunsurile inimilor, spus-ai mai înainte, ca un Stăpân, ucenicilor adormirea lui Lazăr.

Înfiinţat fiind cu firea omenească, Hristoase, din Fecioară, întrebat-ai ca un om, să afli îngroparea lui Lazăr, cunoscând ca un Dumnezeu unde zăcea.

Slavă...

Adeverind învierea Ta, Cuvinte, cu adevărat ai sculat ca din somn pe prietenul din mormânt, carele mirosea greu, fiind mort de patru zile.

Şi acum..., a Născătoarei

Cetele îngerilor şi ale oamenilor te laudă neîncetat, Maică, ceea ce nu ştii de mire; că ai purtat în braţele tale pe Ziditorul, ca pe un prunc.

Catavasie: Apa trecându-o ca pe uscat, şi din răutatea Egiptului scăpând, israeliteanul striga: Mântuitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Săvârşind lucrări îndoite, ai arătat doimea firilor Tale, Mântuitorule; că Dumnezeu eşti şi om.

Cu toate că eşti adâncul cunoştinţei, ai întrebat: Unde este pus mortul? Voind să înviezi, dătătorule de viață, pe cel ce zăcea mort.

Mutându-Te prin locuri ca un om, Te-ai arătat cuprins, Cela ce plineşti toate, ca un Dumnezeu necuprins.

Pe Lazăr l-ai sculat, Hristoase, cu dumnezeiescul Tău cuvânt; scoală-mă, rogu-mă, şi pe mine cel mort prin multe greşale!

Alt Canon

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, Cela ce ai făcut...

Venind Tu la mormântul lui Lazăr, făcătorule de minuni Doamne, în Betania, ai lăcrimat pentru dânsul după legea firii, adeverind trupul Tău, care l-ai luat Iisuse Dumnezeule.

Tu ai potolit îndată, Mântuitorule, jalea Mariei şi a Martei, arătându-Ţi puterea Ta cea firească; că Tu eşti învierea şi viaţa, precum ai zis; pentru că eşti Domnul adevărului şi al tuturor.

Slavă...

Pe iubitul Tău, Doamne, cel înfăşurat cu pânzeturile, l-ai răpit dintre morţii iadului şi din întuneric, cu cuvântul Tău cel prea puternic, sfărâmând încu-ietorile şi împărăţiile morţii.

Şi acum..., a Născătoarei

Sălăşluindu-Te, Doamne, în Fecioară trupeşte, Te-ai arătat oamenilor pe cât se putea a Te arăta; pe care o ai şi arătat cu adevărat Născătoare de Dumnezeu şi ajutătoare credincioşilor, unule Iubitorule de oameni.

Catavasia: Doamne, Cela ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta; că Tu eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

Sedelnă, glasul al 4-lea:

Podobia: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Venit-au împreună la Hristos surorile lui Lazăr şi lăcrimând cu amar şi tânguindu-se I-au zis: Doamne, a murit Lazăr; iar El, nu că nu ştia îngroparea ca un Dumnezeu, dar le-a întrebat: Unde l-aţi pus pe el ? Şi venind la mormânt, a strigat pe Lazăr cel mort de patru zile. Şi îndată s-a sculat şi s-a închinat Celui ce l-a înviat.

Slavă..., Şi acum..., glasul al 8-lea.

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Mai-nainte ştiind toate ca un Făcător, ai zis mai-nainte ucenicilor în Betania: Prietenul nostru Lazăr a adormit astăzi. Şi ştiind, ai întrebat: Unde l-aţi pus? Şi Tatălui Te-ai rugat, lăcrimând ca un om. Dar apoi strigând pe Lazăr pe carele iubeai, l-ai sculat, Doamne, din iad, mort fiind de patru zile. Pentru aceasta strigăm Ţie: Hristoase Dumnezeule, primeşte lauda ce îndrăznim a o aduce Ţie; şi ne învredniceşte pe toţi slavei Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Nu doară că-Ţi trebuia ajutor, ci ca să săvârşeşti rânduiala cea negrăită, rugându-Te, ai sculat pe cel de patru zile mort, Preaputernice.

Cuvântul şi Dumnezeul Cel împreună veşnic cu Tatăl, văzut fiind acum, se roagă ca un om, Cel ce primeşte rugăciunile tuturor.

Glasul Tău, Mântuitorule, a stricat toată puterea morţii şi s-au clintit temeliile iadului de puterea Ta cea dumnezeiască.

A Născătoarei

Să lăudăm pe Fecioara, ca pe ceea ce a rămas după naştere fecioară şi a născut pe Hristos Dumnezeu, Carele a scăpat lumea de înşelăciune.

Alt Canon

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne...

Tu ai răpit, Mântuitorule, ca un păstor pe omul cel stricat de patru zile, Făcătorule, de la lupul cel cumplit cu adevărat şi atotmâncător, ca un puternic şi Domn; arătându-Ţi cu aceasta slava ce s-a văzut în toată lumea, a învierii Tale celei de a treia zi.

Văzându-Te pe Tine viaţa, Hristoase, cei ce erau cu Marta au strigat: De ai fi fost aici, Doamne, lumina şi viaţa tuturor, n-ar fi murit, nici s-ar fi îngropat Lazăr. Iar Tu, Iubitorule de oameni, fiind viaţa celor morţi, ai schimbat jalea lor întru bucurie.

Slavă...

De Tine, Doamne, Carele eşti izvorul, se tem adâncurile, Ţie slujeşte toată apa; de Tine, Hristoase, se cutremură portarii iadului şi încuietorile se sfărâmă de puterea Ta, sculându-se Lazăr din morţi prin glasul Tău, Atotputernice Mântuitorule, Iubitorule de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei

Tu eşti lauda credincioşilor, ceea ce nu ştii de mire; tu eşti folositoarea şi scăparea creştinilor, zid şi liman; că aduci rugăciuni către Fiul tău, ceea ce eşti cu totul fără prihană şi mântuieşti din primejdii pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste te ştiu pe tine, Născătoare de Dumnezeu, curată.

Catavasia: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu şi puterea mea, Tu Dumnezeul meu, Tu bucuria mea, Cela ce n-ai lăsat sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie o ai cercetat. Pentru aceasta cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cela ce eşti lumină neapusă, şi m-a acoperit întunericul cel străin, pe mine ticălosul? Ci mă întoarce şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele, rogu-mă.

Fiind la mormântul lui Lazăr, Iubitorule de oameni, l-ai chemat pe el şi i-ai dăruit viaţă; ca Cel ce eşti viaţa tuturor oamenilor cea nemuritoare, mai-nainte însemnând arătat, ca un Dumnezeu, învierea ce va să fie.

Legat fiind de picioare Lazăr umbla, minune între minuni! Pentru că Hristos, Cel ce l-a întărit, S-a arătat mai mare decât cel ce oprea; că toate slujesc - lui ca nişte robi, supunându-se ca unui Dumnezeu şi Stăpân.

Hristoase, Cel ce ai ridicat pe Lazăr fiind mort de patru zile, ridică-mă acum şi pe mine cel mort pentru păcate, pus în groapă şi în umbra morţii cea întunecată; şi ca un milostiv îndură-Te şi mă mântuieşte.

Alt Canon

Cântarea a 5-a

Irmos: Glas acelaşi

Dând slavă Tatălui, ca Cel ce n-ai fost potrivnic lui Dumnezeu, Te-ai rugat, întărind în credinţă pe poporul cel ce sta împrejur, îndelung răbdădătorule; şi aducând mulţumire Părintelui Tău, ai sculat pe Lazăr cu porunca Ta.

O, glas de Dumnezeu grăit şi putere dumnezească a stăpânirii Tale, Mântuitorule, prin care ai sfărâmat porţile iadului şi ale morţii celei a tot mâncătoare! Răpeşte-mă şi pe mine din patimile mele, ca şi mai-nainte pe Lazăr, prietenul Tău cel mort de patru zile.

Slavă...

Pentru rugăciunile lui Lazăr, ale Martei şi ale Mariei, învredniceşte-ne pe noi să ne facem văzători răstignirii şi patimii Tale, Doamne, şi luminatei şi împărătesei zilelor, învierii Tale, Iubitorule de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei

Îndrăzneală ca o Maică către Fiul tău având, prea curată, nu trece purtarea de grijă pentru noi, cei ce suntem de un neam, rugămu-ne ţie; că numai pe tine te punem înainte noi creştinii împăcătoare bine primită către Stăpânul.

Catavasia: Pentru ce m-ai lepădat...

De aici se începe Patrucântarea lui Cosma. Irmosul de două ori şi troparele pe 12, glas acelaşi.

Patrucântarea

Cântarea a 6-a

Irmos: Doamne, Cela ce pe Iona în chit l-ai sălăşluit şi pe mine cel prins în mrejele vrăjmaşului, ca pe acela, mântuieşte-mă din stricăciune.

Dragostea Te-a adus pe Tine Doamne, în Betania către Lazăr şi ca un Dumnezeu l-ai sculat pe el, carele mirosea greu şi din legăturile iadului l-ai mântuit.

Marta se deznădăjduise de Lazăr, că-l ştia mort de patru zile; iar Hristos a ridicat, ca un Dumnezeu, pe cel stricat şi l-a mutat în viaţă cu cuvântul.

Altul al lui Ioan Monahul, glasul acelaşi.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule...

Dumnezeu fiind adevărat, ai cunoscut adormirea lui Lazăr şi ai spus-o mainainte ucenicilor Tăi, adeverind, Stăpâne, lucrarea cea nemărginită a Dumnezeirii Tale.

Cela ce eşti necuprins, făcându-Te cuprins după trup, venind în Betania ca un om, Stăpâne, ai lăcrimat pentru Lazăr; iar ca un Dumnezeu voind, ai înviat pe cel mort de patru zile.

Catavasia: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi mă ridică din adâncul răutăţilor, rogu-mă. Căci către Tine am strigat; şi mă auzi Dumnezeul mântuirii mele.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobia: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Bucuria tuturor, Hristos adevărul, lumina, viaţa, învierea lumii, celor de pe pământ S-a arătat cu a Sa bunătate şi S-a făcut chip învierii, dând tuturor dumnezeiasca iertare.

Icos: Făcătorule al tuturor, mai înainte ai spus ucenicilor Tăi, zicând: Fraţilor şi cunoscuţilor, prietenul nostru a adormit; învăţându-i prin aceasta că toate le ştii ca un Dumnezeu al tuturor. Veniţi dar, să mergem şi să vedem îngropare minunată, să auzim tânguirea Mariei şi să vedem şi mormântul lui Lazăr. Că acolo voi să fac minune şi să săvârşesc începerea Crucii, dând tuturor dumnezeiasca iertare.

Sinaxar în Sâmbăta Sfântului şi dreptului Lazăr

Sinaxarul din Minei, apoi acesta:

În aceeaşi zi, în Sâmbăta dinaintea Duminicii Stâlpărilor, prăznuim Învierea Sfântului şi dreptului Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos.

Stih: Plânsul te vădeşte, scumpul meu Iisus,
Că ai fire ca şi noi, Tu, cel pogorât de sus!
Dar că eşti şi Dumnezeu, ne-ai şi arătat,
Când pe Lazăr ce-a murit, din morţi l-ai înviat!

Lazăr era evreu de neam, din ceata fariseilor şi, după cum s-a găsit undeva, fiul fariseului Simon, de loc din satul Betania. Domnul nostru Iisus Hristos pe când petrecea pe pământ pentru mântuirea neamului nostru, s-a împrietenit cu el în astfel de împrejurări.

Hristos venea adesea în casa lui Simon şi vorbea cu el mai cu seamă despre învierea morţilor. Cu acest prilej Lazăr s-a împrietenit cu Domnul mai mult; dar nu numai el, ci şi cele două surori ale lui, Marta şi Maria.

Când s-au apropiat mântuitoarele patimi, pentru că trebuia să încredinţeze pe lume mai bine despre taina învierii, Iisus a înviat din morţi, pe când se afla dincolo de Iordan, mai întâi pe fiica lui Iair, iar apoi pe fiul văduvei.

Între timp Lazăr, prietenul său, cuprins de o boală grea, a murit. Iisus însă, cu toate că nu era de faţă, a spus ucenicilor: Lazăr, prietenul nostru, a adormit! Iar după puţină vreme a adăugat: Lazăr a murit! Atunci a părăsit Iordanul şi a plecat în Betania ca să afle ştiri de la surorile lui. Betania este departe de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

Surorile lui Lazăr l-au întâmpinat şi i-au spus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele nostru n-ar fi murit. Dar şi acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poţi ! Iisus a întrebat poporul: Unde l-aţi pus? Şi îndată toţi au pornit la mormânt. Când au ridicat piatra de pe mormânt, Maria a spus: Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă!

La urmă, Iisus s-a rugat şi vărsând lacrimi a strigat cu voce mare: Lazăre, ieşi afară! Şi îndată a ieşit mortul; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă.

Această străină minune a deşteptat invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Iisus s-a dat din nou la o parte şi a plecat de acolo. Arhiereii s-au gândit să-l omoare pe Lazăr, pentru că se alăturau mulţi de Hristos când îl

vedeau pe Lazăr. Dar acesta, cunoscând gândurile lor, a fugit în insula Cipru şi a trăit acolo. Mai târziu a fost pus de apostoli episcop al oraşului Chitia. Vieţuind bine şi după plăcerea lui Dumnezeu, a murit din nou după treizeci de ani de la învierea sa. A fost îngropat acolo, făcând multe minuni.

Se spune că Lazăr după învierea sa nu mânca altceva decât dulciuri. Se mai spune că prea curata Maică a lui Dumnezeu i-a lucrat cu mâinile ei un omofor şi l-a dăruit.

Prea înţeleptul împărat Leon, în urma unei arătări dumnezeieşti, a adus sfintele şi cinstitele lui moaşte în Biserica din Constantinopol zidită de el în numele Sfântului. Şi l-a aşezat cu cinste şi cu multe podoabe cum intri în Biserică pe dreapta, lângă peretele Sfântului altar. Se află încă şi acum acolo cinstitele lui moaşte şi răspândesc mireasmă nespusă.

S-a rânduit ca să se prăznuiască în această zi învierea lui, pentru următoarea pricină: Sfinţii şi de Dumnezeu purtători părinţii noştri, dar mai bine spus Sfinţii apostoli, voind să pună, pentru curăţire, după postul cel de patruzeci de zile, sfintele patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos, au pus această minune mai presus de fire, pentru că au găsit mai cu seamă această minune drept începătură şi pricină a urii iudeilor împotriva lui Hristos.

Singur evanghelistul Ioan a scris această minune; ceilalţi evanghelişti au lăsat-o la o parte, pentru motivul că Lazăr trăia încă şi putea fi văzut de toţi. Se mai spune că Ioan a scris Evanghelia sa, deoarece ceilalţi evanghelişti n-au scris nimic despre naşterea cea fără de început a lui Hristos. Ioan a vrut să dovedească aceea că Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu, că a înviat şi că va fi învierea morţilor.

Iar lucrul acesta se dovedeşte mai cu seamă prin învierea lui Lazăr. Lazăr n-a spus nimic despre cele din iad sau pentru că nu s-a îngăduit să vadă pe cele de acolo, sau dacă le-a văzut, s-a poruncit să le tacă. Din această princină orice om de curând mort se numeşte Lazăr. Deasemenea îmbrăcămintea de înmormântare se numeşte Lazarome; cuvântul lasă să se înţeleagă că are să se facă şi cu noi minunea făcută cu Lazăr. Căci dacă el a înviat la cuvântul lui Hristos şi a trăit din nou, tot aşa şi omul, deşi a murit, la trâmbiţa cea din urmă., va învia şi va trăi veşnic.

Pentru rugăciunile prietenului tău Lazăr, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreieşti au călcat în cuptor văpaia, cu îndrăzneală, şi focul în rouă l-au schimbat, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Lăcrămând ca un om, îndurate, ai înviat pe cel din mormânt, ca un Dumnezeu; şi liberându-se, din iad Lazăr, a strigat: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Ieşit-a legat cu pânzeturile, Lazăr, scăpând din prăpastia şi din întunericul iadului prin cuvântul Stăpânului, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Altă Tricântare

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce merseră ...

Lăcrămând pentru prietenul, ai potolit lacrimile Martei, îndurate, şi cu patima cea de voie ai şters toată lacrima de pe faţa poporului Tău; Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Vistierule al vieţii, Mântuitorule, chemând pe cel mort, ca pe un adormit, şi rupând cu cuvântul pântecele iadului, ai înviat pe cel ce cânta: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Pe mortul cel ce mirosea greu l-ai sculat, Stăpâne, fiind legat cu pânzeturile; şi pe mine cel legat cu lanţurile păcatelor, ridică-mă, ca să-Ţi cânt: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Catavasie: Tinerii cei ce merseseră din Iudeea în Babilon oarecând cu credinţa Treimii, văpaia cuptorului o au călcat, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Muziceştile organe împreună glăsuind şi pogoare fără de număr închinându-se chipului celui din Deira, trei tineri neplecându-se, pe Domnul au lăudat şi L-au prea înălţat întru toţi vecii.

Ca un păstor căutând pe miel şi răpindu-l ca un biruitor de la lupul cel pierzător, l-ai înnoit fiind stricat; carele strigă Ţie: Lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Ca un om, de mormânt ai întrebat; ca un Făcător, pe cel mort l-ai înviat cu stăpânească porunca Ta; de carele iadul s-a spăimântat, de cel ce striga Ţie: Lăudaţi pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Altă Tricântare

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul ceresc...

Ca un muritor ai întrebat, iar ca un Dumnezeu ai înviat cu cuvântul pe cel mort de patru zile. Pentru aceasta Te lăudăm şi Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Ţie, Stăpâne, a adus Maria mirul cu mulţumire, ca o datorie pentru fratele ei, lăudându-Te întru toţi vecii.

Ca un om ai rugat pe Tatăl, iar ca un Dumnezeu ai sculat pe Lazăr; pentru aceasta Te lăudăm, Hristoase, întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: Pe Împăratul ceresc, pe carele îl laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Ceea ce eşti mai cinstită..., nu cântăm, ci cântăm ce urmează:

Cântarea a 9-a

Irmos: Să cinstim şi să prea slăvim popoare pe curata Născătoarea de Dumnezeu, pe ceea ce a zămislit în pântece focul Dumnezeirii fără ardere şi cu cântări fără tăcere să o mărim.

Văzând popoarele pe mortul cel de patru zile umblând, spăimântându-se de minune, au strigat: Mântuitorule, pe Tine Dumnezeule, cu cântări Te slăvim.

Adeverind mai-nainte slăvită învierea Ta, o ! Mântuitorul meu, ai slobozit din iad pe Lazăr cel mort de patru zile; pentru aceasta pe Tine, cu cântări Te slăvim.

Altă Tricântare

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu...

Cinstind pe Tatăl Tău şi arătând că nu eşti potrivnic lui Dumnezeu, Hristoase, Te-ai rugat, înviind cu puterea Ta pe cel mort de patru zile.

Sculat-ai din mormânt pe Lazăr a patra zi, arătându-l tuturor ca mărturie prea adevărată învierii Tale, Hristoase, celei de a treia zi.

Umblat-ai şi ai lăcrimat şi ai vorbit, Mântuitorul meu, arătând lucrarea Ta cea omenească; iar cea dumnezeiască o ai dovedit, înviind pe Lazăr.

Lucrat-ai negrăit, Stăpâne, Mântuitorul meu, a mea mântuire, după amândouă firile Tale, cu voia Ta cea singură prin sine puternică.

Catavasia: Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe tine Fecioară curată, cei mântuiţi de tine, cu cetele cele fără de trupuri, slăvindu-te pe tine.

Apoi: Stânt este Domnul Dumnezeul nostru... (de trei ori)

Luminânda (de două ori): Cu cuvântul Tău, Cuvântule al lui Dumnezeu, s-a ridicat acum. Lazăr, iarăşi venind la viaţă; şi popoarele cu stâlpări Te cinstesc pe Tine, puternice; că vei să pierzi iadul până în sfârşit cu moartea Ta.

Slavă..., Şi acum..., asemenea.

Prin Lazăr, te pradă Hristos pe tine, moarte; dar unde-ţi este biruinţa, iadule? Plângerea Betaniei s-a mutat acum asupra ta; pentru care toţi aducem Lui stâlpări de biruinţă.

La Laude

Punem **Stihiri** pe 8 şi cântăm Stihirile, glasul 1, singur glasul:

Învierea şi viaţa oamenilor fiind Tu, Hristoase, ai venit la mormântul lui Lazăr, adeverindu-ne două firi ale Tale, îndelung răbdătorule. Că din Fecioară curată ai venit, Dumnezeu şi om; căci ca un om ai întrebat: Unde s-a îngropat? Iar ca un Dumnezeu ai înviat, cu voia Ta cea de viaţă aducătoare, pe cel mort de patru zile.

Pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat, Hristoase, din iad, mai-nainte de moartea Ta, sfărâmând puterea morţii şi prin unul prietenul Tău mai-nainte vestind slobozirea tuturor oamenilor din stricăciune. Pentru aceasta închinându-

ne Stăpânirii Tale celei Atotputernice, strigăm: Bine eşti cuvântat, Mântuitorule, niiluieşte-ne pe noi.

Marta şi Maria au zis Mântuitorului: De ai fi fost aici, Doamne, n-ar fi murit Lazăr. Iar Hristos, învierea celor adormiţi, a înviat din morţi pe cel mort de patru zile. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Acestuia, carele vine cu slavă să mântuiască sufletele noastre.

Dând ucenicilor Tăi, Hristoase, semnele Dumnezeirii Tale, în popor Te-ai smerit, vrând să-Ţi tăinuieşti Dumnezeirea. Pentru aceasta, ca un mai-nainte cunoscător şi Dumnezeu, ai spus mai-nainte apostolilor moartea lui Lazăr; iar în Betania venind în faţa poporului, ai întrebat ca un om, să afli mormântul prietenului Tău, ca şi cum n-ai fi ştiind; cel ce a înviat însă a patra zi prin Tine, a arătat puterea Ta cea dumnezeiască; Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Glasul al 4-lea:

Înviat-ai, Hristoase, pe prietenul Tău cel mort de patru zile şi ai potolit plângerea Martei şi a Mariei, arătând tuturor, că Tu eşti Cel ce plineşti toate cu dumnezeiasca putere, din voia Ta cea singură prin sine puternică; căruia Heruvimii strigă ne-încetat: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, Cel ce eşti Dumnezeu peste toate, slavă Ţie.

Marta a zis Mariei: Învăţătorul a venit şi te cheamă, mergi! Iar ea degrab venind şi văzând unde era stând Domnul, căzând s-a închinat Lui şi sărutându-I prea curatele picioare, a zis: Doamne, de ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele nostru.

Stih: Scoală-Te Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta...

Glasul al 3-lea: Pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai sculat în Betania; că îndată ce ai venit la mormânt, glasul Tău s-a făcut viaţă celui mort; şi suspinând, iadul l-a slobozit de frică. Mare este minunea aceasta, Multmilostive Doamne, slavă Ţie.

Stih: Mărturisi-mă-voi Ţie, Doamne, cu toată inima mea...

Precum ai zis, Doamne, Martei: Eu sunt învierea! Cu lucrul ai plinit cuvântul, chemând pe Lazăr din iad; şi pe mine, cel omorât de patimi, înviază-mă, Iubitorule de oameni rogu-mă, ca un îndurat.

Slavă..., glasul al 2-lea.

Minune mare şi prea slăvită s-a săvârşit astăzi; că strigând Hristos pe mortul cel de patru zile, din mormânt l-a sculat şi prieten l-a numit. Deci să-L rugăm pe Dânsul, ca pe cel prea slăvit, ca, pentru rugăciunile dreptului Lazăr, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum...

Prea binecuvântată eşti... Doxologia mare şi Apolisul.

La Liturghie

Tipica şi cântările a 3-a şi a 6-a, pe 8. După Ieşire, Troparul praznicului, Slavă..., Şi acum..., Condacul; iar în loc de Sfinte Dumnezeule..., cântăm: Că-ţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi îmbrăcat, Aliluia. Apostolul şi Evanghelia praznicului. Chinonicul: Din gura pruncilor şi a celor ce sug, ai săvârşit laudă. Aliluia.

La masă mâncăm fierturi cu untdelemn şi bem şi vin.

Cade-se a şti: Că unde este Hramul dreptului Lazăr, după obişnuitele Sedelne, cântăm Polieleul şi Pripeala arhierească, cu Psalmii aleşi: Auziţi aceastea toate neamurile..., Apoi Sedelnă, care este după a treia Cântare, şi viaţa Sfântului scrisă de Nichifor Xantopol, întâiul Antifon al glasului al 4-lea: Prochimen, glasul al 4-lea: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui. Stih: Ce vom da Domnului, pentru toate cele ce ne-a dat nouă. Toată suflarea... Apoi Evanghelia de la Ioan: Eu sunt uşa..., Psalmul 50. Stihira, glasul al 6-lea: Doamne, glasul Tău a sfărâmat..., Canoanele 1, pe 4, şi Catavasia, Irmosul Canonului al doilea. După a 3-a Cântare, Sedelna praznicului : după a 6-a Cântare, Condacul: Bucuria tuturor... Şi Icosul. Şi cealaltă rânduială, precum s-a arătat.

Acatistul Învierii Sfântului şi dreptului Lazăr

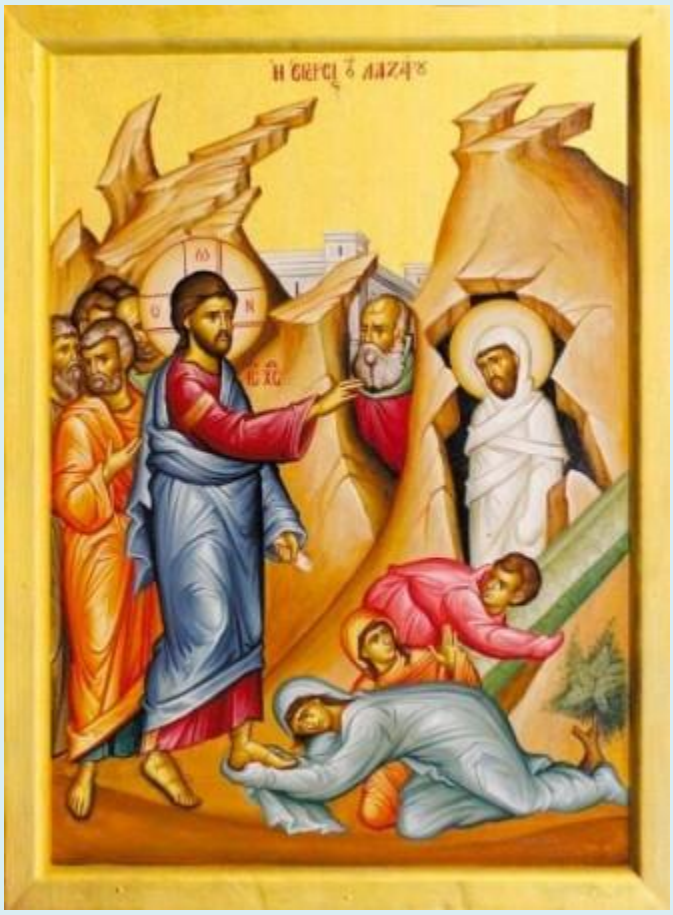

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri
Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Doamne, Împărate biruitor al iadului, având putere asupra morţii, ai înviat pe Lazăr cel mort de patru zile şi ai dăruit tuturor bucurie, lumină şi înviere. Drept aceea, noi nevrednicii, pentru minunea săvârşită în Betania, Îţi aducem mulţumire, cântând: ***Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!***

Icosul 1

Iisuse Preadulce, puterile îngereşti s-a bucurat de venirea Ta în Betania; că fiind izgonit pretutindeni de răutatea iudeilor şi neavând unde să-Ţi pleci creştetul, după osteneala propovăduirii bunelor vestiri, totdeauna ai găsit odihnă, pace şi iubire şi linişte sufletească la prietenul Tău Lazăr şi la surorile lui, Marta şi Maria; pe aceştia i-ai iubit până la sfârşit, ca şi pe apostoli, pentru că ei totdeauna Ţi-au slujit cu credinţă şi cu dragoste, ascultând cuvântul Tău. Iar noi, amintindu-ne acestea, cu inimă smerită Îţi cântăm:
Iisuse, iubirea veşnică, Cel ce din iubire de oameni Te-ai smerit până la moarte;
Iisuse, milă nemăsurată, Cel ce pe Lazăr şi surorile lui i-ai primit în dragostea Ta;
Iisuse, Cel ce ai binecuvântat casa lui Lazăr, în zilele venirii Tale în trup;
Iisuse, Cel ce ai hrănit prin dumnezeiescul cuvânt, sufletele celor ce Te-au primit cu bucurie;
Iisuse, Cel ce ai ales Betania, patria lui Lazăr, ca să te odineşti şi să cinezi;
Iisuse, Cel ce înainte de răstignire, ai arătat în Betania iubirea Ta duhovnicească şi puterea dumnezeiască;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 2

Văzând Marta şi Maria că fratele lor Lazăr suferă de boală grea, fără să cadă în deznădejde şi să se lase pradă mâhnirii, au trimis vestitorii la Tine, Doamne,

Vindecătorul bolilor, şi au zis cu credinţă: „Doamne, cel pe care Tu îl iubeşti, este bolnav”. Deci noi, urmând lor, Te rugăm să nu ne laşi în deznădejde, ca să Te lăudăm, cântând: ***Aliluia!***

Icosul 2

Doamne, ucenicii Tăi, cu toate că aveau mintea curată, nu înţelegeau de ce nu ai mers îndată în Betania ca să-l vindeci pe prietenul Tău, Lazăr, când ai aflat de boala lui, dar le-ai spus celor trimişi de Marta şi Maria: ***„ Această boală nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, ca prin ea Fiul lui Dumnezeu să se proslăvească”.*** Iar noi, văzând acum că ai voit să le descoperi adâncul credinţei tainice şi să săvârşeşti minune prea slăvită înainte de pătimirea Ta, cu dragoste îţi cântăm:

Iisuse, Iubirea adevărată, Cel ce ai pus la încercare inimile iubitoare ale Sfintelor femei Marta şi Maria;

Iisuse, Preabunule, Cel ce ai schimbat boala lui Lazăr în nădejdea învierii, în lauda pruncilor şi în slavă dumnezeiască;

Iisuse, Făcătorul de minuni Cel ce, prin învierea lui Lazăr, ai dorit să arăţi la toată lumea slava lui Dumnezeu;

Iisuse, Atotputernice, Cel ce ai dorit ca să arăţi în Betania puterea Dumnezeirii Tale;

Iisuse, Atotştiutorule, Cel ce ai poruncit surorilor lui Lazăr să nu se întristeze de moartea fratelui lor;

Iisuse, Biruitorul morţii, Cel ce vii de bunăvoie la moarte şi ai arătat ucenicilor Tăi biruinţa asupra morţii;

Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 3

Atotştiutorule Iisuse, cunoscând, ca un Dumnezeu, că Îţi stă înainte suferinţa răstignirii pe Cruce, ai arătat puterea Ta prin învierea lui Lazăr, ca ucenicii să nu se înspăimânte de pătimirile Tale ci să înţeleagă Învierea Ta din morţi. Pentru aceasta, auzind că prietenul Tău Lazăr este bolnav, nu Te-ai grăbit a-l vindeca, ci ai rămas în acelaşi loc două zile, iar surorile lui, Marta şi Maria, cele iubitoare de Dumnezeu, deşi au văzut moartea fratelui lor, au rămas credincioase Ţie, şi au slăvit pe Dumnezeu, Cel ce Te-a ascultat, cântând: ***Aliluia!***

Icosul 3

Preabunule Doamne, ca un Dumnezeu atotştiutor, ai zis ucenicilor Tăi: „Să mergem iarăşi în Iudeea”, apoi ai adăugat: ***„Lazăr, prietenul nostru, a adormit. Mă duc să-l trezesc.”*** Dar ucenicii nu au înţeles, crezând că le vorbeşti despre adormirea somnului, de aceea le-ai zis: ***„Lazăr a murit. Şi mă bucur pentru voi că n-am fost acolo, ca să credeţi. Dar să mergem la el.”*** Atunci Toma, văzând că ucenicii se tem să meargă în Iudeea, pentru că iudeii căutau să Te ucide cu

pietre, a zis cu îndrăzneală celorlalţi apostoli: „Să mergem şi noi şi să murim cu El” învăţându-ne să-Ţi urmăm fără frică şi să cântăm aşa:
Iisuse, prietenul lui Lazăr, Cel ce ai venit să-l scoli pe acesta din somnul morţi;
Iisuse, lauda Betaniei, Cel ce ai ridicat pe Lazăr la bucuria învierii;
Iisuse, Iubirea negrăită, Cel ce ai ascultat plânsul şi suspinele surorilor lui Lazăr;
Iisuse, Milostivirea nesfârşită, Cel ce ai binevoit să inviezi pe oameni din moartea păcatului;
Iisuse, Învierea tuturor, Cel ce m-ai înviat şi pe mine din păcat;
Iisuse, Îndurătorule, primeşte şi suspinele mele cum ai primit lacrimile Martei şi ale Mariei;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 4

Gânduri îndoielnice având Marta şi Maria, vărsau lacrimi de durere la mormântul lui Lazăr, fratele lor. Însă, Tu, Doamne, venind din cealaltă parte a Iordanului, ai zis ucenicilor Tăi: Mă bucur pentru voi, că nu am fost acolo, ca să credeţi că toate le pot face, fiind Fiul lui Dumnezeu. Să mergem şi să-l înviem, ca moartea să simtă această biruinţă şi nimicire desăvârşită, iar credincioşii să cânte: ***Aliluia!***

Icosul 4

Auzind Sfânta Marta că Tu, Doamne, ai venit în Betania, Lazăr fiind în mormânt de patru zile, a ieşit întru întâmpinarea Ta, şi vorbindu-Ţi, căuta mângâiere, zicând: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da”. Şi noi, văzând credinţa surorii lui Lazăr, cu umilinţă în suflet, cântăm:
Iisuse, Cel ce ai înviat pe mortul cel de patru zile, cercetează-mă şi pe mine care sunt în mormântul deznădejdii;
Iisuse, Cel ce ai venit în Betania să mângâi pe surorile mâhnite, primeşte-mă şi pe mine, cel pierdut;
Iisuse, Cel ce pe Marta ai mângâiat-o cu cuvântul Tău, mângâie-mă şi pe mine, cel întristat pentru păcatele săvârşite;
Iisuse, Cel ce nu ai uitat pe Maria, care şedea acasă, nu mă uita nici pe mine, cel căzut în mâhnire;
Iisuse, Cel ce ai învins puterea morţii, fă-mă şi pe mine biruitor asupra păcatului;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 5

Prorocia Ta, Doamne, a fost precum steaua care izgoneşte întunericul nopţii, că Tu, ca un Stăpân al vieţii şi al morţii, ai zis Martei: „fratele tău va învia”. Ea, care auzise doar de învierea cea de obşte, s-a îndoit că fratele ei poate să învieze

acum şi să se ridice din morţi, după cuvântul Tău, şi a zis: „Ştiu că va învia la învierea în ziua cea de apoi”. Noi, însă, Te lăudăm pe Tine, Biruitorul morţii, Cel ce Însuţi eşti Învierea şi Viaţa, şi Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 5

Văzând că Marta are inima înstristată pentru moartea fratelui său, Lazăr, şi nu poate crede că ai putere să-l inviezi din morţi, Doamne, pentru a-i alunga neîncrederea, ai zis: ***„Eu sunt Învierea şi Viaţa. Cine crede în Mine, chiar de va muri, va trăi.”*** De aceea noi, înţelegând această făgăduinţă şi vrând să moştenim viaţa de veci, cântăm cu nădejde:

Iisuse, Cel ce ai venit în Betania să propovăduieşti învierea, înviază-mă şi pe mine, cel ce zac în păcate;

Iisuse, Cel ce ai prevestit Martei învierea lui Lazăr, cheamă-mă şi pe mine, cel ce zac în păcate;

Iisuse, Cel ce ai înnoit credinţa Martei în înviere, înnoieşte sufletul meu cel omorât prin fărădelegi;

Iisuse, Cel ce ne-ai chemat pe toţi la lumina vieţii, luminează viaţa noastră întunecată de mulţimea greşelilor;

Iisuse, Cel ce stăpâneşti peste cei vii şi peste cei morţi, nu mă lăsa în cele mai de jos ale pământului;

Iisuse, cel ce ne-ai dăruit viaţa veşnică, dă-mi şi mie moştenire fericită în ceruri;

Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 6

Mărturisind credinţa în atoputernicia Ta dumnezeiască, Hristoase, Sfânta Marta, precum apostolul Petru, te-a propovăduit Fiul lui Dumnezeu. Deci fiind întrebată de Tine dacă are credinţă, că oricine crede în Tine, chiar de va muri, viu va fi, Ţi-a spus Ţie: „Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume.” Iar noi, înţelegând această mărturisire, cu credinţă şi cu dragoste, Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 6

Când Marta a venit la sora sa, Maria, să-i vestească venirea Ta, Doamne, în cetatea Betaniei, a zis: „Învăţătorul este aici şi te cheamă”. Iar ea, ascultând îndemnul, luminată de credinţă şi nădejde, s-a ridicat şi a venit îndată şi a căzut la picioarele Tale închinându-se; apoi, căutând mângâiere, a zis:

Iisuse, Începătorul vieţi, Tu eşti învierea noastră;

Iisuse, Pierzătorul morţii, Tu ai venit să ridici pe Lazăr din mormânt;

Iisuse, Mângâietorule bun, mângâie sufletul meu îndurerat;

Iisuse, Păstorule bun, povăţuieşte-mă la păşunea Ta duhovnicească;

Iisuse, Nădejdea celor deznădăjduiţi, ajută-mă să-mi port crucea cu nădejdea bucuriei veşnice;

Iisuse, Limanul celor sărmani, liniştеşte sufletul meu îndurerat;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 7
Vrând Maria să arate toată durerea ei pentru Lazăr cel mort de patru zile, dar dorind să cunoşti şi dragostea ei faţă de Tine, Doamne, cu umilinţă a căzut la picioarele tale. Atunci, văzând-o pe ea plângând, ai suspinat şi Tu cu duhul, Te-ai tulburat ca om şi ai lăcrimat, iar noi, cei aflaţi în necazuri, căzând dinaintea Ta, suspinăm şi cu smerenie Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 7
Mare şi negrăită îngăduinţă şi iubire de oameni ai arătat, Preadulce Iisuse, că ştiind durerea sufletească a Mariei, Însuţi ai lăcrimat. Unii iudei, văzându-ţi durerea pentru Lazăr, au zis: „Iată cât de mult îl iubea!" Alţii, însă, având inimile şi sufletele împietrite, nu au vrut să înţeleagă dumnezeiasca Ta milă şi au zis, râzând: „Nu putea, oare, Acesta, care a deschis ochii orbului, să facă astfel ca şi Lazăr să nu moară?". Noi, însă, proslăvim iubirea Ta de oameni şi Îţi cântăm:
Iisuse, Cel ce ai vărsat lacrimi pentru Lazăr, curăţeşte păcatele mele;
Iisuse, Cel ce ai mângâiat pe Marta şi Maria, potoleşte întristarea sufletului meu;
Iisuse, Cel ce ai făcut pe om, dăruieşte bunăcuviinţă sufletului meu;
Iisuse, Cel ce eşti lumina neapusă, luminează făclia sufletului meu;
Iisuse, Cel ce eşti îndelung răbdător, dăruieşte-mi răbdare în ispite şi nevoinţe;
Iisuse, Cel ce eşti bucuria noastră, izbăveşte-mă de întristarea pricinuită de încercări şi necazuri;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 8
Hristoase Mântuitorule, întrebarea Ta a părut străină celor ce plângeau pentru Lazăr, când ai întrebat: „Unde l-aţi pus?" Fiind Dumnezeu atotştiutor, ai prevestit moartea lui, iar mai apoi oare, nu ştiai unde se află înmormântat? Însă, nu ai întrebat ca un neştiutor, ci vorbeai ca om, vrând să mângâi pe surorile lui Lazăr cele întristate, să-i îndemni pe oameni să facă ceea ce pot şi ceea ce ştiu, iar Tu, ca Dumnezeu, să săvârşeşti cele mai presus de fire. De aceea, slăvind iubirea Ta de oameni, Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 8
Cu totul ai fost iubire, cu totul ai fost milostivire, Doamne Iisuse, că, venind la mormântul lui Lazăr, ai poruncit să se ridice piatra de pe mormânt, neştiind ei ce va urma. De aceea Marta, arătând credinţă mărginită, a zis: „Doamne, deja miroase că este mort de patru zile". Dar Tu, întărind-o iarăşi, i-ai zis: ***„Nu ţi-am***

spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?” Iar Maria, văzând piatra răsturnată de pe mormânt, a păstrat credinţa în tăcere, şi a zis:
Iisuse, Cel ce ai venit la mormântul prietenului Tău, curăţeşte inima mea de îndoieli;
Iisuse, Cel ce ne-ai arătat slava Dumnezeirii, izbăveşte inima mea de toate ispitele;
Iisuse, Cel ce ai poruncit să se ridice piatra de pe mormântul lui Lazăr, ridică şi piatra deznădejdii din inima mea;
Iisuse, Cel ce ai înfricoşat prin cuvântul Tău toate puterile iadului, nu mă înfricoşa pe mine cu arătarea slavei Tale;
Iisuse, Cel ce ai stat cu blândeţe la mormântul lui Lazăr, învredniceşte-mă, cu inimă curată, să simt venirea Ta;
Iisuse, Cel ce ai văzut firea omenească întru stricăciune, dă-mi să primesc harul Tău cel nestricăcios;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 9

Cu adevărat, minune prea slăvită ai săvârşit, Doamne, că arătându-Ţi slava Ta, ca a Unuia-Născut din Tatăl, I-ai adus mulţumire în faţa mulţimilor, zicând: ***„Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat!” Apoi ai strigat: „Lazăre, vino afară!”*** Atunci, cel fără suflare, auzind porunca Zditorului său, îndată a ieşit din mor-mânt, mai presus de fire, cu faţa acoperită, legat la mâini şi la picioare. Deci, văzând această minune, toţi s-au umplut de bucurie, slăvindu-Te pe Tine, Biruitorul morţii şi cântând: ***Aliluia!***

Icosul 9

Oratorii cei mult vorbitori nu pot slăvi cu vrednicie marea şi înfricoşătoarea minune, săvârşită de Tine, Doamne, prin care l-ai ridicat din mormânt pe Lazăr cel mort de patru zile. Acesta a întărit în nădejdea învierii şi nemuririi sufletului pe Marta şi pe Maria şi, împreună cu ele, pe noi toţi. Pentru aceasta, mulţi iudei, venind la Maria să o mângâie pentru moartea fratelui ei şi văzând minunea să-vârşită în Betania, au crezut în Tine că eşti Fiul lui Dumnezeu şi Ţi-au adus, cu bucurie, laude ca acestea:
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr cel mort de patru zile, înviază-mă şi pe mine, cel mort în patimile mele;
Iisuse, Cel ce l-ai dezlegat pe prietenul Tău de legătura morţii, dezleagă-mă şi pe mine de legăturile relelor deprinderi;
Iisuse, Cel ce l-ai strigat pe Lazăr din mormânt, scoate-mă şi pe mine din groapa pierzării;
Iisuse, Cel ce l-ai scăpat din prăpastia iadului pe prietenul Tău iubit, păzeşte-mă şi pe mine de întunericul veşnic;

Iisuse, Cel ce l-ai sculat cu cuvântul pe cel ce mirosea greu, înnoieşte-mă cu harul Tău şi pe mine, cel stricat cu păcatele;
Iisuse, Cel ce ai înfrânt stăpânia morţii, dă-mi şi mie să fiu biruitor în războiul nevăzut;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 10

Doamne, Iisuse Hristoase, Cel ce doreşti să-i mântuieşti pe toţi oamenii, semn mare ai arătat celor care voiau semn din cer, când, la cuvântul Tău, Lazăr cel mort s-a sculat din mormânt având trupul înfăşurat şi faţa acoperită. Totuşi, fii întunericului nu au vrut să creadă în Tine din pricina împietririi inimii lor, iar unii dintre ei au mers la mai marii preoţilor şi la farisei, şi le-au vestit despre minunea ce s-a săvârşit în Betania. Noi, însă, crezând prin aceasta, în Învierea de obşte, Ţie, Dătătorului de viaţă şi Mântuitorului nostru, Îţi cântăm cu mare glas: ***Aliluia!***

Icosul 10

Împărate prea veşnic, Iisuse, mai marii preoţilor iudei, auzind despre înfricoşătoarea minune săvârşită de Tine în Betania, au făcut sfat împotriva Ta, zicând: „Ce facem, pentru că Omul Acesta săvârşeşte multe minuni?” Atunci, unul dintre ei, Caiafa, care era arhiereu în anul acela, le-a zis: „Ne este mai de folos să moară un om pentru popor decât să piară tot neamul.” Deci, în aceeaşi zi, s-au sfătuit să Te omoare pe Tine, Hristoase, dar şi pe Lazăr, pentru că după învierea lui mulţi dintre iudei au crezut în Tine. Drept aceea, Îţi cântăm:
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, ca un miel nevinovat, Te-ai pregătit spre jertfă;
Iisuse, Mântuitorul nostru, Cel osândit de oameni, de Caiafa şi de Pilat, de bunăvoie ai venit în lume să pătimeşti pentru oameni;
Iisuse, Cel ce ai fost judecat spre moarte, împreună cu Lazăr, de o adunare a fărădelegii, nu mă osândi pe mine la judecata Ta;
Iisuse, Cel ce ai fost primit cu bucurie în casa Mariei şi a Martei, primeşte-mă şi pe mine în Împărăţia Ta;
Iisuse, Cel ce Ţi-ai pregătit pătimirea în Betania, păzeşte-ne şi pe noi cu puterea Crucii Tale;
Iisuse, Cel ce vei veni cu slavă să faci judecată dreaptă, pe viclenii farisei i-ai înfricoşat cu minunile Tale;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 11

Cântare de umilinţă Îţi aduce Ţie Betania credincioasă, Mântuitorul nostru, că Tu ai preschimbat în bucurie întristarea ei pentru Lazăr, prietenul Tău, ridicându-l din mormânt, şi, ca să nu fii prins acum de potrivnici, ai plecat,

împreună cu ucenicii Tăi, pentru puţină vreme, în cetatea Efraim, de lângă pustie, pentru că mai marii preoţilor porunciseră să Te prindă. Noi, însă, mirându-ne de grija Ta pentru ucenici, înainte de pătimire, Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 11

Lumină mare şi negrăită a strălucit în Betania, cu şase zile înainte de Paşti, când ai venit în locul acesta, milostive Iisuse, unde cei ce Te iubeau Ţi-au pregătit cina, amintind cu bucurie şi mulţumire, despre învierea lui Lazăr. Marta Îţi slujea iarăşi, iar Maria, cu bucurie şi recunoştinţă, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, Ţi-a uns picioarele şi Ţi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de bună mireasmă. Deci şi noi, pătrunşi de bucuria celor ce erau de faţă, cu umilinţă Îţi cântăm:

Iisuse, Cel ce ai cinat cu Lazăr în Betania, dăruieşte-mi să mă împărtăşesc cu Tine, mai deplin, în ziua cea neînserată a Împărăţiei Tale;

Iisuse, Cel ce l-ai umplut de bucurie cerească pe Lazăr, dăruieşte-mi bucuria mântuirii Tale;

Iisuse, Cel ce pe Marta cea sârguitoarea ai învrednicit-o să-Ţi slujească, primeşte-mă şi pe mine cel ce vin la Tine cu pocăinţă;

Iisuse, Cel ce ai învrednicit-o pe Maria să-Ţi ungă picioarele cu mir, dăruieşte-mi şi mie duhul dragostei dumnezeieşti;

Iisuse, Cel ce ai bucurat Betania prin venirea Ta la cină, împărtăşeşte-mă din bucuria harului Tău;

Iisuse, Cel ce, prin învierea lui Lazăr, ai mângâiat pe Marta şi Maria care plângeau, dăruieşte-mi şi mie mângâiere cerească şi veşnică;

Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 12

Hristoase, Dumnezeule, în Ierusalim potrivnicii Tăi Te-au întâmpinat cu batjocură, cu ură şi cu invidie. Dar în Betania, prin învierea lui Lazăr, ai dăruit har din belşug, dragoste, pace şi bucurie în Duhul Sfânt. Pentru aceasta, veşnică să-ţi fie lauda, cetate a Betaniei, că te-ai învrednicit să-L primeşti pe Ziditorul la cină, iar noi, împreună cu tine, cântăm Domnului, Cel ce te-a prea mărit: ***Aliluia!***

Icosul 12

Cântând învierea lui Lazăr, lăudăm minunile Tale, Iisuse, slăvim atotputernicia Ta, coborârea la noi şi negrăita Ta iubire de oameni, şi credem, cu Marta, că eşti cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care ai venit în lume; Te ascultăm, împreună cu Maria şezând la picioarele Tale şi luăm aminte la cuvântul Tău, iar pentru rugăciunile dreptului Lazăr, prietenul Tău, nădăjduim să ajungem ziua Învierii Tale, ca să-Ţi cântăm:

Iisuse, Cel ce ai biruit iadul, scoate-mă din chinul cel veşnic pe mine, cel păcătos;

Iisuse, Cel ce ai înviat morţii, scoală-mă şi pe mine din mormântul nesimţirii duhovniceşti;
Iisuse, Cel ce Ţi-ai arătat firea omenească prin călătoria pe pământ, prin vorbirea cu oamenii şi prin lacrimi, iartă-mă pe mine care am greşit ca un om;
Iisuse, Cel ce Ţi-ai arătat firea dumnezeiască prin învierea morţilor şi felurite minuni, tămăduieşte rănile sufletului meu;
Iisuse, Cel ce ne-ai încredinţat de învierea obştească, primeşte de la noi laudele noastre ca pe ramurile de finic din mâinile pruncilor;
Iisuse, Cel ce locuieşti în cer şi vieţuieşti pe pământ cu oameni, binecuvântat eşti Cel ce vii în numele Domnului;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 13 (de 3 ori)
O, Preadulce Iisuse, Bucuria tuturor, Lumină lină, Viaţa şi Învierea noastră, precum ai primit mulţumire de la Marta şi Maria, primeşte şi de la noi, pentru învierea lui Lazăr, această smerită laudă, pe care o aducem Ţie din toată inima; păzeşte-ne de orice cădere în păcat şi de moartea cea veşnică, făcându-ne părtaşi învierii prin cuvântul Tău atotputernic şi învredniceşte-ne să primim moştenire nepieritoare în ceruri, ca să-ţi cântăm cu toţi Sfinţii: ***Aliluia!***

Se spune iarăşi:

Icosul 1
Iisuse Preadulce, puterile îngereşti s-a bucurat de venirea Ta în Betania; că fiind izgonit pretutindeni de răutatea iudeilor şi neavând unde să-Ţi pleci creştetul, după osteneala propovăduirii bunelor vestiri, totdeauna ai găsit odihnă, pace şi iubire şi linişte sufletească la prietenul Tău Lazăr şi la surorile lui, Marta şi Maria; pe aceştia i-ai iubit până la sfârşit, ca şi pe apostoli, pentru că ei totdeauna Ţi-au slujit cu credinţă şi cu dragoste, ascultând cuvântul Tău. Iar noi, amintindu-ne acestea, cu inimă smerită Îţi cântăm:
Iisuse, iubirea veşnică, Cel ce din iubire de oameni Te-ai smerit până la moarte;
Iisuse, milă nemăsurată, Cel ce pe Lazăr şi surorile lui i-ai primit în dragostea Ta;
Iisuse, Cel ce ai binecuvântat casa lui Lazăr, în zilele venirii Tale în trup;
Iisuse, Cel ce ai hrănit prin dumnezeiescul cuvânt, sufletele celor ce Te-au primit cu bucurie;
Iisuse, Cel ce ai ales Betania, patria lui Lazăr, ca să te odineşti şi să cinezi;
Iisuse, Cel ce înainte de răstignire, ai arătat în Betania iubirea Ta duhovnicească şi puterea dumnezeiască;
Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!

Condacul 1

Doamne, Împărate biruitor al iadului, având putere asupra morţii, ai înviat pe Lazăr cel mort de patru zile şi ai dăruit tuturor bucurie, lumină şi înviere. Drept aceea, noi nevrednicii, pentru minunea săvârşită în Betania, Îţi aducem mulţumire, cântând: ***Iisuse, Cel ce ai înviat pe Lazăr din morţi înainte de pătimirea Ta, arată-ne nouă Învierea Ta!***

Apoi se spune:

Rugăciunea

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, Cel ce eşti adânc nesecat de milostivire, de bunătate şi de iubire, Cel ce eşti străin de moarte şi de păcat şi ai pus în Rai pe strămoşii noştri să fie părtaşi vieţii veşnice, sfinte şi fericite, iar, după ce, prin lucrarea diavolului, a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, atunci, prin negrăita Ta iubire de oameni, ai venit ca, prin Crucea şi Învierea Ta, să slobozeşti din prăpastia iadului şi din moarte veşnică pe cei ce Ţi-au greşit Ţie.

Tu, la plinirea vremii, Păstorule cel bun, Te-ai întrupat ca să cauţi oile Tale cele pierdute.

Înainte de Cruce şi de pătimirea cea de bunăvoie, ai venit în Betania, unde, cu singur cuvântul Tău, l-ai chemat din mormânt pe Lazăr, prietenul cel mort de patru zile şi îngropat, şi l-ai înviat din morţi. Astfel, prin această mare minune, ai zdruncinat puterea morţii, înainte de moartea Ta cea purtătoare de viaţă, prevestind grabnica Ta Înviere, şi ne-ai încredinţat, prin puterea Ta, că vrei să biruieşti împărăţia iadului şi să ne arăţi învierea cea de obşte.

Pentru aceasta, împreună cu Marta şi Maria, dă-ne şi nouă să ne veselim în chip luminat şi să prăznuim venirea Ta în Betania. Învredniceşte-ne să Te primim cu suflet curat şi minte neîntinată, cu inimă bună şi gânduri smerite; să biruim mândria vicleană şi să Te primim în inimile noastre cu credinţă; precum Maria, să ungem cu mirul dragostei de Dumnezeu prea curatele Tale picioare, şi cu sârguinţă deplină, precum Marta, să-Ţi slujim Ţie, împărtăşindu-ne cu darurile Tale şi, mai ales, cu prea curatul Tău Trup şi scumpul Tău Sânge, spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci, încât, trecând din viaţa aceasta luminaţi şi împodobiţi, să aşteptăm venirea Ta pe norii cerului, ca să Te întâmpinăm în văzduh şi aşa să fim împreună cu Tine, Doamne, Cel Unul Sfânt din Sfânta Treime, acum şi pururi şi în vecii vecilor. Amin.

Cuvine-se cu adevărat, a te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururi fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii, care,

fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase Fiul Lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sursa:
https://acoperamantulmaiciidomnului.wordpress.com/2018/05/25/acatistul-invierii-sfantului-si-dreptului-lazar/

Sinaxar - Aducerea cinstitelor moaşte ale Sfântului dreptului Lazăr (17 octombrie)

Tot în această zi (17 octombrie), aducerea cinstitelor moaşte ale Sfântului dreptului Lazăr.

Fericitul între împăraţi, prea înţeleptul Leon, pornindu-se din dumnezeiasca râvnă, că din dumnezeiasca insuflare, întâi a zidit o biserică frumoasă dreptului Lazăr; după aceea trimiţând la Insula Cipru, a aflat sfintele sale moaşte zăcând în pământ în cetatea chitieilor, fiind trecuţi ca la o mie de ani, în o raclă de marmură, în care erau săpate litere într-altă limbă: "Lazăr cel de patru zile mort, prietenul lui Hristos". Deci îndată ridicând odorul cel scump şi punându-l într-un sicriu de argint, l-au dus la Constantinopol.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului Lazăr, cel mort de patru zile (17 octombrie)

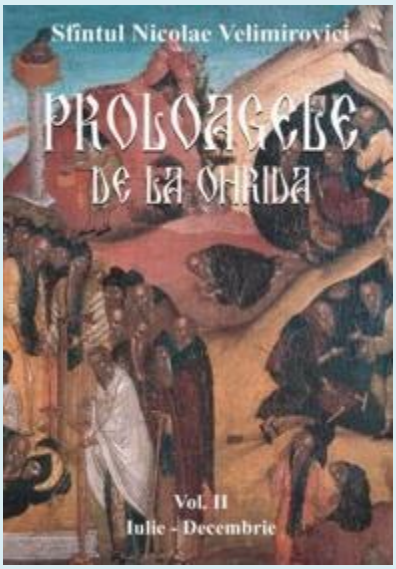

Prăznuirile cele mai mari ale lui Lazăr, prietenul Domnului şi fratele Martei şi al Mariei, sunt cele de la şaptesprezece martie şi din Sfânta şi marea Sâmbătă [din Postul mare], cea numită cu numele lui [Sâmbăta lui Lazăr]. Astăzi însă noi prăznuim mutarea cinstitelor lui moaşte din insula Cipru la Cetatea Constantinopolului.

Aceasta s-a întâmplat în timpul domniei împăratului Leon cel înţelept, la anul 890, căci Leon zidise o biserică la Constantinopol închinată Sfântului Lazăr şi a voit ca să aibă şi moaştele sfântului în ea.

Dezgropându-se trupul lui Lazăr în cetatea Kition din insula Cipru, după aproape o mie de ani de la moartea lui, s-a aflat şi tabla de marmură pe care scria: „Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos."

Sfântul Lazăr din Betania (sec. I) (17 decembrie)

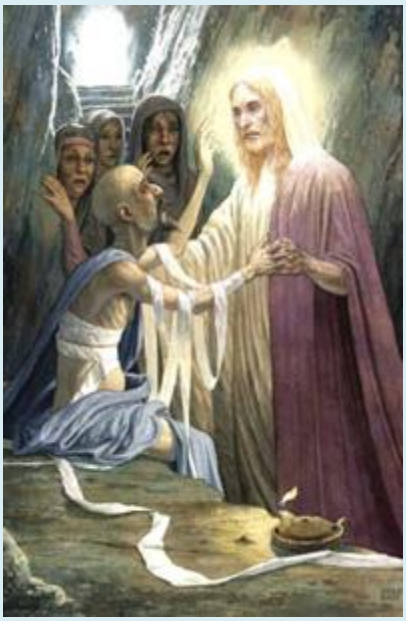

Evanghelia Sfântului Ioan istoriseşte în capitolul al XI-lea învierea minunată a lui Lazăr, fratele surorilor Marta şi Maria, care locuiau în Betania, la aproximativ 5 km de Ierusalim.

Din relatarea sfintei Evanghelii apare clar că Isus nutrea o afecţiune deosebită faţă de fratele celor două surori şi deseori creştinii din Ierusalim se duceau în procesiune la Betania în sâmbăta din ajunul Floriilor şi la mormântul lui Lazăr citeau Evanghelia care, cu multe amănunte, istoriseşte învierea lui. De fapt, evanghelistul Ioan este singurul care istoriseşte acest miracol şi vede în el o prevestire şi o prefigurare a învierii lui Hristos.

Casa din Betania şi mormântul au fost locuri de pelerinaj încă din prima epocă a creştinismului, după cum relatează însuşi Sfântul Ieronim. Mai târziu, pelerinii medievali afirmă că alături de mormântul lui Lazăr s-a ridicat o mănăstire, înzestrată de Carol cel mare.

Lazăr a avut două morminte, deoarece a murit de două ori. Primul mormânt, acela din care a fost înviat de iubirea lui Hristos, a rămas gol, deoarece o tradiţie veche îl consideră pe Lazăr episcop şi martir în Cipru.

În anul 900, împăratul Leon al VI-lea filosoful a transferat sfintele relicve ale lui Lazăr de la Kition din Cipru la Constantinopol, împreună cu cele ale surorii sale, Maria Magdalena, găsite la Efes. Unele picturi vechi descoperite în insulă par să confirme prezenţa lui Lazăr în Cipru.

Faţă de aceste date, apare cu totul lipsită de temei afirmaţia că Lazăr şi surorile lui, aruncaţi într-o barcă fără cârmă în largul mării, au ajuns la Marsilia şi, aici, el a devenit primul episcop. Istoria vorbeşte despre un episcop de Marsilia cu numele Lazăr, dar care a trăit în veacul al V-ea.

Pe baza potrivirii de nume între Lazăr din Betania şi Lazăr din parabola cu bogatul nemilos şi săracul plin de răni, Sfântul Lazăr (din Betania) a fost ales patron al azilurilor pentru leproşi, de unde au primit şi numele de „lazarete”, iar îngrijitorii leproşilor - „lazarişti”.

Conform datelor indiscutabile din Evanghelia Sfântului Ioan, Lazăr, Marta şi Maria rămân trei figuri luminoase, trei inimi curate şi primitoare în apropierea întunericului din Vinerea mare.

Numele personal Lazăr este o prescurtare a numelui ebraic Eleazar, iar acesta este format din cuvintele El = Eloham = Dumnezeu şi azar = a ajuta; împreună înseamnă „Dumnezeu a ajutat” sau mai explicit, „Copil dobândit prin ajutorul lui Dumnezeu”; se dădea copiilor născuţi în urma rugăciunilor sau a unei promisiuni făcute lui Dumnezeu. Există şi forma feminină „Lazarina”.

În limba română există multe variante ca nume de familii, sau locuri: Lazarul, Lăzarea, Zarea, Zorică, Zorea, Zorel, Lazur, Lazu, Laciu, Lascu, Laţco etc.

Arhimandritul Ioanichie Bălan - Cuvânt al despre învierea lui Lazăr şi învierea cea duhovnicească

Fără îndoială, învierea lui Lazăr închipuia învierea Domnului, care avea să se săvârşească peste câteva zile. Astfel, Ierusalimul închipuieşte cerul, Betania pământul, Lazăr pe Iisus Hristos, Cel ce s-a întrupat pentru mântuirea noastră.

Lazăre, vino afară! (Ioan 11, 43)

Iubiţi credincioşi, minunea învierii lui Lazăr ne este cunoscută tuturor. Am auzit de Marta şi Maria, cele două surori ale lui Lazăr. Am auzit că ei locuiau în Betania lângă Ierusalim, unde adesea poposea Iisus Hristos cu ucenicii, obosit de cale. Am auzit de asemenea că Lazăr s-a îmbolnăvit, că apoi a murit, că a fost îngropat şi în cele din urmă, că a fost înviat de Domnul, când l-a strigat în auzul tuturor: Lazăre, vino afară!

Ştim deci să povestim minunea aceasta, ştim cât de mult iubea Iisus pe Lazăr, că a şi lăcrimat pentru el (Ioan 11, 35), dar ne este mai greu să înţelegem însemnătatea acestei minuni.

Fără îndoială, învierea lui Lazăr închipuia învierea Domnului, care avea să se săvârşească peste câteva zile.

Astfel,

- ✓ *Ierusalimul închipuieşte cerul,*
- ✓ *Betania pământul,*

- ✓ *Lazăr pe Iisus Hristos, Cel ce s-a întrupat pentru mântuirea noastră.*
- ✓ *Marta şi Maria închipuiesc neamul omenesc cel mort cu sufletul şi cu trupul,*
- ✓ *iar plângerea lui Iisus arată dragostea cu care Dumnezeu a iubit lumea aceasta.*
- ✓ *Învierea lui Lazăr mai închipuieşte şi învierea cea de obşte a tuturor oamenilor, la judecata cea de apoi.*

Mai poate fi şi altfel tâlcuită:

- *Marta închipuieşte Vechiul Testament, ca cel ce vorbeşte mai mult de cele pământeşti.*
- *Maria închipuieşte Noul Testament- Evanghelia, dragostea - ca ceea ce vorbeşte mai mult de cele cereşti şi este plină de dragostea lui Hristos,*
- *Lazăr închipuieşte Biserica creştină, cea înviată prin patimile Domnului şi care este scoasă de sub piatra Legii Vechi şi din înfăşurările cele de îngropare ale templului evreiesc, la o viaţă cu totul nouă.*

Şi încă o tâlcuire a învierii lui Lazăr, asupra căreia vom stărui mai mult:

- ⇒ *această minune, în sensul cel mai de taină al cuvântului, închipuieşte învierea fiecărui creştin la o viaţă nouă, curată, printr-o adevărată pocăinţă. Ea deci, se repetă cu fiecare din noi, ori de câte ori ne pocăim cu lacrimi.*
- ⇒ *De data aceasta, Lazăr, înainte de moarte, închipuieşte sufletul înainte de a gusta din păcate.*
- ⇒ *Marta închipuieşte mintea omului care mereu este plină de grijile vieţii pământeşti.*
- ⇒ *Maria închipuieşte conştiinţa sufletului omenesc, ca ceea ce este mai subţire la înţelegere.*
- ⇒ *Îmbolnăvirea lui Lazăr înseamnă înclinarea voinţei omului către păcat, iar moartea lui înseamnă săvârşirea păcatului de moarte.*
- ⇒ *Întristarea Martei şi Mariei pentru Lazăr arată mâhnirea cea adâncă, tulburarea şi deznădejdea ce cuprind mintea şi conştiinţa omului care a făcut păcatul.*
- ⇒ *Mângâierea cu care încearcă mulţimea să liniştească pe cele două surori, pentru a uita de moartea fratelui lor, înseamnă toate desfătările şi plăcerile cele pământeşti cu care încearcă lumea să ne înşele mintea şi conştiinţa, după ce greşim, pentru a uita de păcatul făcut şi a nu mai plânge pentru el. Căci aşa obişnuieşte să facă satana întotdeauna.*
- ⇒ *Înmormântarea lui Lazăr înseamnă scufundarea sufletului omenesc în întunericul a tot păcatul,*

⇒ *iar învăluirea lui în giulgiu şi pecetluirea cu lespede de piatră a mormântului înseamnă legarea sufletului cu funia obiceiului şi depărtarea darului Duhului Sfânt de temniţa cea întinată a inimii sale.*

⇒ *Îngroparea lui Lazăr la marginea Betaniei şi părăsirea lui de către toţi prietenii săi înseamnă depărtarea celui păcătos din ceata celor buni şi uitarea lui de către prieteni, de toate simţirile sale cele fireşti. Singure Marta şi Maria, adică mintea şi conştiinţa omului, nu-l părăsesc o vreme, după ce face păcatul, ci se tânguiesc lângă el, ca la căpătâiul unui mort.*

⇒ *Şederea lui Lazăr patru zile în mormânt se tâlcuieşte - după Fericitul Augustin - aşa: ziua întâi este dulceaţa păcatului, ziua a doua este învoirea conştiinţei la păcat, ziua a treia este săvârşirea păcatului şi ziua a patra este deprinderea omului cu păcatul (Mântuirea păcătoşilor, p. 504).*

Omul deprins cu păcatele cele grele este asemenea unui mort de patru zile, miroase greu ca un cadavru neîngropat, sufletul lui este robit de satana, mintea este întunecată, nu mai poate judeca drept, conştiinţa nu-şi mai aude glasul, puterile îl părăsesc, darul se retrage, simţurile se îngroaşă, bucuriile îl părăsesc, prietenii şi rudele, adică îngerii şi oamenii îl izolează de ei, îl scot afară, îl îngroapă în mormânt întunecos şi adânc, ca pe un rob al diavolului, care îşi are mâinile şi picioarele legate cu frânghia obişnuinţei.

Lepădat afară, părăsit de toţi, îngropat şi pecetluit, cine oare îşi mai aduce aminte de un om mort, de un creştin întinat cu tot felul de păcate? Singure, două fiinţe slabe - mintea şi conştiinţa - suspină neputincioase la uşa mormântului său. Dar este prea târziu. Ele singure nu mai pot să-l scoată pe om din păcat, să-l învieze prin pocăinţa. Trebuie ajutorul Bisericii, darul preotului, mila cea mare a lui Iisus Hristos, ca să mai poată salva acest suflet păcătos.
Astfel, Marta şi Maria cheamă pe prietenul lor - pe Iisus Hristos - adică cer ajutorul preotului şi al Bisericii. Unde l-aţi pus pe el? întreabă Domnul, Adică în ce păcat a căzut sufletul? Când? De câtă vreme? Căutarea lui Lazăr şi suspinul Domnului pentru el arată dragostea cu care Hristos ne iubeşte, care face totul pentru mântuirea noastră, căutându-ne până şi în iad, pentru a ne afla, a ne învia, a ne mântui.

Aruncarea lespedei de pe mormânt şi mirosul greu ce iese din el închipuieşte lepădarea păcatelor la duhovnic prin spovedanie sinceră, aşa cum le-am făcut. Rugăciunea Domnului lângă cel mort înseamnă rugăciunea duhovnicului pentru iertarea celui spovedit.

Strigarea Domnului către Lazăr: Lazăre, vino afară! este chemarea cea tare şi stăruitoare a lui Hristos, a Bisericii, a preotului către cel păcătos: „Omule, lasă obiceiul păcatului, ieşi afară din mormântul lui, scoală-te la o viaţă nouă".

Învierea lui Lazăr şi ieşirea din mormânt arată învierea celui ce se spovedeşte cu lacrimi. Dezlegarea celui înviat din giulgiuri înseamnă dezlegarea sufletului de obiceiul păcatelor, pentru a nu-l mai ţine nici de mâini, nici de picioare, nici de simţuri, ci a fi slobod şi a merge după Hristos în toată viaţa lui. Şi, în sfârşit, mânierea fariseilor pentru învierea lui Lazăr arată mânia diavolului şi a slugilor lui pentru învierea unui păcătos, a unui om ce se pocăieşte, făcând orice ca să-l arunce iarăşi în starea cea dintâi.

Iubiţi credincioşi, cel mai important moment din această minune este, desigur, clipa învierii lui Lazăr la glasul cel dulce al lui Iisus: Lazăre, vino afară! Cât de fericit ar fi creştinul de acum dacă ar auzi şi el glasul Domnului, al Bisericii, al preotului care îl cheamă mereu la pocăinţă, zicându-i: Omule, vino la spovedanie mai des; omule, posteşte, roagă-te, fă milostenie, căci este Postul mare; omule, vino mai des la Biserică, iartă-te cu fratele tău, căci eşti creştin. Omule, nu este de ajuns numai să te spovedeşti din fugă, o dată sau de două ori pe an, ci este de mare nevoie să-ţi schimbi viaţa. Deci, omule, tu te rogi, dar mai întâi iartă-l pe aproapele tău. Vii o dată pe săptămână la Biserică, dar ar trebui să te rogi şi acasă cât mai mult. Te închini Duminică dimineaţa la biserică, dar este bine ca nici după-amiază să nu pierzi vremea la cârciumă sau la vorbe deşarte. Omule, tu, vrednic, nevrednic, te împărtăşeşti cu Sfintele Taine, dar ar trebui mai întâi să-ţi schimbi viaţa. Deci, lasă-te mai întâi de desfrânări, de beţii, de înjurături, de fumat, de toată poftă şi trufia vieţii acesteia şi apoi vino să primeşti dumnezeieştile Taine.

Cât de fericit ar fi creştinul dacă s-ar pocăi aşa din inimă, iar nu numai de formă! Cât de fericit ar fi păcătosul dacă ar auzi strigarea şi glasul Domnului care îl cheamă la pocăinţă! Şi ce bine ar fi dacă ar auzi el suspinul surorilor sale - conştiinţa şi mintea - care îl îmboldesc să vină mereu la Biserică, la spovedanie, la Hristos! Cât de fericit ar fi creştinul dacă s-ar păstra curat de tot păcatul!

După ce sufletul se deprinde cu păcatul, apoi se face rob al vrăjmaşului, rob al desfrânării, al beţiei, al mâniei, al pierzării. Atunci el uită de Hristos, urăşte pe preot, ia în râs Biserica, se deznădăjduieşte de mântuire, moare cu totul, devine un cadavru cu miros greu, din care pricină se şi aruncă afară în mormânt întunecat, să fie mâncat de viermi şi să ardă în veci. În zadar mai plânge Marta împreună cu Maria la capul săracului Lazăr! Este prea târziu! Singure, nu mai pot decât să-l caute pe prietenul lor, Iisus, care singur poate da viaţa. În acest caz, trebuie un preot, un preot destoinic, care să se ostenească până la mormântul omului căzut, să-l sfătuiască cu cuvinte dulci, să-l spovedească curat, să-l

cheme afară din mormânt, să-l dezlege de înfăşurările deprinderii păcatului, să-l aducă la o viaţă nouă. Lazăre, vino afară! Creştine, ieşi întru întâmpinarea Stăpânului tău! Aşa şi numai aşa minunea din Betania se repetă mereu cu fiecare din noi, cu fiecare păcătos.

Iubiţi credincioşi, a nu greşi este lucru îngeresc, a greşi dar a nu te pocăi este lucru diavolesc, iar a greşi şi a te pocăi este lucru omenesc.

Deci, dacă nu suntem îngeri, pentru că mereu păcătuim, apoi să nu ne asemănăm diavolului pentru că nu ne pocăim. Ci mai degrabă să ne pocăim curat, prin spovedanie, prin împăcare, prin înnoirea vieţii noastre, ca să ne asemănăm îngerilor şi lui Lazăr, prietenul Domnului!

Ce este mai fericit decât un creştin care se pocăieşte cu adevărat, care pune început de viaţă nouă?! Dar, vai, cât de rari sunt oamenii aceştia! Îi întâlneşti venind primii la biserică, îi admiri cu câtă evlavie se închină şi ascultă Sfânta Liturghie, îi vezi plecând cei mai de pe urmă din Casa Domnului. Îi vezi întotdeauna mulţumiţi, paşnici, zâmbitori, plini de dragostea lui Hristos! Aceştia nici nu se ceartă vreodată, nici nu înjură, nici nu fac desfrânare, nici nu beau mult, nici nu fumează, nici nu sunt robiţi de grijile lumii. Acestora casa le este biserică, soţia soră, copiii îngeri, creştinii fraţi, săracii prieteni, pâinea mană cerească, bolile bucurie, necazurile pedeapsă pentru păcatele lor. Acestora Biserica le este cer, preotul Însuşi Hristos, Sfânta Scriptură singura desfătare, rugăciunea le este hrană vie, postul uşurare, străinii oaspeţi iubiţi. Acestora viaţa le este trăire cu Hristos, moartea bucurie. De nimic nu se mânie, de nimic nu se tulbură, de nimic nu se bucură mai mult decât de o viaţă curată.

Dar cât de rari şi de scumpi sunt creştinii aceştia! Durerea cea mai mare este că cei mai mulţi creştini nu se spovedesc deloc. Sau, de se mărturisesc, ei nu vor să-şi spună toate păcatele, nu vor să înceapă o viaţă nouă, nu vor să iasă din mormântul plin de viermi al păcatului, nu vor să lepede giulgiurile obiceiului rău care îi ţine legaţi de mâini şi de picioare. Se spală şi iar se afundă în noroi. Ies pe malul gropii şi iar se rostogolesc în mormântul pierzării, în patimi de moarte, în fărădelegi grozave. De aceea creştinii noştri se spovedesc, se împărtăşesc, se roagă, dar rămân aproape neschimbaţi la suflet, pentru că nici ei nu lasă de tot păcatele.

Deci ce trebuie să facem, fraţilor? Să ne fie milă de Marta şi Maria care plâng pentru noi. Să le trimitem apoi în căutarea lui Iisus! Şi după ce El va veni în chipul preotului, să rupem de tot legături păcatului şi funia obiceiului pătimaş. Apoi, ieşind la glasul Domnului din întuneric la lumina vieţii, să începem de acum a trăi o viaţă cu totul nouă, plină numai de dragoste, de pace, de milostenie şi de rugăciune.

Şi ca semn de împăcare, să punem cina Domnului în casa inimii noastre. Atunci Marta, adică mintea noastră, plină de osârdie va găti cele de mâncare, iar Maria, adică conştiinţa noastră, plină de dragoste, va spăla picioarele Mirelui Hristos. Iar noi, fraţii lui Lazăr, vom fi unii din cei ce şed cu El la masă (Ioan 12, 2).

Bucuria cinei acesteia este atât de mare, încât nu se poate spune prin cuvinte. Dar încercaţi să vă schimbaţi viaţa, apoi apropiaţi-vă de Prea Curatele Taine cu multă credinţă şi, deodată, bucuria Duhului Sfânt va umple inimile dumnea-voastră! Numai atunci veţi înţelege taina învierii lui Hristos! Atunci veţi fi cei mai bogaţi oameni de pe pământ! Atunci veţi fi cei mai fericiţi muritori din lume!

Sfântul Chiril al Alexandriei despre învierea lui Lazăr

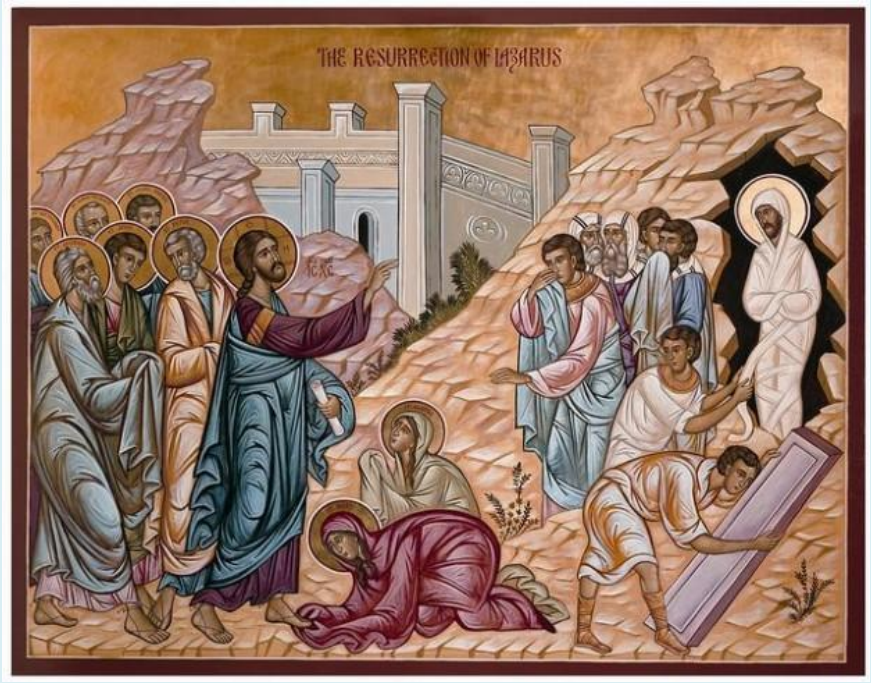

Astfel unii, lipsiţi cu totul de nădejdea în cuvântul lui Dumnezeu, care toate le poate, având în suflet răul miros al putreziciunii şi locuind într-o locuinţă a morţilor, aud Cuvântul venit la ei şi puterea Lui pătrunzând în sufletele lor, prin spusa: „vino afară!” dar ies încă legaţi de legăturile morţii.

***

A scos pe mortul rău mirositor, după a patra zi de la moarte, din mormânt şi a poruncit celui legat şi împiedicat, să umble. Şi îndată moartea a fugit de la el şi mortul s-a mişcat, izbăvit de putreziciune. Lepădând răul miros al acesteia, a ieşit scăpat de porţile morţii şi neîmpiedicat de legături. Eliberat de acoperământul feţei, care-i opera vederea, a alergat neîmpiedicat spre Cel ce l-a chemat, cunoscând glasul Stăpânului. Căci cuvântul avea putere dumnezeiască şi porunca împărătească avea puterea să desfiinţeze moartea şi să înlăture stricăciunea, fiind dovada unei puteri mai presus de raţiune.

Folosirea de strigarea pătrunzătoare era străină şi neobişnuită Mântuitorului Hristos. Căci Dumnezeu-Tatăl zice undeva despre El: „Nu va striga, nici va grăi tare” şi cele următoare (Îs. 42, 2). Căci faptele Dumnezeirii adevărate sunt nemustrătoare şi netulburătoare.

Aşa sunt faptele adevărului în Hristos, căci este Dumnezeu din Dumnezeu după fire şi adevărat. Deci ce zicem, când Îl vedem strigând în mod neobişnuit? Nu va coborî cineva la atâta nebunie, ca să spună că El a ieşit din ceea ce se cuvine şi că a greşit faţă de ceea ce trebuie! Cum poate fi aceasta? Deci strigarea are un

motiv. Vom spune că ea a fost necesară spre folosul ascultătorilor. Căci face din minunea cu privire la Lazăr un chip al învierii generale a morţilor.

Şi ceea ce s-a împlinit cu unul devine chipul tuturor. Deoarece credem că va veni ca Judecător, socotim că va fi o strigare oarecare prin trâmbiţă, după cuvântul lui Pavel (I Cor. 15, 52), care va porunci celor ce zac în pământ învierea, acest negrăit lucru săvârşindu-se prin puterea lui Dumnezeu, care toate le poate. Pentru aceasta şi Legea dată prin Moise, când s-a închipuit sărbătoarea cortului, a zis: „Prăznuiţi-o aceasta în amintirea trâmbiţelor”.

Porunca Stăpânului prevedea că se vor clădi iarăşi trupurile omeneşti şi că sufletul fiecăruia îşi va reprimi trupul său. În acesta răsună trâmbiţa lui Dumnezeu, ca o poruncă a învierii, precum s-a spus. Ca chip al acestei porunci Hristos a spus, în cazul lui Lazăr, ceva mare şi vrednic de auzit, nereferindu-se la ceva obişnuit, ca să le arate chipul celor ce vor fi în viitor. Astfel unii, lipsiţi cu totul de nădejdea în cuvântul lui Dumnezeu, care toate le poate, având în suflet răul miros al putreziciunii şi locuind într-o locuinţă a morţilor, aud Cuvântul venit la ei şi puterea Lui pătrunzând în sufletele lor, prin spusa: „vino afară!” dar ies încă legaţi de legăturile morţii. Căci a ieşit, zice, „mortul legat” (In11, 44). Apoi, fiind de faţă şi ucenicii, şi El poruncindu-le, ei dezleagă de legăturile mortului pe cel ce, ascultând de Fiul lui Dumnezeu, a ieşit din mormânt. Iar cel dezlegat porneşte liber şi îndată se alătură lui Iisus. Socotesc că Lazăr este un simbol general. El era din Betania, care înseamnă „casă ascultării.” El s-a îmbolnăvit, însă pe urmă s-a însănătoşit, pentru că era prieten al lui Iisus. Deci nu trebuie să-şi piardă nădejdea nici cel ce se află în răul extrem. E bine să nu se îmbolnăvească cineva, dar, dacă se îmbolnăveşte, să se roage ca să nu-i fie boala spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu. Deci se poate vedea că cel ce urmează lui Iisus iese la glasul lui Iisus încă legat şi strâns de lanţurile păcatelor, făcându-se viu fiindcă a ascultat prin pocăinţă de glasul lui Iisus. Dar pentru că nu s-a dezlegat încă de legăturile păcatului, nu poate umbla pe picioarele lui liber, nici nu poate face lucruri deosebite în mod dezlegat, având mâinile legate şi picioarele ţinute în legăturile celor morţi. De aceea, are vederea acoperită de neştiinţă. Dar, dezlegat şi înviat prin porunca lui Iisus, porneşte pe această cale, încât ajunge să fie în unire cu Iisus.

Nu s-a scris cui a poruncit să-l dezlege. Poate ucenicilor, sau iudeilor care L-au urmat, sau poate îngerilor care Îi slujeau spre mântuirea oamenilor. Şi trebuie văzută şi deosebirea dintre cei care mor: unii nu ies din casă, ca fiica lui Iair, unii sunt duşi spre mormânt, ca fiul văduvei, iar unii sunt aşezaţi deja în mormânt şi au început să putrezească. Mai nefericiţi decât aceştia sunt cei ce întârzie şi mai mult în mormânt.

(Extras din Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia lui Ioan, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 2000).

Mulţimea de la mormântul lui Lazăr aduce mărturie despre înviere

Adunarea oamenilor simpli, auzind ceea ce s-a întâmplat, a fost repede convinsă de cei care au mărturisit că Hristos l-a înviat pe Lazăr şi a rupt puterea morţii.

***

(In. 12, 17) Deci da mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi.

Adunarea oamenilor simpli, auzind ceea ce s-a întâmplat, a fost repede convinsă de cei care au mărturisit că Hristos l-a înviat pe Lazăr şi a rupt puterea morţii, asa cum au spus proorocii. De aceea au mers şi ei şi L-au întâmpinat.

(Sfântul Chiril Alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Foloasele învierii lui Lazăr

După învierea lui Lazăr, Hristos a mers în Ierusalim, unde avea să pătimească şi să învieze din morţi.

***

(Ioan 12, 1) Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.

Fiind sigur de slava învierii săvârşite, Iisus a venit prima dată în Betania, un orăşel lângă Ierusalim, unde era Lazăr, cel pe care-l înviase din morţi. Apoi a mers în Ierusalim, unde avea să pătimească şi să învieze din morţi. El a mers în Ierusalim pentru a muri acolo, dar în Betania pentru că ridicarea lui Lazăr din morţi să fie şi mai adânc întipărită în memoria fiecăruia.

(Bedă Venerabilul, Omilii la Evanghelii 2.4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Dovada învierii lui Lazăr

Învierea lui Lazăr a fost atât asupra sufletului, cât şi asupra trupului.

***

(În. 12, 2) Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.

Aceasta era o dovadă a autenticităţii învierii lui Lazăr, ca după mai multe zile, să mănânce şi să trăiască în continuare.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 65, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Sfântul Iov de la Poceaev - Să nu ascundem minunile lui Dumnezeu, ci să vestim despre ele tuturor!

Nu cu lenevie să grăim despre minunile Domnului, ci să îndrăznim pe cale, necruţând truda, să mergem în întâmpinarea Lui, păşind fără tăgadă. Acestea aducem noi în dar lui Iisus Hristos, năzuind la înălţimile Cerului.

***

Însă tu ia aminte de unde are norodul înţelepciune! Căci el (poporul), văzând pe Lazăr înviat din morţi, nu a ascuns minunea, ci a arătat-o tuturor, mărturisind şi propovăduind adevărul. Şi iarăşi, auzind de mărturisire, (poporul) nu a rămas acasă din lenevire, ci în acelaşi ceas a alergat către Iisus, ca şi pe Lazăr să-l vadă, dar şi să îmbrăţişeze pe Însuşi Iisus, şi cu inimă curată să-L laude şi să-L cinstească pe El ca pe un binefăcător al tuturor.

Deci să fim şi noi, prea iubiţilor, asemenea lor: să nu ascundem minunile lui Dumnezeu, ci să vestim despre ele tuturor! Nu cu lenevie să grăim despre ele, căci singuri ne vom osândi, ci să îndrăznim pe cale, necruţând truda, aducând în dar pe Binefăcătorul tuturor, să mergem în întâmpinarea Lui, păşind fără tăgadă. Acestea aducem noi în dar lui Iisus Hristos, acestea facem noi Lui, privind nu la pământ, ci năzuind către înălţimile cerului.

Acolo să ne îndreptăm toată mintea noastră. Cetatea noastră este în Ceruri (Filipeni 3, 20). Şi iarăşi: „Cugetaţi cele de sus!” (Coloseni 3, 2). Ce ne porunceşte nouă aceasta? Pavel, marele propovăduitor al Adevărului, a grăit: „Lui

să ne supunem şi noi, şi nu ne vom împiedica de nimic pământesc, ci vom merge cu toţii la Cer”.

(Sfântul Iov de la Poceaev, Viața. Cuvinte de învățătură. Acatistul, Editura Cartea Ortodoxă & Sophia, București, 2008, p. 27)

Toţi aceia pe care îi numim astăzi „morţi” nu sunt deloc morţi

În ziua cea slăvită a celei de a doua Veniri a lui Hristos, va avea loc învierea tuturor morţilor, pentru ca după aceea să urmeze Judecata cea de Apoi a întreg neamului omenesc. Aşa cum a înviat Hristos împreună cu Trupul Său, tot astfel şi morţii vor învia împreună cu trupurile lor. Însă aceste trupuri nu vor mai fi supuse niciunei stricăciuni, pentru că vor avea ca model Trupul lui Hristos cel Înviat.

Toţi aceia pe care îi numim astăzi „morţi” nu sunt deloc morţi. Toţi cei care au plecat din această viaţă, fie în zilele noastre, fie în trecutul îndepărtat, sunt cu adevărat vii, mult mai vii decât suntem noi.

Lumea morţilor nu este a lor, ci a noastră, deoarece omul care trăieşte fără valori şi idealuri, fără dragoste şi virtute, este în esenţă un viu mort. Dimpotrivă, lumea lor, lumea celor păruţi morţi este plină de viaţă şi lumină.

După moarte, trupul omului se descompune şi elementele lui materiale se întorc în pământ, însă sufletul lui călătoreşte tocmai în direcţie opusă. Continuă călătoria lor şi ucenicia lor în următoarea clasă a şcolii care se numeşte Viaţă.

Aşa cum sămânţa este îngropată în pământ ca să răsară o nouă plantă, tot astfel şi omul venind pe lume „este îngropat” ca să răsară după moartea lui un om nou nestricăcios în Cer.

Cel mort plecând din această viaţă nu are dreptul să ia cu el absolut nimic, ci le lasă pe toate aici. Numai un lucru ia cu el: faptele lui.

Aceste fapte vor constitui „materialele” din care se va construi viitoarea sa locuinţă. De aceea şi Iisus îi îndeamnă pe oameni să-şi facă vistierii în ceruri:

„Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură. Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta” (Matei 6. 19-21).

În locul unele sunt duşi „morţii” după moartea lor, ei continuă să înveţe şi să lucreze duhovniceşte şi, desigur, să mijlocească pentru cei rămaşi pe pământ. În acest loc ceresc există „difuzoare” foarte bune şi gândurile noastre îndreptate spre ei se aud foarte clar. La fel şi tânguirile şi suspinele care atunci când sunt prelungite şi necurmate, îi fac să sufere.

Locul în care se află este întotdeauna corespunzător şi potrivit cu faptele lor şi după ce trec printr-o primă judecată, aşteaptă Judecata de Apoi, care va fi şi pentru ei şi pentru noi şi se va petrece la a doua Venire a Domnului nostru Iisus Hristos. Atunci toţi drepţii vor fi răsplătiţi din nou.

Mormântul fiecărui mort constituie, în esenţă, o uşă prin care omul trece de la moarte la viaţă. Şi în acest fel viaţa dobândeşte un sens diferit.

Nu ne-am născut ca să murim şi nu trăim ca să murim, ci trăim ca să participăm, după moarte, la o viaţă veşnică. Trăim ca să dobândim o moştenire nestricăcioasă care se păstrează în Ceruri. Pentru că omul nu moare niciodată, ci călătoreşte de la moarte spre adevărata viaţă.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 271-272)

Sfântul Varlaam, mitropolitul Moldovei - la Predică la Sâmbăta lui Lazăr

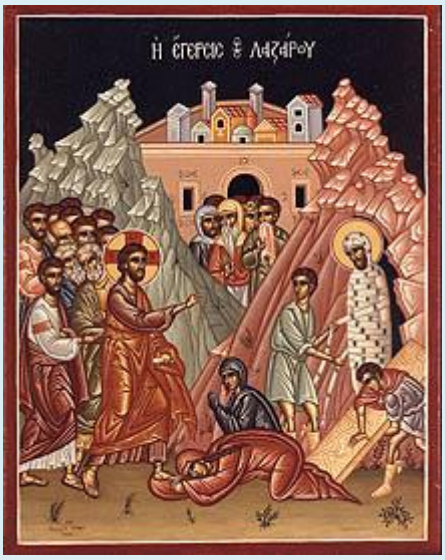

Învățătură la Sâmbăta lui Lazăr - Despre învierea lui și despre puterea dumnezeiască a lui Hristos

Când a vrut Milostivul și Întru-tot-bunul Dumnezeu de a Se pogorî din cer pe pământ, ca să izbăvească neamul omenesc din robia diavolului și din munca iadului, atunci Domnul Hristos a început a-i învăța pe oameni în lume, cum că cei milostivi vor fi fericiți [Mt. 5, 7], iar cei nemilostivi și nemiluitori vor fi ocărâți și batjocoriți [Mt. 25, 41]. Cum că pe cei mândri și măreți îi va smeri, iar pe cei smeriți și ascultători Lui îi va înălța [Lc. 1, 52; 18, 14].

Și pentru aceea și minuni mari și minunate a făcut în lume: a tămăduit bolnavi, a gonit draci din oameni, pe ologi i-a făcut cu picioare, pe orbi cu ochi. Oprea vântul, marea o alina, umbla pe mare ca pe uscat, pe morți îi învia…

Și între multele minuni pe care le-a făcut Domnul nostru Iisus Hristos este mare și minunată și aceasta, pe care a făcut-o astăzi. O minune dintre acelea care din veci nu s-a văzut, nici nu s-a auzit de către cineva. Căci Lazăr a fost mort și putred și în descompunere de patru zile… Era în groapă, îngropat… Iar astăzi…Domnul Hristos l-a înviat din morți. Căci un lucru ca acesta s-a făcut astăzi, pe care nimeni niciodată nu l-a văzut, nici nu l-a auzit.

Pentru aceea, iubiții mei creștini, astăzi suntem chemați de către Lazăr, prietenul lui Hristos, ca să vedem taină minunată: cum învie un mort de patru zile! Cum se arată viu degrab, după ce a fost mort și împuțit. Cum nu a putut moartea și iadul să-l oprească, ci de îndată a ieșit din mormânt la auzul cuvântului lui Dumnezeu și s-a făcut întreg și sănătos ca mai înainte.

Pentru aceea, ascultați și relatarea Sfintei Evanghelii de azi [Ioan. 11, 1-45], care vorbește despre învierea lui.

Și ea spune acestea: Era un om anume, pe care-l chema Lazăr, dintr-un sat ce se numește Betania. Din care sat erau și Maria și Marta, surorile lui. Și în vremea în care se îmbolnăvi Lazăr, surorile lui trimiseră oameni la Hristos cu aceste cuvinte și Îi spuseră: „Doamne, Lazăr, cel ce Te iubești pentru aceea și Tu îl iubești pe el, acum s-a îmbolnăvit. Deci, așa cum îi tămăduiești pe alții care Îți sunt străini, așa vino de-l tămăduiește și pe prietenul Tău, pe Lazăr". Iar Domnul Hristos le spuse: „Această boală nu este spre moarte, ci-i spre slava lui Dumnezeu. Pentru ca să se arate puterea lui Dumnezeu prin ea". Și dacă auzi Hristos că Lazăr s-a îmbolnăvit, atunci merse acolo, în acel loc, care era la depărtare de două zile. După aceea le spuse ucenicilor Săi: „Mergeți iarăși printre evrei". Căci evreii, ca niște pizmași ce erau, căutau să-L ucidă pe Hristos. Iar Sfinția sa fugise din mâinile lor și trecuse de cealaltă parte de Iordan, unde fusese mai înainte Ioan… de boteza. Acolo a stat două zile…căci ca un Dumnezeu ce era…știa că Lazăr va muri. Pentru aceea Domnul așteptă acele două zile: ca să fie îngropat Lazăr. Și apoi să facă o minune și mai mare. Căci dacă îl tămăduia de boală, ar fi fost o minune prea mică. Dar dacă-l învia din morți, atunci Sfinția sa se arăta Puternicși Mare biruitor și Împărat asupra morții. Și de aceea nu merse mai înainte cu patru zile. Pentru ca să se arate faptul că chiar dacă trupul omului, dacă moare, se împrăștie în cele patru laturi ale lumii, Dumnezeu însă poate să-l strângă iarăși la un loc. Așa cum a făcut cu Lazăr. Fapt pentru care a spus după aceea ucenicilor Săi: „Lazăr, prietenul nostru, a adormit!" Nu le spuse c-a murit…ci: „a adormit". Că pentru că Scriptura spune c-a murit despre păcătos și necrednicios. Căci acela se duce în muncile de veci… Și pentru că merg în munci și în pedepse, de aceea spune Scriptura c-a murit.

Dar ar fi fost mai bine să nu fi fost viu pe lume unul ca acesta, care merge în iad. Iar despre drepți, pentru că merg la bine și în viața de veci, de aceea Scriptura spune despre ei c-au adormit. Pentru aceea și Hristos a spus despre moartea lui Lazăr că ea este adormire. Iar ucenicilor li s-a părut că le spune despre adormire în relație cu somnul. De aceea răspunseră: „Doamne, dacă a adormit, iarăși se va scula?" Și atunci, dacă Domnul Hristos văzu că ei nu pricep cuvântul Lui, le spunse iarăși: „Lazăr a murit…și Mă bucur pentru voi. Nu mă bucur pentru faptul că Lazăr a murit…ci Mă bucur pentru voi, ucenicii Mei, că veți vedea minune și veți crede în ea. Veți vedea chipul învierii Mele și veți crede că Eu sunt Dumnezeu. Veți vedea cum numai cu un cuvânt va învia mortul, și vă veți încredința că Eu Însumi pe Mine Mă voi învia…și glasul Meu îl vor auzi morții în ziua de apoi…și se vor scula din morminte. Pentru voi Mă bucur, ucenicii Mei, că veți vedea cum nu îl va putea opri groapa pe Lazăr. Veți vedea cum moartea nu va putea să stea împotriva învățăturii Mele. Mă bucur pentru

voi…pentru că o să înțelegeți că Eu nu am fost acolo…și, cu toate acestea, Eu știu de moartea lui Lazăr”.

Cu alte cuvinte, Hristos n-a fost acolo după umanitatea Sa…dar ca Dumnezeu este necuprins și nu există loc care să-L poată cuprinde. El este în toată lumea! În tot locul este… Unde-L cauți, acolo Îl găsești. Unde cercetezi despre El, acolo-L afli. În tot cerul, în tot pământul, în toată marea, în toate creaturile, în orașe, în sate, în orice loc vei voi și oriunde-L vei căuta, acolo-L vei afla.

Atunci cum spune Hristos că n-a fost acolo? Domnul nostru Iisus Hristos a fost îndoit, adică a avut două firi: dumnezeiască și omenească. A fost om desăvârșit și Dumnezeu desăvârșit. Și lui Dumnezeu Îi este firesc să fie în tot locul. Iar omului îi este firesc să fie când într-un loc, când în altul. Pentru aceea, Hristos, ca Dumnezeu, era în tot locul…adică și în Betania…și în casa lui Lazăr. Dar ca om nu era acolo, după cum nici ucenicii Săi nu erau. De aceea a venit Hristos în Betania, acolo unde Lazăr era mort de patru zile și îngropat în groapă. Iar Betania era aproape de Ierusalim…

Și mulți jidovi se adunaseră pentru ca să le mângâie pe Marta și pe Maria…pentru moartea fratelui lor, a lui Lazăr. Iar dacă S-a apropiat Hristos…și află Maria și sora ei Marta, îndată s-au sculat și au ieșit înaintea Lui. Și dacă-L văzură, atunci căzură la picioarele Lui…de I Se închinară…și grăiau cu lacrimi și spuneau: „Doamne, de-ai fi fost aici, n-ar fi mort fratele nostru. Dar și acum știm, că orice vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îți va da Ție”. Și Hristos le spuse lor: „Fratele vostru va învia!” Iar Marta spuse: „Știu, Doamne, că va învia. Căci atunci va să învie toți morții, în ziua cea de apoi”. Hristos însă grăi către dânsa și spuse: „Eu sunt învierea și viața. Învierea sunt căci prin cuvântul Meu vor învia morții cei din veci. Iar viață sunt, căci cu puterea Mea sunt vii toate câte sunt. Și cel ce va crede în Mine, chiar dacă va muri trupește, nu se va teme de moartea sufletului. Adică de muncă. Și cel care va fi viu și va crede în Mine, acela nu va muri în veci. Cu adevărat, Marto, a murit fratele tău… Dar dacă vei crede în Mine, nu te vei teme că va fi mort de tot și în munci.

Crezi acum ce-ți spun Eu ție, Marto?” Atunci Marta a răspuns și a spus: „Cred, Doamne! Și eu am crezut că Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Cel care ai venit în lume și umbli pe pământ și nimeni nu Te cunoaște”. Iar Domnul Hristos, dacă le văzu pe Marta și pe Maria plângând…și pe toți care se adunaseră acolo… Se întristă întru Sine și spuse: „Unde l-ați îngropat pe Lazăr?” Și oare nu știa El groapa lui Lazăr, Cel care a știut și când a murit? Dar nu a întrebat pentru că nu știa groapa, ci pentru ca să îi facă pe toți să meargă împreună cu El. Să-L însoțească până la groapă, ca toți să vadă minunea pe care avea să o facă. Și dacă îi întrebă unde l-au îngropat…ei imediat Îi spuseră: „Doamne, vino de vezi unde-i îngropat!” Atunci Hristos lăcrimă… Căci era om deplin, cu trup ca și

noi… Pentru aceea lăcrimă și Se întristă pentru moartea prietenului Său, a lui Lazăr…

Iar dacă veni la groapă, suspină întru Sine și zise: „Luați piatra!” Și oare nu putea Hristos să ia piatra și să o ridice cu puterea Sa? Sfinția sa putea să facă și aceasta… Însă pentru aceea le-a spus lor să o ridice: ca atunci când îi va întreba alți oameni: ați văzut cu ochii voștri?, ei să spună: cu mâinile noastre am ridicat piatra. Iar când Hristos a poruncit să fie ridicată piatra…Marta a grăit: „Doamne, poate că s-a și împuțit…Căci, iată, sunt patru zile de când este îngropat”. Și iar i-a spus ei Hristos: „Au nu ți-am spus Eu că, de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? Au nu ți-am spus că Eu sunt Dumnezeu și pot să înviez pe fratele tău? Și nu numai pe fratele tău, care este împuțit de patru zile în groapă, ci și pe morții care sunt morți din veci și sunt numai țărână. Și pe aceia pot să-i înviez”.

Acestea dacă spuse Hristos…și dacă luară piatra de pe groapă…atunci El Își ridică ochii Săi în sus, către cer și spuse: „Îți mulțumesc Ție, Părinte, că Mă asculți! Căci Eu știu că în toate pururea Mă asculți. Și pentru mulțimile care stau aici spun acestea, ca ele să creadă că Tu M-ai trimis”.

Și după aceea Hristos strigă cu glas mare și spuse: „Lazăre, ieși afară!” Și, o, minune și puterea lui Dumnezeu! Nu spuse: scoală sau învie…sau ridică-te din morți…ci, la modul cel mai firesc: „Ieși afară, Lazăre!”. Și îndată ieși mortul înfășat peste mâini și peste picioare. Iar fața lui era acoperită cu o pânză subțire.

Atunci le spuse lor Hristos: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă! Voi, cu mâinile voastre dezlegați-l, ca să nu spuneți mai apoi că am înviat pe altul. Dezlegați-l pe el…pentru că este înfășurat cu pânză așa după cum l-ați îngropat. Dezlegați-l pe el ca să meargă unde va dori, să umble cu picioarele pe pământ, ca să vadă pe Cel ce l-a făcut pe el, pe Cel ce l-a înviat pe el, să își vadă surorile, care l-au plâns…și să vadă mulțimea de oameni”.

Și mulți dintre jidovii ce erau acolo crezură în Hristos… Căci văzuseră ce a făcut El. Iar alții dintre ei se duseră de spuseră jidovilor toate câte făcuse Hristos acolo.

Deci semnificația acestui sfânt praznic de astăzi aceasta este, cea pe care ați auzit-o, iubiții mei creștini! Încă puținel cuvânt mai ascultați, cu toată osârdia, ca să luați deplină plată de la Dumnezeu pentru truda voastră. Acest Lazăr, pe care l-a înviat astăzi Hristos, scrie Sfânta Scriptură despre dânsul, că a fost feciorul unui fariseu, pe care l-a chemat Simon…și el a fost foarte drag lui Hristos pentru blândețele lui și pentru credința pe care o avea către Hristos. Iar jidovii, ca niște răi și zavistnici ce erau, dacă văzură că din cauza lui Lazăr mulți credeau în

Hristos, făcură sfat ca să-l ucidă și pe Lazăr. Iar el, află de sfatul lor, fugi și se duse în ostrovul Ciprului.

După aceea apostolii l-au hirotonisit pe el și l-au pus episcop într-o cetate, care se chema Chitium [astăzi: Larnaca]. Acolo unde el era episcop a mers însăși Precista/ Prea Curata, când era vie Sfinția sa, și i-a dat un omofor, care omofor a fost făcut de însăși mâinile prea curatei Stăpâne.

Iar Lazăr, după ce l-a înviat Hristos, a mai trăit încă 30 de ani în lume, și niciodată n-a râs, aducându-și aminte de amarul morții și de frica muncilor, și nu a spus nimic din iad. Și ori Hristos nu l-a lăsat să spună, pentru că sunt prea înfricoșătoare, ori el le-a uitat pe acestea, pe care le văzuse, din cauza fricii celei mari pe care o trăise.

Însă noi, o, robilor ai lui Hristos, iată că, prin ajutorul lui Hristos, am trecut Sfântul Post…și ferice de acela ce se va fi nevoit, fără de lene, în acest fel…și care nu a rămas cu vreo vătămare oarecare a păcatelor! Căci postul este sfințire și curăție a sufletului. Și amar omului aceluia care nu-și va lăsa voia lui cea rea… Adică să-și lase mânia. Să-și lase pizma. Să lase mâncărurile, bețiile, năravurile păcatelor. Să-și lase scumpătatea. Să postească cu inimă curată și cu dreptate. Cu milostenie și cu blândețe. Să-și lepede deasupra sa povara/ greutatea păcatelor și să umble ușurat la suflet pe calea lui Dumnezeu. Căci cel ce se împovărează de sarcină grea pe cale, rămâne și se pustiește pe cale, și are primejdii din partea tâlharilor și a fiarelor rele.

Pentru aceea, nevoiți-vă să împliniți învățăturile lui Hristos! Adică frăția cu ai noștri și cu cei străini. Iubirea pentru vrăjmașii noștri, ferirea de pofte, depărtarea de păcate și lepădarea de răutăți. Și câte lucruri sunt ale lui Dumnezeu și ale mântuirii noastre, pe acelea să ne nevoim să le facem! Pentru ca să ne învrednicească Domnul Hristos de Împărăția Sa, pe care noi toți să o dobândim, pentru darul și mila Sfinției Sale. Căruia I Se cuvine cinste și laudă și mărire, împreună cu Părintele și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și întru veci netrecuți și nesfârșiți. Amin.

[Textul predicii diortosit de Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș din ''Carte românească de învățătură: [la] Dumenecile preste an și la Praznice împărătești și la Svenți mari'']

Arhim. Mihail Daniliuc - Despre un om care a murit de două ori, trăind trei vieţi

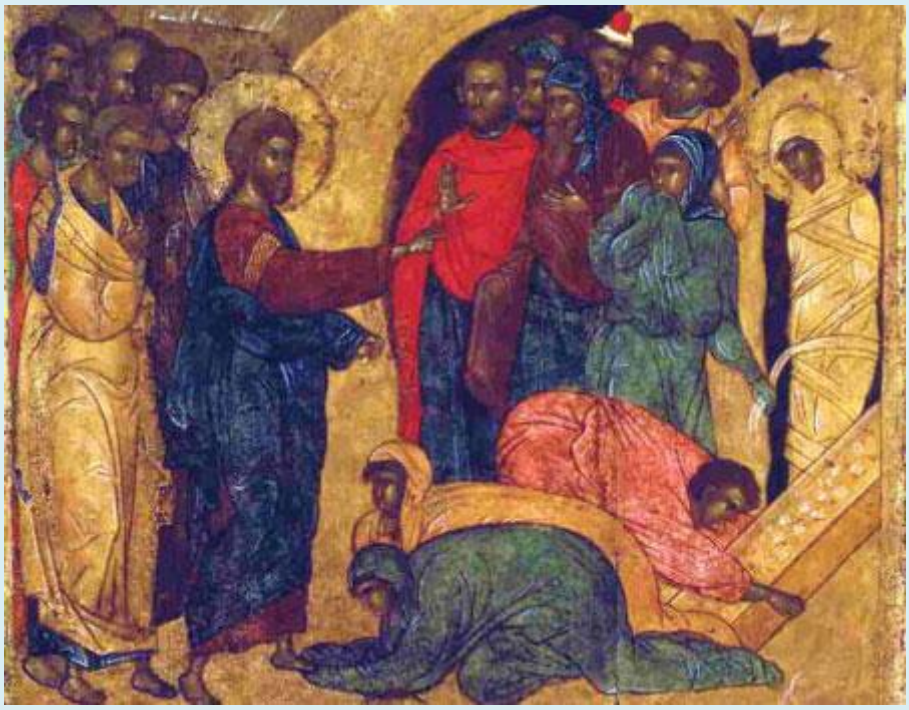

Cu paşi repezi ne apropiem de sâmbăta lui Lazăr, rânduită de Biserică înaintea Duminicii Floriilor. Cele două sărbători constituie de fapt limita, dar şi liantul, ce uneşte Postul Păresimilor cu Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului Hristos. Împreună alcătuiesc o prea frumoasă prevestire a bucuriei şi luminii neînserate a praznicului celui mare al Învierii Mântuitorului.

Despre minunata întâmplare a învierii lui Lazăr nu se pomeneşte decât în Postul mare ori în unele biserici când, deşi tipicul nu prevede, la rânduiala de înmormântare se adaugă fragmentul din Evanghelia de la Ioan unde se relatează înfricoşătoarea minune. De Lazăr, cel a patra zi ieşit din mormânt, ne amintim la toate slujbele de pomenire pentru cei adormiţi, căci în formula de încheiere, numită apolis, preotul pomeneşte şi pe fericitul mort înviat, care a cunoscut iarăşi moartea şi va învia la sfârşitul veacurilor, împreună cu noi toţi.

Se cuvine să facem o precizare foarte importantă: între învierea lui Lazăr şi cea a Domnului există o deosebire fundamentală. Pe amândouă le numim folosind acelaşi substantiv, însă ele se diferenţiază esenţial.

- ✓ *Lazăr nu s-a reîntors printre cei vii cu puterea sa, ci Iisus, Stăpânul Vieţii, l-a readus la existenţa biologică, supusă din nou bolii şi pierzării. Aşadar, potrivită ar fi denumirea de reanimare, revenire la viaţa firească oricărui pământean.*

- ✓ *Când vorbim de Învierea Domnului, lucrurile stau cu totul altfel: Hristos S-a ridicat din moarte prin forţe proprii, iar viaţa de după înviere era una nouă, duhovnicească, nepieritoare. De aceea imnul pascal glăsuieşte: „Hristos a înviat”, deci nu L-a înviat altcineva, vreo putere exterioară fiinţei Sale.*

Ni se pare interesant să ne gândim la perioada petrecută de Lazăr pe „tărâmul celălalt”: patru zile, chiar mai mult decât Marele Răstignit. Pe când Iisus, coborând cu sufletul în iad, a zdrobit lanţurile morţii, binevestind drepţilor Lumina, Lazăr a rămas cu sufletul acolo, îngrozindu-se de muncile înfricoşătoare la care se supun cei osândiţi.

Tradiţia afirmă că, odată revenit în lumea aceasta şi întrebat adeseori „Cum este? Ce ai văzut dincolo?”, Lazăr nu a izbutit să mărturisească nimic, căci limba nu reuşeşte să zugrăvească vreuna dintre cutremurătoarele imagini.

Tot din tradiţie ştim cât de profund l-au marcat priveliştile stăpânirii întunericului: după ce sufletul i s-a întors în trupul ce zăcea de patru zile în mormânt, redându-i vitalitatea, Lazăr nu a mai zâmbit niciodată, deşi va fi avut şi motive binecuvântate.

Sinaxarele spun că el a trăit încă vreo 30 de ani: o „a doua viaţă”, o existentă dedicată în exclusivitate Celui ce l-a scos din infern. Nici până a fi muşcat de fiorul morţii Lazăr nu era străin de prezenţa şi învăţătura Domnului; Triodul îl numeşte chiar „prietenul lui Hristos”. Cu toate acestea, am putea lua în calcul probabilitatea ca el să fi gândit precum una din surorile lui, Marta, care, în dialog cu Mântuitorul, şi-a exprimat oarece îndoială în puterea Lui, reproşându-i: „Doamne, dacă ai fi fost aici fratele meu n-ar fi murit”.

Revenind la debutul „celei de-a două vieţi”, cel care s-a înfricoşat de muncile iadului, a trăit permanent cu uriaşa povară, căci, se pare, nu i s-a îngăduit să vorbească despre ce văzuse. Cu siguranţă că au existat încă de pe atunci nenumăraţi curioşi, doritori să afle ce şi cum. Dar Lazăr a tăcut, crezând în dumnezeirea Izbăvitorului său.

După Cincizecime, când au început prigonirile împotriva creştinilor, a plecat în insula Cipru, însoţit de Marta şi Maria, surorile lui. Mulţi dintre adversarii Domnului doreau numaidecât uciderea sa: oare cine ar fi mărturisit mai viu despre puterea Învăţătorului decât cel ce şezuse în mormânt patru zile, încât trupul începuse a i se descompune? Odată înviat, Lazăr reprezenta dovada incontestabilă a dumnezeirii lui Iisus Hristos: zăcuse mort, dar acum trăia. Iar martorii nemaiauzitului eveniment erau prea mulţi ca să fie reduşi la tăcere.

Stabilit pe meleagurile cipriote, la puţin timp a primit vizita Sfântului apostol Pavel însoţit de ucenicul său, Barnaba, care l-a hirotonit episcop al Ciprului. Ca arhipăstor, cu smerenie şi nezdruncinată credinţa, L-a mărturisit prin cuvânt şi faptă pe Cel ce l-a scos din gheara morţii, conştient fiind că va veni vremea despărţirii din nou de lumea materială, pentru a gusta bucuria părtăşiei din veşnicie - în cazul lui, „cea de-a treia viaţă”.

Nu ştim dacă dreptul Lazăr a lăsat ceva scris, dar ne închipuim lesne cu cât patos vorbea despre Prietenul său. Cu tărie în cuvânt, îndemna păstoriţii să lucreze la mântuirea lor, râvnind la „un colţişor de Rai”, după cum ar spune un părinte drag nouă tuturor, cuviosul Paisie de la Sihla.

Înainte de a-şi începe drumul spre casa Tatălui Ceresc, Lazăr a dorit s-o revadă pe Fecioara Maria. De aceea a trimis o mică ambarcaţiune ca s-o aducă în Cipru.

***

Buna Maică, însoţită de Sfântul Ioan evanghelistul, i-a împlinit dorinţa. Pe mare s-a iscat o furtună şi, în loc să acosteze în Larnaca, unde se găsea Lazăr, corabia a fost dusă la Muntele Athos, pe atunci dominat de credinţele deşarte în timp ce templele păgâne dominau întreaga regiune.

Tradiţia spune că atât Fecioara Maria cât şi apostolul Ioan au predicat Cuvântul lui Hristos, s-au rugat şi au stăruit pentru luminarea celor ce încă nu primiseră vestea cea bună. Folosinţele misiunii lor au fost uriaşe doar dacă ne gândim că Athosul a devenit „ţară a monahilor”, fiind supranumit Grădina Maicii Domnului.

De la Athos, Preasfânta Fecioară a ajuns în Cipru, întâlnindu-l pe statornicul ucenic al Fiului ei, dăruindu-i, potrivit tradiţiei, un omofor lucrat de binecuvântatele sale mâini.

La sfârşitul călătoriei pământeşti, Lazăr, cu dor nestins după Prietenul său, a adormit, fiind îngropat în localitatea Larnaca din Cipru.

&&&

Peste mormânt s-a ridicat o mică biserică, dar, pe la anul 890, împăratul Leon înţeleptul, având o adâncă evlavie către sfânt, i-a mutat moaştele la Constantinopol, zidind în locul bisericuţei originare una impunătoare, care poate fi admirată şi astăzi.

Pe lângă corvoada pregătirilor din zilele premergătoare sărbătorilor pascale, să medităm mai îndelung la acest moment de dinaintea Sfintelor Pătimiri ale

Răscumpărătorului nostru, ca să înţelegem că învierea lui Lazăr o prefigurează atât pe cea a Mântuitorului, cât şi pe cea de obşte, căci toţi vom învia. Dar, ca să stăm la masă cu Domnul precum Lazăr, cade-se a ne strădui să devenim prietenii Lui.

Preasfinţitul Corneliu, episcopul Huşilor - Învierea lui Lazăr, anticipare a învierii celor adormiţi

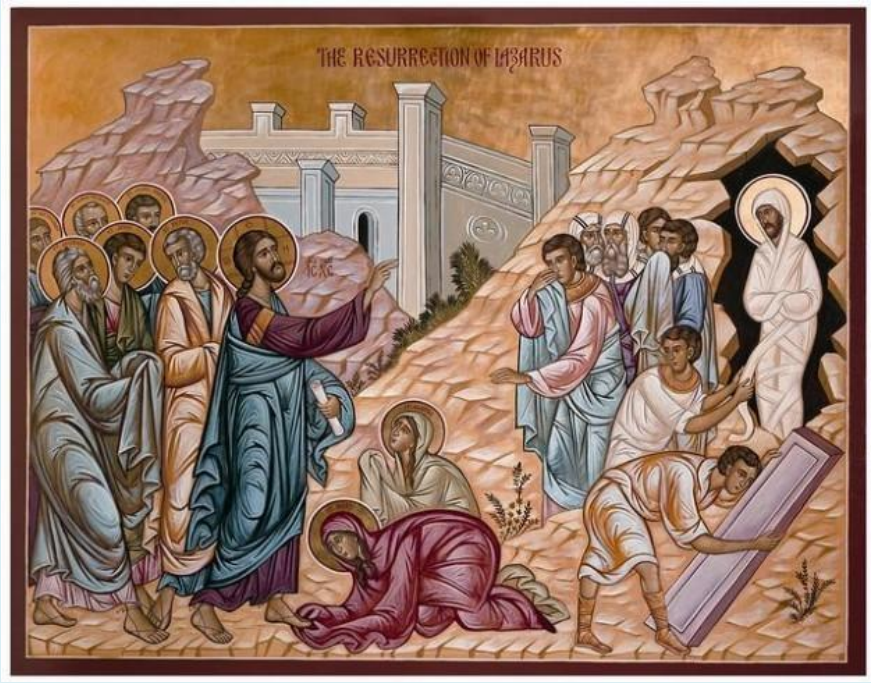

Ceea ce înfricoşează, cutremură şi resemnează este de obicei evitat. Toate făpturile existente, cunosc din experienţa altora că într-una din zile, vor pleca de pe acest pământ. Părăsirea trupului de către suflet, creştinii o numim despărţire, lumea o numeşte moarte, durere, tristeţe, părăsire pentru totdeauna a acestei lumi, pentru cei depărtaţi de Dumnezeu, tragedie de neînţeles, pentru cei ce au urmat calea vieţii, odihnă şi aşteptare.

Spre meditare propun minunea învierii lui Lazăr cel mort de patru zile, relatată şi prezentată de Sfântul evanghelist Ioan în capitolul 11.

Spre deosebire de învierile fiului văduvei din Nain, a fiicei lui Iair, învierea lui Lazăr, cuprinde partea sentimentală, pentru că Hristos Mântuitorul îl preţuia, iubea şi-l considera prieten apropiat. Suferinţa morţii întristează şi prietenii şi cunoscuţii, şi pe cei dragi, pentru că noi în faţa unei astfel de dureri, suntem lipsiţi de orice putere.

Fiul Tatălui, coborât între oameni spre a-i izbăvi de moarte prin moartea Lui, nu putea rămâne indiferent faţă de cei în mijlocul cărora decurgea existenţa Sa pământească.

El nu acceptă să moară pentru noi dintr-un sentiment abstract al datoriei, sau ascultând de un imperativ categoric, ci pentru faptul că a vibrat puternic, stăpânit fiind de o dragoste caldă faţă de cei din jurul Lui. Sfântul evanghelist Ioan, măr-

turiseşte aceasta când spune că: „Iisus i-a iubit pe ai Săi din lume până la sfârşit” Ioan 13, 1.

În toată existenţa Sa pământească, în învăţătura Sa, Iisus a arătat puterea iubirii Sale şi compasiunea Sa faţă de trista realitate a durerilor acestei lumi. Când Iisus Domnul află de boala lui Lazăr, spune: „Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se prea mărească” Ioan 11, 4. Ca cel ce era şi este Dumnezeu, ştia că din acest eveniment tragic, va răsări o lumină cerească, deşi peste puţin, copleşit ca om de durerea provocată de moarte, va lăcrima în faţa tristei realităţi.

„Lazăr, prietenul nostru”

Încă odată se subliniază câteva aspecte divergente asupra aceleiaşi realităţi, Domnul, Stăpânul vieţii şi al morţii, Lazăr mort, plecat dintre cei vii, Marta şi Maria, surorile lui în pragul durerii, mulţimea nedumerită, apostolii contrariaţi. Din acest motiv, spre a lăsa ca lucrurile să se desfăşoare după rânduială şi adesea cu un scop ascuns, Domnul nu se grăbeşte spre Betania aşa cum era firesc după atitudinea noastră omenească, ci întârzie încă două zile, apoi, spre a pune capăt întrebărilor contradictorii pe care apostolii şi le adresau, El le spune direct: „Lazăr, prietenul nostru - insistând asupra acestui cuvânt - a adormit; Mă duc să-l trezesc”. Din această afirmaţie, observăm că despărţirea sufletului de trup, moartea, Domnul o consideră somn. Dar nu este înţeles de cei care-L ascultau, de aceea spune clar: „Lazăr a murit”, subliniind că acest trist eveniment se va preface în bucurie şi în prilej de întărire a credinţei lor.

Toma - auzind că Lazăr a murit, se lasă pradă pesimismului propriu firii sale şi afirmă: „Să mergem să murim cu El” 11, 6. Aplecat din fire spre îndoială, înclinat să acorde întâietate aspectelor negative ale existenţei, Toma se arată resemnat la gândul că într-o zi va împărtăşi şi el, şi cei prezenţi, soarta lui Lazăr. Din cuvintele lui, reiese uşor faptul că el nu aştepta o minune, ci o resemnare pasivă, care defineşte pe fiecare om care află de moartea cuiva dintre semenii lui. Dar Toma demonstrează şi marea capacitate de sacrificiu, care deocamdată nu este dublată de o credinţă egală cu puterea sa de dăruire. O va primi după venirea Duhului Sfânt peste el, când va mărturisi neşovăielnic dumnezeirea Mântuitorului Hristos şi puterea reală a Învierii Lui.

Ajuns în Betania, localitate apropiată de Ierusalim, Lazăr se afla în mormânt de patru zile. Până astăzi se află mormântul lui Lazăr, adânc şi bine conservat. Ruinele casei lui Lazăr îl prezintă a fi un om înstărit, bine situat, ospitalier pentru că în această casă, Domnul sosea adesea.

Mulţimea iudeilor aflată în casa lui Lazăr demonstrează locul şi rolul lui în societatea timpului său. Graba Martei, sora lui Lazăr de a-L întâmpina pe bunul Mântuitor, corespunde cu portretul schiţat în câteva cuvinte de către Sfântul evanghelist Luca, fire activă, impetuoasă, ea nu are răbdare, nici chiar în aceste momente grele, nădăjduind că prezenţa Mântuitorului va aduce alinare durerii pricinuită de plecarea fratelui ei: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit", fiind urmate de o puternică mărturisire de credinţă: „Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da" 11, 22.

Observând credinţa ei, Domnul îi spune "Fratele tău va învia". Această afirmaţie nu o surprinde, deoarece ea ştie că morţii vor învia în ziua cea de apoi. Pentru înţelegerea unui adevăr mai greu de purtat, El îi spune: „Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac" 11, 25-26.

Asemănătoare cuvinte rostise Domnul în Sinagogă din Capernaum şi la „vindecarea slăbănogului din Ierusalim" Ioan 5, de această dată, afirmaţia Lui fiind mai categorică, directă, El descoperind Martei că dăruieşte viaţa celor vii, dar şi celor morţi. Pentru a înţelege această taină, Marta trebuie să dea dovadă de credinţă, de aceea este întrebată direct şi în public „Crezi tu aceasta", aşa cum pe drumul Cezarerii lui Filip, întreabă pe cel pe care trebuia să-l mântuiască aşteptând răspunsul credinţei. Aproape ca şi acelaşi răspuns al lui Petru, Marta crede şi mărturiseşte: „Da, Doamne, Eu am crezut că Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume" 11, 27. Mărturisirea ei avea darul să grăbească minunea menită să descopere din plin dumnezeirea Mântuitorului, şi să anticipeze biruinţa Lui definitivă asupra morţii.

Această mărturisire a venit din partea Martei adânc ancorată în realităţile vieţii, din partea unei urmaşe a Evei care avea să fie mântuită prin întruparea şi răstignirea Cuvântului.

„Doamne, dacă ai fi fost aici..."

Atitudinea Mariei, sora Martei, descoperă neputinţa neamului omenesc în faţa morţii, tristeţea şi durerea: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit" 11, 32. Apoi, plânsul şi lacrimile, au completat durerea şi semnul vădit al neputinţei.

În această atmosferă, Domnul lăcrimează din compasiune pentru tragedia umană, tulburându-se în faţa morţii apărute ca fenomen străin şi nedorit de Dumnezeu, dar din nefericire asumat de om prin neascultare şi cădere. Iisus plânge, se întristează pentru că era şi Om purtător al durerilor noastre, şi nu-I erau deloc străine. Indiferenţa şi necredinţa contemporanilor Lui, necredinţa şi

indiferenţa din zilele noastre, răutatea şi tirania multora dintre noi îi provoacă durere, lacrimi şi tristeţe, până când va fi un cer şi un pământ nou.

„Unde l-aţi pus? Doamne, vino şi vezi”. În cartea de slujbă numită Triod, poetul liturgic a rezumat sistematizând: „Ca un muritor ai întrebat, iar ca un Dumnezeu l-ai înviat”. Oare El nu ştia unde se află trupul celui plecat? Dar aici se descoperă şi latura umană de a pune întrebări, chiar dacă adesea nu află la toate răspunsul aşteptat. Ca Om adevărat pune întrebări, ca Dumnezeu - Stăpân peste vii şi morţi, El biruieşte moartea şi îl readuce pe Lazăr la viaţă.

Lucrările omeneşti se împletesc în persoana Mântuitorului împreună cu cele dumnezeieşti fiind conduse de acelaşi subiect, care sunt teandrice, fiecare purtând pecetea celor două firi, deşi uneori este vizibilă şi directă, cea umană sau divină. Nici o minune relatată de sfintele evanghelii nu pune atât de bine în lumină, precum învierea lui Lazăr, caracterul teandric al lucrărilor Dumnezeului întrupat.

Mormântul lui Lazăr, acoperit cu o piatră mare, devine simbolul mormântului omenirii, cel mort de patru zile, intrat în descompunere, reprezintă omenirea răspândită în cele patru puncte cardinale aflată sub piatră mare a uitării şi depărtării de Dumnezeu. „Ridicaţi piatra” - numai Unul Dumnezeu putea ridica piatra grea de neclintit a înstrăinării şi necredinţei în care omenirea se afundă.

Descompunerea fizică precum şi prefacerea trupului stricăcios al omului, descoperă starea jalnică a omului, puterea şi triumful lui. Înainte de a învinge moartea prin moartea Sa pe cruce, Iisus ia contact direct cu realitatea ei crudă sub cel mai înfricoşător aspect.

De ce a venit Hristos pe pământ?

Atunci când Domnul vorbeşte despre slava lui Dumnezeu pe care o va vedea Marta dacă va crede, El are în vedere lucrarea de mântuire a lumii, a lui Hristos şi a Duhului Sfânt. În paginile Sfintei Scripturi, slava lui Dumnezeu se prezintă prin descoperirea tuturor celor trei persoane ale Preasfintei Treimi. Tatăl este numit „Părintele slavei” Efes.1,17, Fiul, strălucirea slavei lui Dumnezeu” Evrei 1, 3, iar Sfântul Duh Duhul slavei” I Petru 4, 14. Slava pe care se va învrednici Marta să o contemple şi care i se va descoperi, va fi lucrarea Fiului lui Dumnezeu şi a Duhului Sfânt. Minunea învierii din morţi a lui Lazăr, va anticipa minunea învierii finale a omenirii, transfigurarea întregii creaţii, străbătută de har, slava lui Dumnezeu devenind vizibilă tuturor.

De aceea, Domnul ridică ochii spre cer şi spune: „Părinte îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă

împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis" Ioan 11, 41-42. Această rugăciune exprimă acordul perfect între Dumnezeu Tatăl şi Dumnezeu Fiul, precum şi faptul că încă odată dă răspunsul la întrebarea: „De ce a venit Hristos pe pământ?" Minunea învierii lui Lazăr va fi săvârşită pentru ca omenirea să creadă în dumnezeirea lui Iisus.

Moartea cu care răspândea putreziciunea şi durerea, opune rezistenţă în faţa vieţii, din acest motiv, Domnul strigă cu glas mare: „Lazăre, vino afară!" păstorul îşi cheamă oaia cea pierdută şi o invită la viaţă, şi la Învierea de apoi, toţi cei morţi vor fi strigaţi, fiecare după numele ce l-a purtat în această lume.

Îndată ce l-a chemat pe nume, Lazăr a ieşit viu din mormânt, revenind la această viaţă din care plecase, asemenea unui om trezit dintr-un somn adânc. În Hristos, moartea va fi învinsă deplin, deoarece după Înviere, trupul Lui va deveni nemuritor, intrând definitiv în existenţa eliberată definitiv de sub dominaţia morţii.

Şedinţa s-a încheiat cu hotărârea de a-L omorî pe Iisus

Învierea lui Lazăr, a trezit reacţii diferite la martorii oculari. Pe unii i-a câştigat, crezând că Iisus este Dumnezeu Cel veşnic. Alţii, plini de ură, potrivnici lui Iisus, au plecat să înştiinţeze pe farisei, vestea provocând adevărată panică, deoarece a fost convocat Sinedriul (forul suprem de judecată al evreilor, compus din 71 de membri). Membrii nu se îndoiesc de minunea petrecută, Lazăr era un om viu, trăia, mărturisea el, semenii lui. Ceea ce înspăimântă este puterea lui Iisus de a săvârşi minuni: „Ce facem, pentru că Omul Acesta face minuni?" 11, 47 s-au întrebat ei.

Mai demult, aceşti farisei cereau semne de la Iisus, acum l-au văzut şi i-a deranjat cumplit. Aşa cum prezise altădată, nici chiar de va învia cineva din morţi, tot nu vor crede" Luca 16, 31 învierea lui Lazăr i-a contrariat, provocându-i.

Caiafa arhiereul, exponentul omului politic, concluzionează: „Este mai de folos să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul" 11, 50- cuvinte profetice pe care el nu le înţelege. Fără a realiza ce spune, Caiafa descoperă cu anticipaţie sensul morţii lui Hristos, care moare pe cruce pentru ca să ne izbăvească pe toţi. Oamenii de multe ori pot deveni ecouri ale unor intenţii divine, în ciuda ignoranţei lor şi chiar împotriva voinţei proprii. Argumentarea lui Caiafa „i-a convins pe membrii Sinedriului, din ziua aceea s-au hotărât să-L omoare pe Iisus" 11, 53.

Şedinţa s-a încheiat cu hotărârea de a-L omorî pe Iisus. Contradictorie hotărâre, în locul vieţii, cer moartea, în locul bunătăţii, preferă răutatea, „Cum suntem noi

astăzi?” Ce mai impresionează pe omul nerăbdător, avid după bani mulţi şi după profit fără muncă asiduă? Ce mesaj mai are învierea lui Lazăr când peste tot domneşte moartea, stricăciunea, uitarea de Dumnezeu, nedreptatea, minciuna, lipsa de dăruire şi sacrificiu? Câţi mai gândesc la propria viaţă care are un sfârşit pe pământ, şi un nou început în ceruri? Câţi dintre marea masă de oameni răniţi de răutăţi şi fărădelegi exprimă cu Marta mărturisirea credinţei lor: „Eu am crezut şi cred că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume!”

Înainte ne stau cele mai înfricoşătoare momente din viaţa Dumnezeului Celui întrupat. Acestea ne invită la atitudine responsabilă, firească de creştin care trăieşte pe pământ pregătindu-se pentru ceruri, care descoperă bunătatea lui Dumnezeu şi pe care o împărtăşeşte tuturor, care crede în biruinţa crucii în ciuda greutăţii ei, a biruinţei asupra morţii, căci învierea lui Lazăr este anticiparea propriei noastre învieri.

PS Lucian, episcopul Caransebeșului - Din satul Betania, la învierea lui Lazăr, în satul Emaus, cu Hristos cel Înviat

În Vechiul Testament, satul a fost locul în care profețiile s-au împlinit și s-au adeverit. În Noul Testament, știm din Sfintele Evanghelii, că Mântuitorul Iisus Hristos străbătea toate cetățile și satele, învățând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia Împărăției și vindecând toată boala și toată neputința în popor.

Satul Betania, de exemplu, a fost iubit de Domnul Hristos și mult vizitat, deoarece acolo locuiau Lazăr, Marta și Maria - prietenii Mântuitorului. De asemenea, aproape de satul Betania, Domnul Iisus după Învierea Sa din morți, i-a dus pe ucenicii Săi și S-a înălțat la ceruri: „și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer” (Luca 24, 50-51).

În satul Emaus, Mântuitorul a săvârșit „frângerea pâinii” - Euharistia, prima Sfântă Liturghie după răstignirea și învierea Sa din morți, în fața ucenicilor Luca și Cleopa. Așadar, Betania și Emaus sunt doar două exemple de sate din Țara Sfântă, vizitate și binecuvântate de Hristos.

Având și temeiuri scripturistice, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât să omagiem în acest an satul românesc, comunitățile rurale și să-i apreciem pe preoții și credincioșii care se roagă în bisericile noastre frumoase și generoase din mediul rural. Suntem datori să ne aplecăm mai mult și să ne îndreptăm mai des spre satul românesc, care a ajuns într-o situație precară. Multe sate și din eparhia noastră sunt izolate, depopulate și îmbătrânite, altele

sunt chiar părăsite, de aceea omagierea satului românesc în aceste vremuri este o necesitate și o demnitate. Știm cu toții că Biserica Ortodoxă s-a aflat și se află în centrul vieții spirituale și culturale a satului românesc. În acest context, părintele Dumitru Stăniloae ne spune atât de frumos: „Nu se poate închipui, cel puțin într-o țară creștină, ca a noastră, să existe sat fără preot. Sat și biserică, în întinderea acestei țări se confundă ca înțeles. Viața satului românesc se prezintă și astăzi, ca întotdeauna, profund împletită cu viața Bisericii”.

Având-L ca model suprem și absolut pe Mântuitorul Hristos, să ne îndreptăm pașii și atenția în acest an omagial și în fiecare an, asupra satului românesc, asupra parohiilor rurale, asupra preoților și credincioșilor care viețuiesc sau poate supraviețuiesc în mediul sătesc. Să ne rugăm mai mult și să lucrăm mai responsabil, astfel încât satul din țara noastră să aibă o lucrare completă și complexă, după modelul celor două surori, Marta și Maria, din satul biblic Betania.

Înainte de intrarea triumfală a Mântuitorului în cetatea Ierusalimului, a avut loc în satul Betania minunea învierii Sfântului și dreptului Lazăr, cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos.

Sfântul apostol Ioan, în capitolul 11 al Evangheliei sale, descrie cu de-amănuntul această minune săvârșită de Mântuitorul. La insistențele celor două surori, Marta și Maria, dar și pentru că Iisus îl iubea foarte mult pe Lazăr, s-a petrecut în satul Betania una din cele mai mari minuni săvârșite de Fiul lui Dumnezeu în timpul activității Sale publice. Domnul i-a spus Martei, după ce aceasta L-a întâmpinat: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac” (Ioan 11, 25-26). Și după acest cuvânt, Marta, asemenea Sfântului apostol Petru, a făcut o mărturisire de credință pe care ar trebui să ne-o însușim fiecare și să îndrăznim să spunem și noi cu tărie și multă convingere: „Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume” (Ioan 11, 27).

Domnul Iisus a fost întâmpinat și de Maria, sora Martei, care plângând i-a spus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit” (Ioan 11, 32). Mântuitorul a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine, și mai apoi a lăcrimat, arătând tuturor cât de mult îl iubea pe Lazăr (cf. Ioan 11, 33, 35-36).

Chiar dacă Lazăr murise de patru zile și mirosea greu, Fiul lui Dumnezeu l-a strigat cu glas mare și cu iubire multă: „Lazăre, vino afară!” (Ioan 11, 43), și îndată „a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză și fața Lui era înfășurată cu mahramă” (Ioan 11, 44). De aceea Biserica noastră ne îndeamnă la praznicul Floriilor să cântăm următorul tropar: „Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințându-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței pur-

tând, Ție Biruitorului morții gră-im: Osana, Celui dintru înălțime! Bine ești cuvântat Cel ce vii întru numele Domnului”.

Cu adevărat Hristos este Învierea și Viața, iar noi credem și mărturisim că așa cum Lazăr a înviat din morți la strigarea Mântuitorului și noi vom învia, după cum ne învață Sfinții Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie”. ***Învierea lui Lazăr prefigurează învierea cea de obște și ne întărește pe noi să rămânem pe mai departe fii ai Învierii lui Hristos.***

Din satul Betania, unde a avut loc și ungerea lui Iisus cu mir de nard curat, de mare preț, sat aflat „aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii” (Ioan 11, 18), adică la aproximativ trei kilometri, călătorim duhovnicește în această zi de praznic și Sărbătoare a Sărbătorilor și mergem într-un alt sat „care era departe de Ierusalim, ca la șaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus” (Luca 24, 13), adică la aproximativ 11 kilometri.

Dacă acum o săptămână am fost martori ai învierii lui Lazăr, împreună cu surorile Maria și Marta, iată astăzi suntem martori ai Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, împreună cu apostolii, mironosițele femei și ucenicii Luca și Cleopa.

După ce Mântuitorul, sub chipul Călătorului necunoscut, le-a tâlcuit pe cale toate locurile din Sfintele Scripturi care vorbesc despre venirea lui Mesia (cf. Luca 24, 27), ucenicii Luca și Cleopa s-au apropiat de satul Emaus, iar Iisus Hristos, Cel răstignit și înviat „Se făcea că merge mai departe” (Luca 24, 28). „Străinul călător” a fost rugat stăruitor de ucenici: „rămâi cu noi că este spre seară și s-a plecat ziua. Și a intrat să rămână cu ei” (Luca 24, 29).

În satul Emaus, Mântuitorul a săvârșit în fața ucenicilor Luca și Cleopa prima Sfântă Liturghie, binecuvântând și frângând pâinea. Îndată „s-au deschis ochii lor și L-au cunoscut; și El S-a făcut nevăzut de ei” (Luca 24, 31). Domnul a rămas prezent în Pâinea pe care a binecuvântat-o și pe care a frânt-o - El fiind Pâinea Vieții (cf. Ioan 6, 48), așa cum ne-a spus: „Eu sunt pâinea cea vie, care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu” (Ioan 6, 51).

Prieteni credincioși ai lui Hristos în aceste vremuri tulburi, pline de provocări la adresa Bisericii și credinței dreptmăritoare, suntem chemați la praznicul Învierii Mântuitorului Hristos și în toate zilele vieții noastre să fim și să rămânem prieteni credincioși ai lui Hristos, împreună cu Lazăr, Marta și Maria din satul Betania, ca să ne învrednicim fiecare de iubirea milostivă și veșnică a Celui care

pentru Lazăr a lăcrimat și l-a înviat din morți, ca noi să credem că toți vom învia în ziua cea de apoi.

De asemenea, acum, când întunericul a fost spulberat de lumina Învierii lui Hristos, când pacea și bucuria mântuirii noastre se sălășluiesc în sufletul deschis al creștinului practicant și disponibil să-L recunoască pe Domnul în Pâinea care pentru noi și pentru mulți se frânge spre iertarea păcatelor, suntem îndemnați să călătorim duhovnicește cu ucenicii fideli Luca și Cleopa, spre satul Emaus, care se poate identifica cu fiecare sat românesc, unde Biserica strămoșească își are locul ei bine definit și unde Hristos ne tâlcuiește Scriptura și rămâne cu noi și în mijlocul nostru, oferindu-ne spre hrană veșnică Trupul și Sângele Său. Ar fi bine ca și inima noastră să ardă când Domnul, prin glasul Sfintei Evanghelii, ne vorbește pe calea acestei vieți și ne tâlcuiește Scripturile, căci „Noul Testament în cel Vechi se ascunde. Și cel Vechi în cel Nou se descoperă”.

Așa cum Mântuitorul a iubit satele Betania și Emaus, să iubim și noi, creștinii ortodocși din această țară, satele noastre românești, să le vizităm, să le binecuvântăm și să le ajutăm. Să alergăm cu bucurie la sfânta biserică din satul nostru natal, să ne rugăm intens, să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru toate și să credem că Hristos Cel Înviat este prezent pe masa fiecărui altar, „lăcrimează” pentru noi, ne iartă și ne primește pe toți la „ospățul credinței” și ne îndeamnă să ne „împărtășim cu toții din bogăția bunătății” și a iubirii Sale milostive, jertfelnice și veșnice.

La acest mărit praznic, vă îndemnăm pe toți, folosind cuvintele Sfântului apostol Pavel: „Frații lor, bucurați-vă! Desăvârșiți-vă, aduceți-vă mângâiere, fiți uniți în cuget, trăiți în pace, și Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfântă. Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! Amin” (II Corinteni 13, 11-13).

Hristos a înviat!

Sâmbăta lui Lazăr

Ultima sâmbătă dinaintea Săptămânii Patimilor Domnului, este cunoscută în tradiția creștină ca „Sâmbăta lui Lazăr”. Biserica Ortodoxă cinstește astăzi, 27 aprilie 2013, una dintre cele mai mari minuni ale Domnului nostru Iisus Hristos și anume învierea lui Lazăr, prietenul Domnului, cel care era mort de patru zile. Evenimentul, care a avut loc în Betania, este relatat în Sfânta Evanghelie după Ioan, la capitolul 11, versetele de la 1 la 45.

După cum găsim relatat în Sinaxarul din Cartea Triodului, Lazăr era evreu de neam, din ceata fariseilor, fiul fariseului Simon, originar din satul Betania. Domnul nostru Iisus Hristos venea adesea în casa lui Simon și vorbea cu el mai cu seamă despre învierea morților. Cu acest prilej Lazăr s-a împrietenit cu Domnul mai mult; dar nu numai el, ci și cele două surori ale lui, Marta și Maria.

Când s-au apropiat mântuitoarele Patimi, pentru că trebuia să încredințeze lumea mai bine despre taina învierii, Iisus a înviat din morți, pe când se afla dincolo de Iordan, mai întâi pe fiica lui Iair, iar apoi pe fiul văduvei. Între timp Lazăr, prietenul Său, îmbolnăvindu-se, a murit. Mântuitorul nostru Iisus Hristos, însă, cu toate că nu era de față, a spus ucenicilor: Lazăr, prietenul nostru, a adormit! Iar după puțină vreme a adăugat: Lazăr a murit! Atunci a părăsit Iordanul și a plecat în Betania ca să afle știri de la surorile lui.

Betania este departe de Ierusalim ca la cincisprezece stadii. Surorile lui Lazăr L-au întâmpinat și I-au spus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele nostru n-ar fi murit. Dar și acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poți! Iisus a întrebat poporul:

Unde l-ați pus? Și îndată toți au pornit la mormânt. Când au ridicat piatra de pe mormânt, Maria a spus: Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă! Domnul Iisus Hristos s-a rugat și, vărsând lacrimi, a strigat cu voce mare: Lazăre, ieși afară! Și îndată a ieșit mortul; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă.

Această negrăită minune a trezit invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Mântuitorul Iisus Hristos s-a dat din nou la o parte și a plecat de acolo. Arhiereii s-au gândit să-l omoare pe Lazăr, pentru că mulți oameni credeau Mântuitorului Iisus Hristos când îl vedeau pe Lazăr. Dar acesta, cunoscând gândurile lor, a fugit în insula Cipru și a trăit acolo. Mai târziu a fost pus de apostoli episcop al orașului Chition.

Trăind în curățenie și după voia lui Dumnezeu, a murit din nou după treizeci de ani de la învierea sa. A fost îngropat acolo, făcând multe minuni.

Se spune că Lazăr după învierea sa nu mânca altceva decât fructe. Se mai spune că Maica Domnului nostru Iisus Hristos i-a lucrat cu mâinile ei un omofor și i l-a dăruit.

S-a stabilit ca să se prăznuiască în această zi învierea lui, din această cauză: Sfinții apostoli, voind să pună, pentru curățire după postul cel de patruzeci de zile.

Sfintele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos, au pus această minune mai presus de fire, pentru că au socotit mai cu seamă această minune drept începutul și cauza urii iudeilor împotriva lui Hristos.

Lazăr n-a spus nimic despre cele din iad pentru că nu i s-a îngăduit să vadă cele de acolo sau dacă le-a văzut, i s-a poruncit să tacă. Din această cauză orice decedat de curând se numește Lazăr. De asemenea, îmbrăcămintea de înmormântare se numește lazarome; cuvântul lasă să se înțeleagă că are să se facă și cu noi minunea făcută cu Lazăr. Căci dacă el a înviat la cuvântul lui Hristos și a trăit din nou, tot așa și noi, deși am murit, la trâmbița cea din urmă vom învia și vom trăi veșnic.

Minunea învierii lui Lazăr prevestește Învierea Domnului

Părintele conf. dr. Daniel Benga de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București a arătat că această minune prevestește Învierea Domnului: „Prin învierea lui Lazăr din morți, Mântuitorul Iisus Hristos își prevestește propria Înviere. Dacă a avut puterea să ridice un om din moarte înseamnă că El Însuși va putea birui moartea. Din această perspectivă, sâmbăta lui Lazăr poate fi numită un fel

de “mică înviere” în sensul în care ea prevestește, așa cum spuneam, ceea ce se va întâmpla peste câteva zile”.

Sâmbăta lui Lazăr este sărbătoarea care face legătura cu Praznicul Intrării Domnului în Ierusalim: „După 40 de zile de postire, care s-au împlinit în vinerea dinaintea sâmbetei lui Lazăr, poporul creștin are parte de o binecuvântare, care este o nădejde și o prevestire a nădejdii învierii prin învierea lui Lazăr din morți. După aceea, prin trecerea în Duminica Floriilor către Ierusalim are loc trecerea către patimă. De aceea, este o sărbătoare pe care am putea-o numi a tranziției, a trecerii, dar și în același timp o sărbătoare a împlinirii tuturor nădejdilor ce trebuiau împlinite până atunci.

Mântuitorul face această minune a învierii lui Lazăr, iar în urma ei a câștigat foarte mulți adepți care-L vor urma. Intrarea Domnului în Ierusalim este strâns legată de învierea lui Lazăr, dacă nu l-ar fi înviat pe Lazăr din morți poporul nu ar fi știut. Ea este o pregătire și o pregustare a Învierii Sale, dar în același timp este și o pregătire a intrării Sale triumfale în Ierusalim.

Sfântul evanghelist Ioan ne spune: “de aceea L-a primit poporul cu așa de mare bucurie, pentru că îl înviase pe Lazăr din morți”. Prin aceasta El și-a arătat puterea dumnezeiască, o putere care atrage și care îl face pe om să încerce să se apropie cât mai mult de Dumnezeu”, a mai spus părintele Daniel Benga.

Sâmbăta lui Lazăr - ultima zi din Postul mare în care se fac pomeniri pentru cei adormiți

Sâmbăta care precede sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim este ultima zi din Postul Sfintelor Paști în care se mai fac pomeniri de obște pentru cei adormiți. Pomenirile vor fi reluate, potrivit rânduielii obișnuite, după Săptămâna Luminată.

„Sărbătoarea Floriilor este pregătită de sâmbăta lui Lazăr, zi în care Mântuitorul Iisus Hristos îl învie pe Lazăr, arătând biruința Sa asupra morții ca o prefață a biruinței asupra morții pe care o face cu Învierea, în Duminica Învierii. Săptămâna Patimilor este una deosebită în care nu mai sunt pomeniți cei adormiți, cu atât mai mult în Săptămâna Luminată, când chiar și slujbele speciale făcute pentru cei morți, în caz de înmormântare, se fac prin adăugarea canonului pascal, deci fiind o rânduială specială pentru această perioadă. Nu pentru că nu am putea să îi pomenim pe cei morți, dar culminând pregătirea aceasta cu sâmbăta lui Lazăr, ne rugăm pentru cei morți pentru că și ei vor învia la a doua venire a lui Iisus Hristos”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, mitropolitul Ardealului.

Cei trecuți la cele veșnice sunt pomeniți în mod special în două sâmbete de peste an: cea dinaintea Duminicii „Înfricoșătoarei Judecăți” și sâmbăta dinaintea Duminicii „Pogorârii Duhului Sfânt”, numită și Sâmbăta Rusaliilor sau Moșii de vară.

Cultul morților este fundamentat pe învierea lui Hristos care s-a făcut, după cum ne spune Sfântul apostol Pavel, „începătură (a învierii) celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților (I Cor. 15) și tot el ne îndeamnă „despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați, ca ceilalți, care nu au nădejde, pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El.” (I Tes. cap. IV).

Astfel, prin pomenirea înaintașilor în această zi, Biserica își exprimă speranța răspunsului bun pe care îl vor primi la Judecata de Apoi toți oamenii înviați întru nădejdea Împărăției Cerurilor.

Pr. Bogdan Dedu - Sâmbăta lui Lazăr, anticiparea Învierii Domnului

Învierea lui Lazăr este sărbătorită în Biserica Ortodoxă cu o zi înainte de Duminica Intrării lui Hristos în Ierusalim. Cele două zile alcătuiesc împreună hotarul şi puntea de legătură între Postul Paştilor şi Săptămâna Patimilor: sunt două zile de prăznuire, o anticipare a bucuriei pe care o va aduce, peste o săptămână, Învierea lui Hristos - biruinţă asupra morţii.

Informaţiile pe care ni le oferă Sfintele Evanghelii despre Lazăr sunt puţine. Ştim că era din Betania, localitate identificată astăzi cu satul palestinian Al-Eizariya ori Al-Izzariya, „locul lui Lazăr“. Era fratele Martei şi al Mariei. Sfântul evanghelist Ioan ne spune că „Iisus iubea pe Marta, şi pe sora ei, şi pe Lazăr“. Din aceste cuvinte înţelegem că Lazăr ocupa un loc aparte în inima Mântuitorului Hristos: se număra, asemenea apostolului Ioan, printre cei foarte apropiaţi Lui, şi, cu siguranţă, aceasta se datora sincerităţii şi deschiderii lor faţă de Hristos.

Întrucât Betania era la numai trei kilometri depărtare de Ierusalim, Iisus venea deseori în casa celor trei fraţi pe care îi iubea. Tradiţia spune chiar că Lazăr ar fi fost fiul fariseului Simon, cel care i-a făcut cină Mântuitorului în casa sa.

În zilele care au premers Patimii Sale, Hristos obişnuia să se retragă cu ucenicii Săi în locuri pustii. Ura conducătorilor religioşi ai evreilor ajunsese foarte mare. Minunile mai mult decât evidente pe care le săvârşise în ultimul timp (de exemplu, vindecarea orbului din naştere) şi mustrările adresate lor îi determinaseră să-I dorească moartea. De aceea, căutau prilej pentru a-L prinde şi a-L omorî. Însă nu venise încă vremea, Hristos Însuşi avea să aleagă când să fie dat în mâinile lor.

„Eu sunt învierea şi viaţa“

Hristos se afla, aşadar, dincolo de Iordan, în Pereea, într-un ţinut pustiu, unde Ioan botezase cândva. Aici a primit mesageri de la cele două surori, Marta şi Maria: Îl rugau să vină cât mai repede la casa lor, deoarece Lazăr era grav bolnav. Nu se spune ce boală avea, însă aceasta era fără vindecare şi ducea spre moarte. Totuşi, Iisus nu răspunde imediat rugăminţii lor; rămâne încă două zile în locul în care se afla. Apoi, însoţit de ucenici, porneşte spre Betania. Ajunge în sat în cea de-a patra zi de la moartea acestuia. Doliul din casa Martei şi Mariei era încă mare: mulţi prieteni şi cunoscuţi de-ai lor erau încă alături de ele pentru a le consola.

La marginea satului, Iisus o întâlneşte pe Marta, care, uşor mustrător, Îi spune: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit“. Hristos îi răspunde: „Eu sunt învierea şi viaţa!“, adică El este Cel care a adus la viaţă toate, dar şi Cel care are putere să biruiască moartea. O va dovedi, de altfel, peste puţine zile, când, prin moartea Sa, primită de bunăvoie, va birui moartea.

O întâlneşte apoi pe cealaltă soră, Maria, venită şi ea în grabă, întrucât auzise că Învăţătorul a sosit în satul lor. Văzând durerea celor două surori şi a prietenilor acestora, Iisus S-a întristat şi El, şi, în faţa mormântului lui Lazăr a plâns. Hristos, Viaţa şi dătătorul vieţii, se afla faţă în faţă cu moartea. Cel care crease omul pentru o viaţă veşnică vedea înaintea sa cum acesta este cuprins de putreziciune şi descompunere. Cere atunci să fie dată la o parte piatra de la uşa mormântului. Marta încearcă să se împotrivească, spunând că deja miroase urât, adică Lazăr intrase în putrefacţie.

Hristos, îndemnând-o să aibă credinţă, mulţumeşte mai întâi Tatălui pentru minunea ce avea să se întâmple, apoi îl cheamă pe Lazăr afară. Acesta iese din mormânt aşa cum fusese îngropat: înfăşurat în giulgiu şi cu mahrama pe faţă.

Bucurie, uimire, cutremurare… Văzând minunea, unii dintre cei prezenţi au crezut în Hristos, alţii însă, amintind de fraţii bogatului nemilostiv, pentru care acesta cerea să le fie trimis săracul Lazăr înviat pentru a crede, au găsit cu cale să meargă şi să-L pârască la farisei. Acum, sinedriul se întruneşte şi hotărăşte uciderea lui Iisus, dar şi a lui Lazăr cel înviat.

Lazăr cel înviat, episcop al Ciprului

După Cincizecime, când au început prigonirile împotriva creştinilor prin omorârea arhidiaconului Ştefan, Lazăr a fugit, împreună cu surorile lui, în insula Cipru. Era şi el căutat pentru a fi omorât, deoarece însăşi existenţa lui constituia dovada vie a dumnezeirii lui Iisus Hristos: fusese mort, iar acum era viu.

Când apostolii Pavel şi Barnaba, aflaţi în prima lor călătorie misionară, au poposit în Cipru, l-au întâlnit acolo şi l-au hirotonit episcop al Ciprului. Tradiţia spune că, după ce a fost înviat de Hristos, a mai trăit 30 de ani, apoi a murit. Având totdeauna în faţa ochilor imaginea iadului din cele patru zile cât a fost mort, Lazăr nu a mai zâmbit niciodată.

A fost îngropat în localitatea Larnaca din Cipru. Peste mormântul lui s-a zidit o bisericuţă.

Pe la 890, împăratul Leon înţeleptul, care avea o mare preţuire faţă de Sfântul Lazăr şi care a compus stihirile de la Vecernia Sâmbetei lui Lazăr, a mutat moaştele la Constantinopol, capitala imperiului. În schimbul sfintelor moaşte, a oferit bani şi meşteri care au ridicat, în Larnaca, biserica „Sfântului Lazăr“, care se vede şi astăzi.

În 1204, când cruciaţii au cucerit Constantinopolul, au dus în Occident, pe lângă alte odoare, şi moaştele lui Lazăr. Păstrate iniţial în Marsilia, au fost purtate apoi în alte locuri, încât astăzi s-a pierdut urma lor.

În anul 1972, în timpul lucrărilor de restaurare a bisericii „Sfântul Lazăr“ din Larnaca, s-a descoperit sub altar un sicriu din marmură cu un fragment din moaştele sfântului. Pe sicriu scrie: „Lazăr cel de a patra zi, prietenul lui Hristos“.

La slujba înmormântării creştinilor, dar şi la fiecare pomenire a celor adormiţi, Sfântul Lazăr este chemat să mijlocească pe lângă Hristos: „…pentru rugăciunile sfântului şi dreptului Lazăr cel înviat a patra zi din morţi…“

Episcopul Ciprului, vizitat de Maica Domnului

Se spune că Lazăr voia să o revadă pe Maica Domnului, întrucât trecuse mult timp de când plecase din Ţara sfântă. În acest scop, i-a trimis o corăbioară. Maica Domnului, însoţită de Sfântul Ioan evanghelistul, a plecat cu această corăbioară spre Cipru. Pe mare s-a iscat o furtună mare şi, în loc să ajungă la Larnaca, unde era Lazăr, corabia a fost dusă la Muntele Athos. Pe vremea aceea, peninsula Muntelui Athos era plină de idoli şi temple păgâne. Maica Domnului şi Sfântul Ioan le-au vorbit locuitorilor peninsulei despre Dumnezeul cel adevărat. Foarte mulţi au fost convertiţi atunci la creştinism. Peste ani, Muntele Athos a devenit o ţară a monahilor, numită până astăzi Grădina Maicii Domnului.

De la Muntele Athos, Maica Domnului a venit în Cipru şi l-a întâlnit pe episcopul Lazăr. I-a oferit în dar două mânecuţe arhiereşti şi un omofor lucrate de ea. S-a întors apoi în Ţara Sfântă.

Suntem chemaţi să ne identificăm cu Lazăr

Slujbele Bisericii din această perioadă nu privesc însă minunea învierii lui Lazăr ca pe un simplu eveniment petrecut cândva, mai mult sau mai puţin exterior nouă, de care se face numai amintire în această sâmbătă; toată săptămâna a şasea a Postului mare ne invită să devenim martorii celor întâmplate în urmă cu aproape două mii de ani, raportând întâmplările de atunci la propria persoană.

Astfel, luni ni se spune: „Astăzi, umblând Hristos pe lângă Iordan, I S-a arătat boala lui Lazăr…“, marţi: „Ieri şi astăzi a fost boala lui Lazăr…“, miercuri: „Astăzi, Lazăr, murind, este îngropat şi îl jelesc surorile…“, joi: „Două zile are astăzi Lazăr cel mort“, iar vineri: „Mâine, Domnul vine să ridice pe fratele cel mort al Martei şi al Mariei“.

Pe de altă parte, suntem chemaţi să ne identificăm cu Lazăr: „Răstoarnă, Hristoase, de pe smeritul meu suflet, piatra cea grea a trândăviei celei rele, şi mă ridică din mormântul nesimţirii, spre lauda Ta, Cuvântule“.

Aşadar, pe fiecare dintre noi îl învie Hristos în Lazăr şi pe fiecare dintre noi îl eliberează din moarte.

Sursa: http://www.ziarullumina.ro/

Învierea lui Lazăr, prietenul lui Iisus Hristos

În această zi, în Sâmbăta dinaintea Duminicii Floriilor, prăznuim învierea Sfântului şi dreptului Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos. Plânsul Te vădeşte, scumpul meu Iisus, Că ai fire ca şi noi Tu, cel pogorât de sus! Dar că eşti şi Dumnezeu, ne-ai şi arătat, când pe Lazăr ce-a murit, din morţi l-ai înviat!

Lazăr era evreu de neam, din ceata fariseilor, şi, după cum s-a găsit undeva, fiul fariseului Simon, de loc din satul Betania. Domnul nostru Iisus Hristos, pe când petrecea pe pământ pentru mântuirea neamului nostru, S~a împrietenit cu el în astfel de împrejurări: Hristos venea adesea în casa lui Simon şi vorbea cu el mai cu seamă despre învierea morţilor. Cu acest prilej Lazăr s-a împrietenit cu Domnul mai mult; dar nu numai el, ci şi cele două surori ale lui, Marta şi Maria.

Când s-au apropiat mântuitoarele Patími, pentru că trebuia să încredinţcze lumea mai bine despre taina Învierii, Iisus a înviat din morţi, pe când se afla dincolo de Iordan, mai întâi pe fiica lui Iair, iar apoi pe fiul văduvei. Între timp Lazăr, prietenul Său, cuprins de o boală grea, a murit. Iisus însă, cu toate că nu era de faţă, a spus ucenicilor: "Lazăr, prietenul nostru, a adormit!". Iar după puţină vreme a adăugat: "Lazăr a murit!" Atunci a părăsit Iordanul şi a plecat în Betania ca să afle ştiri de la surorile lui. Betania este departe de Ierusalim ca la cincisprezece stadii. Surorile lui Lazăr L-au întâmpinat şi I-au spus: "Doamne, dacă ai fi fost aicea, fratele nostru n-ar fi murit. Dar şi acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poţi!"

Iisus a întrebat poporul: "Unde l-aţi pus?" Şi îndată toţi au pornit la mormânt. Când au ridicat piatra de pe mormânt, Maria a spus: "Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă!" În urmă Iisus s-a rugat şi, vărsând lacrimi, a strigat cu voce mare: „Lazăre, ieşi afară!". Şi îndată a ieşit mortul; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă.

Această negrăită minune a deşteptat invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Iisus s-a dat din nou la o parte şi a plecat de acolo. Arhiereii s-au gândit să-l omoare pe Lazăr, pentru că se alăturau mulţi de Hristos când îl vedeau. Dar Lazăt, cunoscând gândurile lor, a fugit în insula Cipru şi a trăit acolo. Mai târziu a fost pus de apostoli episcop al oraşului Chition. Vieţuind în curăţenie şi după voia lui Dumnezeu, a murit din nou după treizeci de ani de la învierea sa. A fost îngropat acolo, făcând multe minuni.

Se spune că Lazăr după învierea sa nu mânca altceva decât fructe. Se mai spune că prea curata Maică a lui Dumnezeu i-a lucrat cu mâinile ei un omofor şi i l-a dăruit.

Prea înţeleptul împărat Leon, în urma unei arătări dumnezeieşti, a adus sfintele şi cinstitele lui moaşte în biserica din Constantinopol zidită de el în numele sfântului. Şi l-a aşezat cu cinste şi cu multe podoabe cum se intră în biserică pe dreapta, lângă peretele sfântului altar. Se află încă şi acum acolo cinstitele lui moaşte şi răspândesc mireasmă bine plăcută.

S-a rânduit ca să se prăznuiască în această zi învierea lui, pentru următoarea pricină: Sfinţii şi de Dumnezeu purtători Părinţii noştri, dar, mai bine spus, Sfinţii apostoli, voind să pună, pentru curăţire după postul cel de patruzeci de zile, Sfintele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos, au pus această minune mai presus de fire, pentru că au socotit mai cu seamă această minune drept începătură şi pricină a urii iudeilor împotriva lui Hristos.

Singur evanghelistul Ioan a scris despre această minune; ceilalţi evanghelişti nu o amintesc pentru motivul că Lazăr trăia încă şi putea fi văzut de toţi. Se mai spune că Ioan spre deosebire de ceilalţi evanghelişti a scris despre naşterea cea fără de început a lui Hristos. Ioan a vrut să dovedească că Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu, că a înviat şi că va fi învierea morţilor. Iar lucrul acesta se dovedeşte mai cu seamă prin învierea lui Lazăr.

Lazăr n-a spus nimic despre cele din iad pentru că nu i s-a îngăduit să vadă cele de acolo sau dacă le-a văzut, i s-a poruncit să tacă. Din această pricină orice decedat de curând se numeşte Lazăr. De asemenea îmbrăcămintea de înmormântare se numeşte lazarome; cuvântul lasă să se înţeleagă că are să se facă şi cu noi minunea făcută cu Lazăr. Căci dacă el a înviat la cuvântul lui Hristos şi a trăit din nou, tot aşa şi noi, deşi am murit, la trâmbiţa cea din urmă vom învia şi vom trăi veşnic.

Pentru rugăciunile prietenului Tău Lazăr, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi, Amin.

(Triodul - care cuprinde slujbele bisericeşti de la Duminica Vameşului şi Fariseului pâna la Sfânta Înviere)

Sfântul Lazăr (sec. I)

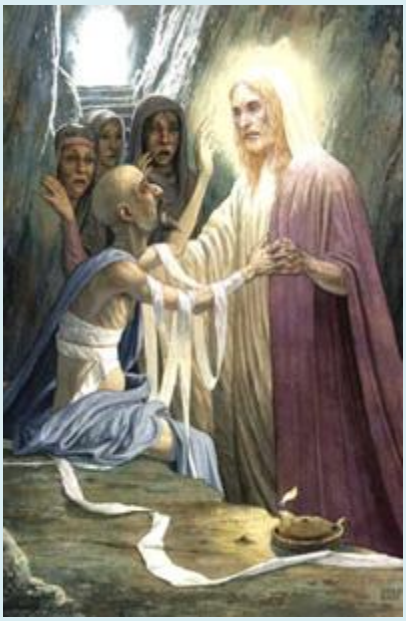

Evanghelia Sfântului Ioan istoriseşte în capitolul al XI-lea învierea minunată a lui Lazăr, fratele surorilor Marta şi Maria, care locuiau în Betania, la aproximativ 5 km de Ierusalim.

Din relatarea Sfintei Evanghelii apare clar că Iisus nutrea o afecţiune deosebită faţă de fratele celor două surori şi deseori creştinii din Ierusalim se duceau în procesiune la Betania în sâmbăta din ajunul Floriilor şi la mormântul lui Lazăr citeau Evanghelia care, cu multe amănunte, istoriseşte învierea lui. De fapt, evanghelistul Ioan este singurul care istoriseşte acest miracol şi vede în el o prevestire şi o prefigurare a învierii lui Hristos.

Casa din Betania şi mormântul au fost locuri de pelerinaj încă din prima epocă a creştinismului, după cum relatează însuşi Sfântul Ieronim. Mai târziu, pelerinii medievali afirmă că alături de mormântul lui Lazăr s-a ridicat o mănăstire, înzestrată de Carol cel mare.

Lazăr a avut două morminte, deoarece a murit de două ori. Primul mormânt, acela din care a fost înviat de iubirea lui Hristos, a rămas gol, deoarece o tradiţie veche îl consideră pe Lazăr episcop şi martir în Cipru.

În anul 900, împăratul Leon al VI-lea filosoful a transferat sfintele relicve ale lui Lazăr de la Kition din Cipru la Constantinopol, împreună cu cele ale surorii sale, Maria Magdalena, găsite la Efes. Unele picturi vechi descoperite în insulă par să confirme prezenţa lui Lazăr în Cipru.

Faţă de aceste date, apare cu totul lipsită de temei afirmaţia că Lazăr şi surorile lui, aruncaţi într-o barcă fără cârmă în largul mării, au ajuns la Marsilia şi, aici, el a devenit primul episcop. Istoria vorbeşte despre un episcop de Marsilia cu numele Lazăr, dar care a trăit în veacul al V-ea.

Pe baza potrivirii de nume între Lazăr din Betania şi Lazăr din parabola cu bogatul nemilos şi săracul plin de răni, Sfântul Lazăr (din Betania) a fost ales patron al azilurilor pentru leproşi, de unde au primit şi numele de „lazarete”, iar îngrijitorii leproşilor - „lazarişti”.

Conform datelor indiscutabile din Evanghelia Sfântului Ioan, Lazăr, Marta şi Maria rămân trei figuri luminoase, trei inimi curate şi primitoare în apropierea întunericului din Vinerea mare.

Numele personal Lazăr este o prescurtare a numelui ebraic Eleazar, iar acesta este format din cuvintele El = Eloham = Dumnezeu şi azar = a ajuta; împreună înseamnă „Dumnezeu a ajutat” sau, mai explicit, „Copil dobândit prin ajutorul lui Dumnezeu”; se dădea copiilor născuţi în urma rugăciunilor sau a unei promisiuni făcute lui Dumnezeu. Există şi forma feminină „Lazarina”. În limba română există multe variante ca nume de familii, sau locuri: Lazarul, Lăzarea, Zarea, Zorică, Zorea, Zorel, Lazur, Lazu, Laciu, Lascu, Laţco etc.

Sursa:
http://www.calendarcatolic.ro/Sfinti/tabid/66/articleType/ArticleView/articleId/3554/Sf-Lazar-din-Betania.aspx

Sfintele mironosiţe Maria şi Marta, surorile dreptului Lazăr

Sinaxar - Pomenirea Sfintelor Maria şi Marta, surorile lui Lazăr, care cu pace s-au săvârşit (4 iunie)

Tot în această zi (4 iunie), pomenirea Sfintelor Maria şi Marta, surorile lui Lazăr, care cu pace s-au săvârşit.

Aceste două sfinte femei, surori ale lui Lazăr, prietenul lui Hristos, locuiau în Betania, un sat aflat la mică distanţă de Ierusalim. Într-o zi Hristos a fost primit în casa lor. Marta, cea mai mare, se silea slujind Învăţătorului şi, văzând că sora sa, Maria, rămânea tăcută la picioarele lui Iisus ascultând vorbele sale dumnezeieşti, spuse pe un ton mâniat: "Doamne, au nu socoteşti ca sora mea m-a lăsat singură să slujesc ? Spune-i deci să-mi ajute". Dar Domnul îi răspunse: "Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti dar un lucru trebuie" (Luca 10: 38-42) (De aceea Părinţii au considerat pe Maria drept chip al contemplaţiei, de preferat faţă de fapta virtuţii reprezentată de Marta.)

Mai târziu, cu puţin timp înaintea Patimilor, Lazăr se îmbolnăvi şi muri. Cele două surori trimiseră la Iisus să fie înştiinţat, dar El nu ajunse în Betania decât patru zile mai târziu. Marta se grăbi de îndată în întâmpinarea lui, în timp ce Maria rămase acasă, unde numeroşi prieteni şi rude veniseră să le mângâie. Domnul o asigură că fratele său avea să învieze iar Marta îşi arată credinţa faţă de El ca Fiu al lui Dumnezeu, apoi o chemă pe sora sa şi se duseră împreună până la mormânt.

La chemarea lui Iisus, cel înmormântat ieşi, cu picioarele şi mâinile legate cu fâşii de pânză, iar faţa acoperită de un giulgiu (Ioan 11).

Cu şase zile înainte de Paşte, o masă mare i-au pus lui Iisus în Betania, în prezenţa lui Lazăr. Marta se silea ca de obicei slujind la masă, în timp ce Maria, luând o litră de mir de mare preţ, unse picioarele Domnului şi le şterse cu părul ei. Cum Iuda, cel zgârcit, se arăta nemulţumit de o asemenea risipă, Domnul îi spuse că pentru îngroparea Lui îi păstrase ea mirul acesta (Ioan 12).

După Înălţare, Marta şi Maria însoţiră pe Lazăr pentru a răspândi Vestea cea bună a Învierii.

Deşi anumite manuscrise ale Sinaxarului le prăznuiesc ca mironosiţe, Sfânta Scriptură nu menţionează printre acestea din urmă decât pe Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov şi/sau Maria lui Cleopa (cf. 23 mai), Salomea şi "cealaltă Marie" pe care unii Părinţi o identifică cu Maica Domnului.

Calendar ortodox 4 iunie: Sfintele mironosiţe Maria şi Marta, surorile dreptului Lazăr

Sfintele mironosiţe Maria şi Marta, prăznuite de creştin ortodocşi la 4 iunie, erau surorile dreptului Lazăr, cel înviat de Domnul Iisus Hristos, şi locuiau în Betania, un sat aflat la mică distanţă de Ierusalim.

Sinaxarul ne spune că, "într-o zi, Hristos a fost primit în casa lor. Marta, cea mai mare, se silea slujind Învăţătorului şi, văzând că sora sa, Maria, rămânea tăcută la picioarele lui Iisus ascultând vorbele sale dumnezeieşti, spuse pe un ton mâniat: «Doamne, au nu socoteşti ca sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute».

Dar Domnul îi răspunse: «Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti, dar un lucru trebuie» (Luca 10: 38-42)

(De aceea Părinţii au considerat pe Maria drept chip al contemplaţiei, de preferat faţă de fapta virtuţii reprezentată de Marta)".

Deşi anumite manuscrise ale Sinaxarului le prăznuiesc ca mironosiţe, Sfânta Scriptură nu menţionează printre acestea din urmă decât pe Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov şi / sau Maria lui Cleopa (prăznuită la 23 mai), Salomea şi "cealaltă Marie" - Maica Domnului.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintelor Marta şi Maria, surorile lui Lazăr

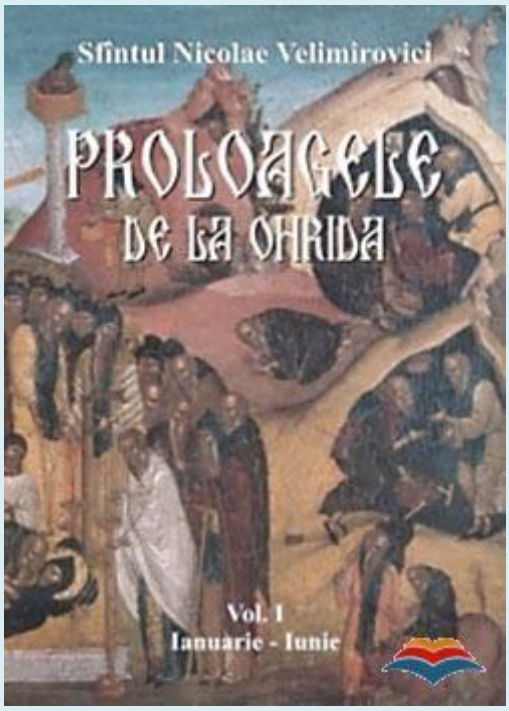

După înălţarea Domnului, Lazăr a pornit la vestirea Evangheliei. Cele două surori ale lui 1-au însoţit, fiind pururea cu dânsul.

Nu se ştie în ce loc au trecut la veşnicie cele două surori ale lui Lazăr.

Cântare de laudă la Marta şi Maria

Primirea de străini virtute poruncită de Domnul este.
Cu ea până azi multe suflete au intrat în Rai.

Minunatul Avraam al ospitalităţii dar
l-a arătat fără măsură:
fără măsură şi din inimă, nicidecum ipocrit.

Regele David iară primirea de străini mult o a cinstit;
De aceea cu străşnicie viaţa regelui Saul a păzit.

Şi când Cel care mai înainte de Avraam a fost
A păşit pe pământ,
Din casa lui David răsărit, silind
întunericul să piară,

Atunci Marta şi Maria binecuvântate

Lucrătoare ale acestui dar s-au arătat.
Surorile lui Lazăr erau ele,
Pentru odihna necăjiţilor
Neprecupeţind nimic.

Lor le-a revenit pe Cel mai mare de sub soare
În casa lor să-L primească.

Primindu-L şi odihnindu-L fiecare din el Cerul a câştigat;
Slujindu-L desăvârşit cu suflet curat şi cu hrană;
Slujindu-L desăvârşit cu bună grăire şi faptă.

Iar Cel Preaînalt le-a răsplătit lor
Desăvârşit.

Când moartea a-ntristat această iubită casă,
Pentru surori, Iisus pre Lazăr a înviat,
Iar vestirea lor şi slava s-a întins până
La marginile pământului.

Aceasta este răsplata de la însuşi Domnul
Pentru-al ospitalităţii minunat dar,
Căci Domnul iubeşte ospitalitatea
Cea lucrată din inimă.

Sfânta Biserică cu Marta şi Maria se laudă,
Şi ne învaţă pe noi că suntem
Oaspeţi la masa lui Dumnezeu.

Cuvânt pentru suflet. Exemple de iubire, Sfintele mironosiţe, Maria şi Marta (video)

Cuvânt pentru suflet. Exemple de iubire, Sfintele mironosiţe, Maria şi Marta.(06 07 2015):

https://www.youtube.com/watch?v=G1Fs60Rq3_k

Sfintele mironosiţe Maria și Marta surorile dreptului Lazăr

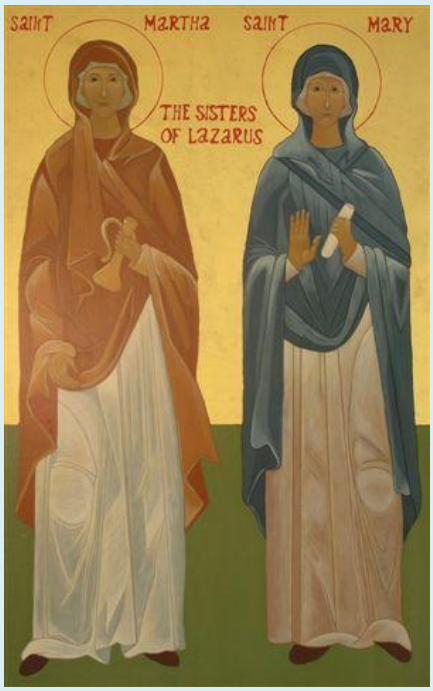

05.06.2018

Marta şi Maria, cele două surori ale lui Lazăr, sunt prăznuite pe 4 iunie. Maria a rămas în mintea noastră ca fiind persoana preocupată de cele duhovniceşti, în vreme ce Marta este identificată cu fiinţa preocupată de cele materiale.

Când Mântuitorul ajunge în casa acestora, aflăm din Scriptură ca Marta se îndeletnicea cu pregătirea mesei, în vreme ce Maria şedea la picioarele Lui şi lua aminte la cuvântul rostit de El. Iar când Marta îi cere lui Hristos să-i spună Mariei să o ajute, Acesta i-a grăit: "Marto, Marto, te sileşti şi de multe lucruri te îngrijeşti. Dar un singur lucru trebuie. Maria şi-a ales partea cea bună, care nu se va lua de la ea" (Lc. 10, 41-42).

Din cuvintele Mântuitorului nu reiese că lucrarea Martei trebuie înlăturată din viaţa noastră. Nu suntem îngeri, lipsiţi de trup, în aşa fel încât să grăim că lucrarea Martei trebuie dispreţuită. Important este să nu facem din ea singura noastră preocupare, uitând de cele spirituale. Suntem datori să ne îngrijim de trup, însă nu trebuie să uităm de suflet.

Marta, sora mai mare, este necontenită făptuire pentru Sfinţii Părinţi. Faptul că ea Îl primeşte pe Mântuitorul în casă, că face de mâncare, că pune masa, că aduce bucatele, ne descoperă lucrarea practică, nevoinţele trupeşti.

***Sfântul Isaac Sirul** spune că "Lucrarea trupească merge înaintea lucrării sufleteşti aşa cum facerea trupului lui Adam a mers înaintea facerii sufletului*

lui. Cel ce nu a agonisit lucrarea trupească nu poate să aibă lucrare sufletească: cea de-a doua se naşte din cea dintâi ca spicul din grăuntele semănat".

Nevoinţa trupească este neîncetata facere de bine către semeni: milostenia, cercetarea celor în suferinţă şi felurite nevoi etc. Această nevoinţă cere o necontenită lucrare a trupului. Ea curăţeşte treptat sufletul de patimi şi-i face cunoştinţă cu duhul Evangheliei. Prin această nevoinţă trupească se ajunge la cea sufletească. Nevoinţa trupească are nevoie de discernământ. Există riscul să punem prea mult preţ pe ea şi să reducem toată viaţa noastră la aceasta, crezând că în ea trebuie să stea toată strădania noastră de a bineplăcea lui Dumnezeu.

Aşa s-a întâmplat cu Marta, care a socotit că lucrarea sa este mai vrednică de cinstire decât a Mariei. Iar Mântuitorul, fără a lepăda slujirea ei, i-a descoperit cu pogorământ că în lucrarea sa sunt şi lucruri deşarte, în vreme ce în lucrarea Mariei nimic nu este de prisos.
Suntem chemaţi să purtăm chipul celor două surori. Nu putem ajunge la contemplare fără pocăinţă. Maria a putut să stea la picioarele Domnului şi să asculte cuvintele Sale datorită Martei, care a luat asupra sa grija ospătării. Dar şi Marta, fără Maria ar fi putut ajunge la o încredere peste măsură în sine, care ar fi dus la dispreţuirea şi osândirea aproapelui.

Suntem de multe ori „Marte“ ce nu mai răzbesc cu obligațiile materiale. Dar ce facem cu „Maria“, cu sufletul din noi, ce facem cu ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu? Nu putem renunța la relația noastră cu Cerescul Părinte nici chiar atunci când sarcinile ce privesc viața noastră materială sunt tot mai solicitante, când grijile crescânde ale „Martei“ ne acaparează tot mai mult. Putem să muncim cu mare avânt, dar să n-avem spor, putem agonisi averi, dar fără a capitaliza în Cer nimic, putem să învățăm multe şi să nu reținem ceva vital pentru mântuire. Şi atunci care ar fi soluția?

Originea iubirii, evanghelistul Luca (Lc 10,38-42), după ce a relatat admirabila parabolă a samariteanului milostiv, pentru a arăta cât de necesară este iubirea concretă faţă de aproapele pentru a intra în împărăţia mesianică, prezintă o simpatică scenă petrecută într-una dintre opririle lui Iisus în casa din Betania.

Într-o zi, Marta, ca de obicei, primise cu bucurie oaspeţii şi, ca o gospodină destoinică, s-a apucat îndată de treabă pentru a pregăti masa. Nu era un lucru tocmai uşor să pregăteşti masa pentru treisprezece bărbaţi care trebuie să fi fost destul de flămânzi după lunga călătorie în urcare dinspre Ierihon. Maria, însă, “stând la picioarele lui Iisus, asculta cuvântul său”. Marta, la un moment dat, a venit înaintea lui Isus şi i-a spus cu multă încredere: “Doamne, nu-ţi pasă că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i să mă ajute”. O cerere, am spune, mai mult

decât legitimă. Însă Iisus i-a răspuns: “Marta, Marta, pentru multe te mai îngrijeşti şi te frămânţi, însă un lucru estre necesar: Maria a ales partea cea mai bună, care nu-i va fi luată”.

Lui Iisus îi plăcea iubirea concretă a Martei, dar ar fi preferat ca, mai înainte de a se angaja în treburile atât de copleşitoare ale casei, să se oprească puţin şi să asculte Cuvântul care i-ar fi adus lumină şi înţelepciune.

În tradiţie, Maria este aceea care întrupează viaţa contemplativă şi Marta, viaţa activă. Uneori, pe nedrept contrapuse, deoarece acţiunea şi contemplarea nu sunt în contrast, ci intim legate între ele.

Deja Sfântul Augustin scrisese în acest sens: “Nimeni nu trebuie să fie aşa de contemplativ, încât să nu se gândească în timpul contemplaţiei la nevoile aproa-pelui; nici aşa de activ, încât să uite de contemplarea lui Dumnezeu. În viaţa contemplativă nu trebuie să ne atragă liniştea inertă, ci cercetarea sau desco-perirea adevărului, aşa cum în viaţa activă nu trebuie să dorim cinstea pe acest pământ sau puterea, ci oboseala. De aceea, iubirea adevărului caută contem-plaţia, nevoia carităţii acceptă acţiunea”.

Şi Chiara Lubich, vorbind oamenilor timpului nostru, adaugă: “Noi avem o viaţă intimă şi o viaţă externă. Una este înflorirea celeilalte, cealaltă este rădăcina primei; şi una, şi cealaltă sunt coroana arborelui vieţii noastre. Viaţa intimă este alimentată de viaţa externă. Cu cât intru în sufletul fratelui, cu atât pătrund în Dumnezeu care se află în mine, cu cât pătrund în Dumnezeu care este în mine, cu atât pătrund mai mult în fratele. Dumnezeu - eu - fratele: totul este o lume, totul este o împărăţie...“

Mântuitorul S-a oprit cu precădere la partea Mariei. A Martei merge oricum. Trăim, muncim, ne hrănim; cealaltă se ocupă cu partea de surplus. N-am putea face însă din Marta simbolul vieţii active, şi din Maria al vieţii contemplative, cum a făcut, cel dintâi, Origen. Una fără alta nu se poate. Şi mai ales nu se poate Maria fără Marta! O Martă e întotdeauna necesară Mariei. Marta poate trăi şi singură. E drept că partea Martei e mai simplă. A Mariei e mai pretenţioasă, mai subtilă, am zice într-un termen modern, mai de fineţe şi de nuanţe.

Lucrarea Martei e una, a Mariei alta. La aceasta de a doua se referă Sfinţii Părinţi însă, cu precădere, tocmai pentru că e mai complicată.

Sfintele femei mironosițe Maria și Marta, surorile dreptului Lazăr. Ele au rămas memorabile în istoria creștinismului, nu doar prin faptul că erau suratele lui Lazăr, pe care Hristos, Domnul, l-a înviat după patru zile de la moarte, ci și prin

neuitata întâmplare petrecută în casa lor din satul Betania, nu departe de Ierusalim, imortalizată de Sfântul evanghelist Luca.

Potrivit dumnezeieştii Scripturi, într-o bună zi, Maria și Marta au avut bucuria de a-L avea oaspete pe Mântuitorul Hristos. Câtă exaltare sufletească, câtă emoție! Se pare că cele două surori și-au manifestat în mod deosebit bucuria de a-L avea pe Hristos sub acoperișul casei lor: Maria, dornică a interioriza fiecare clipă petrecută de Alesul Oaspete în locuința lor, stătea „la picioarele Domnului și asculta cuvintele Lui" (Luca X, 39); Marta, însă, mai pragmatică, a hotărât să ofere o masă îmbelșugată în cinstea venirii Învățătorului în casa lor. Probabil, dându-și seama că nu mai prididea cu gătitul bucatelor I se adresează Oaspetelui: „Doamne, nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute" (Luca X, 40). Spre mare ei nedumerire, ba chiar și a unora dintre noi, Hristos nu răspunde în mod favorabil solicitării bunei gospodine, ci, dimpotrivă, îi adresează o fină dojană: „Marto, Marto, te sileşti şi de multe te grijeşti, dar un singur lucru trebuie. Maria, însă, şi-a ales partea cea bună care nu se va lua de la ea" (Luca X, 41-42). Cu toate că și Hristos, ca om, avea nevoie de hrană, totuși din această întâmplare, ne învață să prioritizăm acțiunile din viața noastră: cele spirituale întâi, iar apoi, cele materiale.

Bine, bine, dar Maria nu avea și ea trebuință de hrană? Nu cumva atitudinea ei însemna neimplicare, delăsare? Răspunsul ni-l oferă Fericitul Augustin: „de ce se bucura Maria atunci când asculta? Ce mânca? Ce bea? Voi cuteza să spun că mânca pe Cel pe care-L asculta. Vreau să spun că mânca adevărul. Nu, El însuși a spus: Eu sunt Adevărul (Ioan 14, 6)? Hristos era mâncat pentru că El era Pâinea: Eu sunt pâinea ce s-a coborât din cer (Ioan 6, 41). Aceasta este pâinea care hrănește și niciodată nu se împuținează".

„Maria și-a ales partea cea bună care nu se va lua la ea", spune Sfântul Ioan Casian, arată că preocuparea Mariei, zelul ei, nu se va sfârși vreodată, căci cine se poate sătura ascultând pe Dumnezeu.

Însă, lucrarea Martei, chiar dacă este solicitantă, totuși fiind una materială, este trecătoare.

La prima vedere am fi tentați să empatizăm cu Marta căci ea dorea să fie o bună gospodină, o gazdă ospitalieră, dar sfârșește prin a fi mustrată pentru abnegația ei. Să nu uităm că Oaspetele suratelor lui Lazăr, era Dumnezeu - Omul, care întotdeauna, prin cuvintele rostite, avea în vedere să ne învețe, să ne îndrume, să corecteze traiectoria de multe ori greșită a vieții noastre.

Din această perspectivă dojana adresată de Mântuitorul Hristos, Martei capătă conotații deosebite și în propria noastră existență: dacă ținem seama că unele

exegeze văd în cele două surori, Maria şi Marta, cele două laturi ale vieţii umane, sufletul şi trupul, atunci trebuie să recunoaștem că tindem, din ce în ce mai mult, să fim o „Martă“ ocupată, stresată şi îngândurată. Ce-i drept existența cotidiană o cere: cheltuieli, rate, medicamente, munca din ce în ce mai prost remunerată. La urma urmei nu este nici un păcat să fii prevăzător şi chivernisitor, ştiind prea bine că aceasta este rânduiala din bătrâne veacuri statornicită. Carevasăzică suntem de multe ori „Marte“ ce nu mai răzbesc cu obligațiile materiale.

Dar ce facem cu „Maria“, cu sufletul din noi, ce facem cu ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu? Nu putem renunța la relația noastră cu Cerescul Părinte nici chiar atunci când sarcinile ce privesc viața noastră materială sunt tot mai solicitante, când grijile crescânde ale „Martei“ ne acaparează tot mai mult. Putem să muncim cu mare avânt, dar să n-avem spor, putem agonisi averi, dar fără a capitaliza în Cer nimic, putem să învățăm multe şi să nu reținem ceva vital pentru mântuire. Şi atunci care ar fi soluția? Să fim „Marie“ dimineața şi seara „Marta“?
Dacă privim mai cu luare aminte asupra textului scripturistic, observăm că Mântuitorul intervine în echilibrul preocupărilor celor două surori, atunci când Marta periclita starea firească a lucrurilor: când Marta, dorea ca Maria să aibă aceleași preocupări ca ale ei. Altfel spus, când Marta, adică trupul, dorea să transforme sufletul, pe Maria, tot în trup; când intenționa să materializeze sufletul.

Cât timp Maria asculta și Marta trebăluia, Domnul nu a intervenit, arătând prin aceasta că firescul vieții noastre în aceasta constă: sufletul să se roage, să asculte și să vorbească cu Dumnezeu, dar trupul să-și rânduiască cele necesare pentru existența materială. La mănăstiri monahii spun rugăciunea neîncetantă în timp ce mâinile lor lucrează continuu lucrarea lor și ascultarea lor, dar inima este mereu la Hristos.

Vasăzică, fiecare parte a ființei noastre să-şi facă datoria; sufletul să se roage, dar trupul să muncească, neuitând esențialul, Cuvântul lui Dumnezeu, relația noastră cu Mântuitorul, partea cea bună care ne agonisește mântuirea. Aşadar, care ar fi soluția? Să încercăm să fim o „Martă“ şi o „Marie“ concomitent. Să ne rugăm nu doar la plecarea genunchilor seara sau dimineața în fața icoanei, ci şi când muncim, să trudim, dar cu gândul la Dumnezeu.

Durerea Martei şi motivul pentru care era îndurerată. Ea nu-şi putea şterge din minte imaginea mormântului în care zăcea fratele ei drag, o peşteră la gura căreia era pusă o piatră. Ea se simţea strivită sub povara durerii. Nu-i venea să creadă că Lazăr nu mai era. Trecuseră patru zile de la moartea lui, patru zile de jale şi de agitaţie, în care mulţi veniseră să le consoleze. Cum este posibil să se

fi simţit Marta la vederea lui Iisus? Ce a dezvăluit afirmaţia Martei cu privire la ea?

Înaintea ei stătea omul pe care Lazăr îl preţuise cel mai mult. La vederea lui Iisus, Marta a fost probabil şi mai răscolită de durere, deoarece El era singurul care ar fi putut să-i salveze fratele. Totuşi, prezenţa lui Iisus aici, în afara Betaniei, un sat situat pe coasta unui deal, îi aducea alinare Martei. În cele câteva momente petrecute alături de Iisus, ea s-a simţit încurajată de bunătatea şi empatia ce se citeau pe chipul lui. Iisus i-a pus câteva întrebări pentru a o ajuta să se concentreze asupra credinţei ei şi asupra speranţei în înviere. Atunci Marta a făcut o afirmaţie memorabilă: Eu am crezut că tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Cel care trebuia să vină în lume.

Aşa cum reiese din cuvintele ei, Marta avea o credinţă remarcabilă. Din puţinele informaţii pe care ni le dezvăluie Biblia despre ea învăţăm lecţii valoroase, care ne întăresc credinţa.

Dar să o cunoaştem mai bine pe Marta. Se îngrijora şi se frământa. În ce sens era neobişnuită familia Martei şi în ce relaţii era această familie cu Iisus? Să dăm timpul înapoi cu câteva luni, când Lazăr încă trăia şi era sănătos. El şi surorile sale aşteptau vizita lui Iisus Hristos, cel mai de seamă oaspete. Lazăr, Marta şi Maria erau o familie neobişnuită - trei fraţi adulţi care locuiau în aceeaşi casă. Unii erudiţi susţin că Marta era cea mai mare dintre ei, deoarece se purta ca o gazdă. În plus, uneori, ea este menţionată prima în relatările biblice. Nu ştim dacă vreunul dintre ei a fost vreodată căsătorit. Ceea ce ştim însă este că Marta, Maria şi Lazăr erau prieteni apropiaţi ai lui Iisus. Când venea în Iudeea, unde întâmpina multă opoziţie şi ostilitate, Iisus se retrăgea în casa acestor trei fraţi. Locuinţa lor era pentru el o oază în care găsea pace, liniște şi căldură.

De ce era Marta foarte ocupată cu ocazia vizitelor lui Iisus? Ce făcea Maria când Iisus şosea în casa lor? Casa lor era plăcută şi primitoare mai ales datorită Martei. Fiind o femeie harnică şi energică, Marta muncea mai tot timpul. Iar acum, când îl aştepta pe Iisus, avea şi mai multe de făcut. Marta şi-a propus să pregătească o masă specială cu multe feluri de mâncare pentru distinsul lor oaspete şi, probabil, pentru însoţitorii lui. Pe atunci, ospitalitatea era foarte importantă. Oaspetele era întâmpinat cu o sărutare. Apoi i se scoteau sandalele, i se spălau picioarele şi i se turna pe cap ulei parfumat înviorător. (Luca 7:44–47.) Musafirului i se asigurau cele mai bune condiţii de odihnă, cazare şi era servit cu bucatele cele mai alese.

Aşadar, Marta şi Maria n-aveau timp de pierdut. Cu siguranţă, Maria, despre care unii cred că era mai sensibilă şi mai profundă decât Marta, a ajutat-o la început pe sora ei la treburi cât nu sosise încă Domnul. Însă, după venirea lui

Iisus, situaţia se schimba. Iisus a folosit aceaste vizite pentru a-i învăţa pe prietenii săi despre Dumnezeu. Spre deosebire de conducătorii religioşi din vremea sa, Iisus le acorda respect femeilor şi le învăţa cu drag despre Împărăția lui Dumnezeu, tema principală învățăturilor sale. Maria, foarte încântată de această ocazie, stătea la picioarele lui, sorbindu-i fiecare cuvânt.

De ce s-a supărat Marta şi cum şi-a exprimat ea supărarea? Marta însă era din ce în ce mai stresată. Vrând să pregătească multe feluri de mâncare pentru oaspeţi, ea era cu gândul numai la treabă, dorea ca totul să iasă perfect. În timp ce alerga încoace şi încolo prin casă, o vedea pe Maria că stătea şi nu făcea nimic ca s-o ajute. Poate că Marta s-a înroşit de furie, s-a încruntat sau a oftat adânc. Şi n-ar fi de mirare, fiindcă îi era greu să facă singură atâta treabă. În cele din urmă, Marta nu s-a mai putut stăpâni şi l-a întrerupt brusc pe Iisus, spunându-i: Doamne, nu-ţi pasă că sora mea m-a lăsat singură să mă îngrijesc de treburi? Spune-i deci să mă ajute. Ce cuvinte directe! Marta i-a cerut lui Iisus s-o mustre pe Maria şi s-o trimită înapoi la treabă.

Cum i-a răspuns Iisus Martei? De unde ştim că Iisus nu a desconsiderat eforturile Martei? Răspunsul lui Iisus a surprins-o, probabil, pe Marta, cum i-a surprins, de altfel, pe mulţi cititori ai Bibliei. El i-a spus cu blândeţe: Marta, Marta, tu te îngrijorezi şi te frămânţi pentru multe lucruri. Dar sunt necesare puţine lucruri, ba chiar unul singur. Maria a ales partea bună şi aceasta nu-i va fi luată. A vrut oare Iisus să spună că Marta era materialistă? A desconsiderat el eforturile sale de a pregăti o masă gustoasă?

Deşi se îngrijora şi se frământa pentru multe lucruri, Marta a acceptat cu umilinţă să fie corectată. Iisus vedea că motivaţia Martei era sinceră şi că făcea totul din iubire. În plus, el nu considera că era greşit să-ţi arăţi ospitalitatea pregătind o masă bogată. Cu puţin timp în urmă, Iisus participase cu plăcere la un mare ospăţ pe care vameşul Matei îl dăduse în cinstea Lui (Luca 5:29).

Aşadar, Iisus nu s-a referit la masa dată de Marta, ci la prioritățile ei în viață. Marta a fost atât de ocupată cu pregătirea multor bucate, încât a pierdut din vedere ceea ce conta cel mai mult. Ce anume? Iisus a apreciat ospitalitatea Martei şi a ştiut că motivaţia ei era sinceră şi că făcea totul din iubire Cum a corectat-o Iisus pe Marta? Iisus, Fiul unic-născut al Dumnezeu, se afla în casa lor şi îi învăţa adevărul. Ce altceva putea fi mai important? Pregătirile, mâncărurile ei delicioase? Fără îndoială, lui Iisus îi părea rău că Marta pierdea această ocazie unică de a-şi întări credinţa, însă i-a respectat decizia. Dar Marta nu-i putea cere lui Iisus să-i impună Mariei s-o ajute şi astfel să piardă şi ea ocazia de a învăţa de la el. Prin urmare, Iisus a corectat-o pe Marta în mod delicat, rostindu-i cu blândeţe numele de două ori ca să o liniştească. El a asigurat-o că nu era necesar să se îngrijoreze şi să se frământe pentru multe

lucruri. O masă simplă, cu unu sau două feluri de mâncare, ar fi fost de ajuns, cu atât mai mult cu cât cei prezenţi se bucurau de un ospăţ spiritual deosebit. Iisus nu ar fi vrut sub nici o formă să o priveze pe Maria de „partea bună“ pe care şi-o alesese, aceea de a învăţa de la El.

Ce putem învăţa din modul în care Iisus a corectat-o pe Marta? Din acest scurt episod petrecut în familia Martei, continuatorii de azi ai lui Hristos pot învăţa multe. Nimic nu trebuie să ne împiedice să ne satisfacem nevoia spirituală (Mat. 5:3). Deşi vrem să imităm generozitatea şi hărnicia Martei, nu vrem să ne frământăm peste măsură din cauza aspectelor mai puţin importante legate de ospitalitate şi să pierdem din vedere ceea ce contează cel mai mult. Noi ne întâlnim cu ceialți creștini și cu preoții noștrii nu pentru a pregăti sau pentru a consuma mâncăruri alese, ci în primul rând pentru a ne încuraja reciproc şi pentru a primi hrană spirituală. (Rom 1:11, 12.) Ne putem bucura de o reuniune revigorantă spiritual chiar şi cu o masă foarte simplă.

De ce putem fi siguri că Marta a acceptat corectarea şi de ce este ea un exemplu pentru noi? Suntem siguri că Marta a învăţat din cele întâmplate şi a acceptat corectarea şi sfatul lui Iisus.

În introducerea emoţionantei relatări despre Lazăr, apostolul Ioan ne aminteşte: „Iisus îi iubea pe Marta, pe sora ei şi pe Lazăr“ (Ioan 11:5). Au trecut câteva luni de la vizita lui Iisus în Betania descrisă în paragrafele anterioare. Cu siguranţă, Marta nu s-a supărat şi nici nu a nutrit resentimente faţă de Iisus pentru sfatul său plin de iubire. Dimpotrivă, l-a luat în serios. Şi în această privinţă Marta este un exemplu de credinţă pentru noi. Cine nu are nevoie din când în când de corectare? Ce a făcut probabil Marta când fratele ei s-a îmbolnăvit? De ce speranţele Martei şi ale Mariei s-au năruit?

Sfânta mironosiță Maria din Betania a fost una din femeile care l-au urmat pe Mântuitorul Iisus Hristos și i-au fost ucenice. Ea și sora ei Marta sunt trecute de Biserica Ortodoxă în rândul sfinților, prăznuirea lor făcându-se la data de 4 iunie. Mai sunt pomenite și în Duminica a treia după Paști, numită și „a Mironosițelor”. De asemenea, Maria din Betania mai este pomenită și pe 18 martie.

Marta și Maria au crezut în Hristos încă dinainte ca Acesta să-l învie din morți pe fratele lor, Sfântul Lazăr (17 octombrie).

După Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și după ce Sfântul arhidiacon Ștefan a fost ucis, a izbucnit o persecuție împotriva Bisericii din Ierusalim, iar dreptul Lazăr a fost izgonit din Ierusalim. Sfintele surori l-au însoțit și l-au ajutat în propovăduirea Evangheliei în mai multe locuri. Au rămas

în Cipru, unde fratele lor a devenit întâiul episcop de Kition, după ridicarea sa din morți. Nu se știe care le-a fost sfârșitul.

Sfintele surori Marta şi Maria

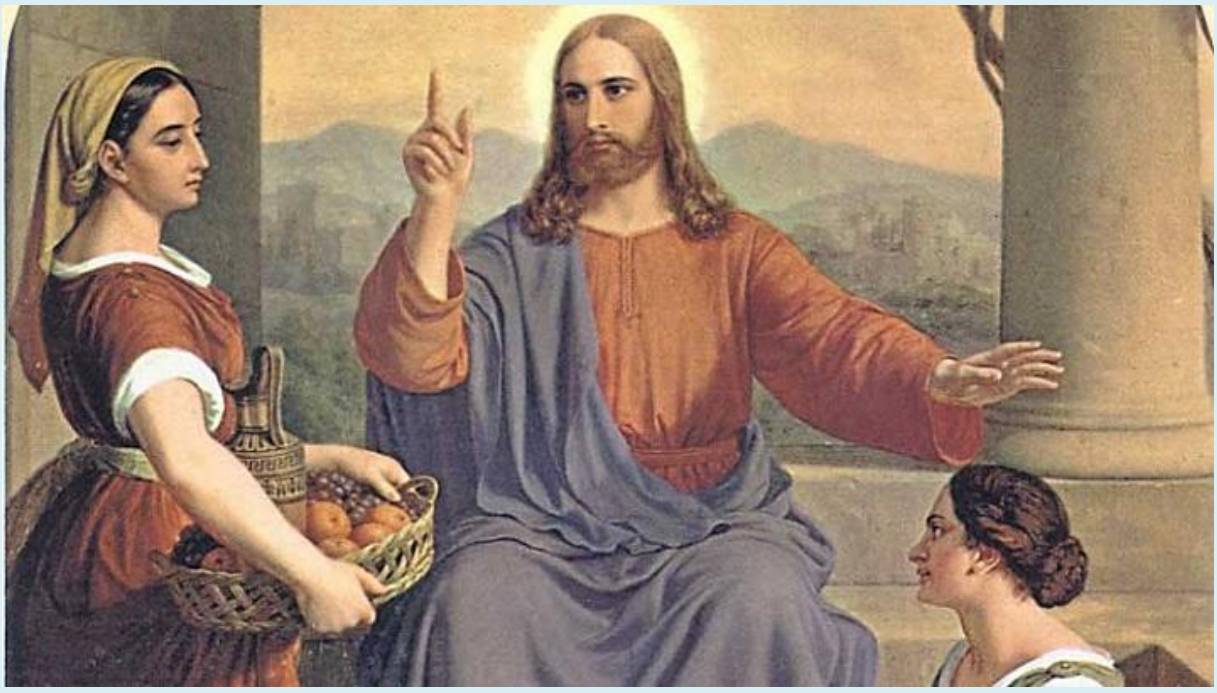

Astăzi, 8 februarie, Biserica le sărbătorește pe Marta și Maria. Nu putem să vorbim despre Marta fără să amintim, în acelaşi timp, de sora sa, Maria, şi de fratele lor, Lazăr. Ei locuiau în Betania, un sat la est de Ierusalim, în spatele Muntelui Măslinilor, la câţiva kilometri de oraşul sfânt. Din punct de vedere economic, trebuie să fi fost o familie înstărită, din moment ce-şi puteau permite să-i invite pe Iisus şi pe apostolii săi pentru a-i găzdui şi pentru a-i pune la masă, când aceştia erau în trecere prin Galileea spre Ierusalim şi apoi în ultimele zile dinaintea pătimirii.

Între ei şi Isus exista o prietenie profundă, pentru că ei acceptaseră pe deplin mesajul şi misiunea Învăţătorului şi au colaborat cu el prin mijloacele pe care le aveau la dispoziţie. Din partea sa, "Iisus îi îndrăgea pe Marta, pe sora ei şi pe Lazăr", cum ne spune evanghelistul Ioan (11,5).

Trei sunt episoadele evanghelice care se referă la ei într-un mod deosebit.

Originea iubirii

Evanghelistul Luca (Lc 10,38-42), după ce a relatat admirabila parabolă a samariteanului milostiv, pentru a arăta cât de necesară este iubirea concretă faţă de aproapele pentru a intra în împărăţia mesianică, prezintă o simpatică scenă petrecută într-una dintre opririle lui Iisus în casa din Betania.

Într-o zi, Marta, ca de obicei, primise cu bucurie oaspeţii şi, ca o gospodină destoinică, s-a apucat îndată de treabă pentru a pregăti masa. Nu era un lucru tocmai uşor să pregăteşti masa pentru treisprezece bărbaţi care trebuie să fi fost destul de flămânzi după lunga călătorie în urcare dinspre Ierihon.

Maria, însă, "stând la picioarele lui Isus, asculta cuvântul său". Marta, la un moment dat, a venit înaintea lui Isus şi i-a spus cu multă încredere: "Doamne, nu-ţi pasă că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i să mă ajute". O cerere, am spune, mai mult decât legitimă. Însă Iisus i-a răspuns: "Marta, Marta, pentru multe te mai îngrijeşti şi te frământi, însă un lucru estre necesar: Maria a ales partea cea mai bună, care nu-i va fi luată".

Lui Iisus îi plăcea iubirea concretă a Martei, dar ar fi preferat ca, mai înainte de a se angaja în treburile atât de copleşitoare ale casei, să se oprească puţin şi să asculte Cuvântul care i-ar fi adus lumină şi înţelepciune.

În tradiţie, Maria este aceea care întrupează viaţa contemplativă şi Marta, viaţa activă. Uneori, pe nedrept contrapuse, deoarece acţiunea şi contemplarea nu sunt în contrast, ci intim legate între ele.

Deja Sfântul Augustin scrisese în acest sens: "Nimeni nu trebuie să fie aşa de contemplativ, încât să nu se gândească în timpul contemplaţiei la nevoile aproapelui; nici aşa de activ, încât să uite de contemplarea lui Dumnezeu. În viaţa contemplativă nu trebuie să ne atragă liniştea inertă, ci cercetarea sau descoperirea adevărului, aşa cum în viaţa activă nu trebuie să dorim cinstea pe acest pământ sau puterea, ci oboseala. De aceea, iubirea adevărului caută contemplaţia, nevoia carităţii acceptă acţiunea".

Şi Chiara Lubich, vorbind oamenilor timpului nostru, adaugă: "Noi avem o viaţă intimă şi o viaţă externă. Una este înflorirea celeilalte, cealaltă este rădăcina primei; şi una, şi cealaltă sunt coroana arborelui vieţii noastre. Viaţa intimă este alimentată de viaţa externă. Cu cât intru în sufletul fratelui, cu atât pătrund în Dumnezeu care se află în mine, cu cât pătrund în Dumnezeu care este în mine, cu atât pătrund mai mult în fratele. Dumnezeu - eu - fratele: totul este o lume, totul este o împărăţie..."

Învierea lui Lazăr

Un alt episod ce pune în lumină familia din Betania se petrece cu puţin timp înainte de sărbătoarea Paştelui (In 11,1-44). Lazăr era grav bolnav şi Iisus se afla în Galileea. Cele două surori au trimis îndată un mesager pentru a-i spune: "Doamne, iată, prietenul tău, Lazăr, este bolnav", sigure că el va veni de îndată şi îl va vindeca. Dar când Iisus a sosit, Lazăr era deja înmormântat.

Prima care a remarcat sosirea Învăţătorului a fost Marta, care a mers în întâmpinarea lui şi i-a zis: “Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit! Însă şi acum ştiu că tot ce îi vei cere lui Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da”. Iisus a asigurat-o că fratele ei va învia. Atunci, Marta a adăugat: “Ştiu că va învia, la înviere, în ziua de pe urmă”.

Răspunsul lui Iisus a fost unul dintre acelea care asigură fundamentarea speranţei creştine: “Eu sunt învierea şi viaţa. Cel care crede în mine, chiar dacă moare, va trăi; şi oricine trăieşte şi crede în mine, nu va muri în veci. Crezi tu aceasta?” Răspunsul a fost o sinceră profesiune de credinţă: “Da, Doamne, eu am crezut că tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu, cel care vine în lume”.

Maria, neştiind nimic de sosirea lui Iisus, era în casă împreună cu rudele şi prietenii, adunaţi în număr mare de la Ierusalim şi din alte oraşe vecine, pentru a le consola pe cele două surori. Marta s-a întors în grabă acasă şi le-a dat ştirea. A făcut-o însă în taină, pentru a evita ca întâlnirea lor cu Învăţătorul să fie tulburată de lumea care nu ştia nimic sau ştia foarte puţine despre el.

Rudele, văzând că Maria a ieşit din casă şi gândindu-se că merge spre mormânt pentru a plânge, au urmat-o. Iisus, împreună cu apostolii, le aştepta în drum. El, după ce a îmbrăţişat-o pe Maria şi i-a ascultat plângerea: “Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit”, “s-a înfiorat în spirit şi s-a tulburat”, a cerut să fie condus la mormânt, şi aici “a început să plângă”.

Unii dintre cei prezenţi comentau: “Iată cât de mult îl iubea!”; alţii, în schimb, au început să murmure: “Nu a putut el, care a deschis ochii orbului, să facă în aşa fel ca acesta să nu moară?”

Iisus - conform relatării lui Ioan - a poruncit să fie dată la o parte piatra şi Marta, gândindu-se că vrea să vadă cadavrul pentru un ultim salut, l-a avertizat că nu este posibil, deoarece este îngropat de patru zile şi, de aceea, miroase rău. Dar Iisus i-a zis: “Nu ţi-am zis că, dacă vei crede, vei vedea gloria lui Dumnezeu?”

După ce piatra a fost dată la o parte, se putea zări în mormânt figura imobilă a defunctului, înfăşurată în pânza funerară bine legată cu fâşii şi giulgiu. Iisus, după o scurtă rugăciune îndreptată către Tatăl, a strigat cu glas tare: “Lazăr, vino afară!” Şi cel care era mort s-a întors la viaţă în această lume, spre bucuria surorilor, spre mirarea celor prezenţi şi, din nefericire, şi spre mânia autorităţilor de la Ierusalim, care nu-l vedeau cu ochi buni pe profetul din Nazaret, care făcea minuni.

Cina de adio

Pentru cele două surori şi pentru Lazăr, era o cină festivă de mulţumire pentru minunea înfăptuită, fără să ştie că aceasta era ultima cină pe care Iisus o lua în casa lor. Evanghelistul Ioan (In 12,1-8) notează că aceasta se petrecea cu "şase zile înaintea Paştelui", deci cu câteva zile înainte de moartea lui Iisus. O cină pregătită cu multă grijă şi condusă, ca de obicei, cu competenţă de aceea la care se referea atunci când spunea: "Marta servea", comentează evanghelistul.

La un moment dat, Maria, luând din rezerva casei "o livră de ulei parfumat de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, şi toată casa s-a umplut de parfumul acelui ulei".

Toţi au rămas miraţi: Maria avusese des ocazia de a-şi arăta iubirea recunoscătoare pe care o avea faţă de Învăţător. Numai lui Iuda Iscarioteanul, acest lucru nu i-a fost pe plac; el ar fi voit să vândă acel parfum şi să încaseze cel puţin trei sute de dinari, echivalentul probabil al salariului pentru un an întreg. El a spus că acei bani ar fi putut fi folosiţi pentru săraci, dar evanghelistul notează că spunea aceasta deoarece avea răul obicei de a lua din punga comună în care erau depozitaţi. Intervenţia sa nu a compromis sărbătoarea, deoarece Iisus însuşi a luat cuvântul în apărarea Mariei: "Las-o, pentru ziua înmormântării mele a păstrat aceasta. Căci pe săraci îi aveţi întotdeauna cu voi, pe mine, însă, nu mă aveţi întotdeauna".

Aceste lucruri le ştim din evanghelii. Ce s-a mai întâmplat cu cei trei după învierea lui Isus? Cu siguranţă, vor face parte din comunitatea creştină, dar nu putem spune alte lucruri în plus. Există o legendă care ne spune că ei au plecat la Marsilia, unde Lazăr ar fi fost primul episcop.

Cultul lor s-a răspândit mult în Orient şi, de asemenea, în unele regiuni ale Occidentului.

Sursa:www.calendarcatolic.ro

Sfânta Marta, sec. I - (29 iulie)

29 iulie (calendarul latin)

Marta este sora Mariei şi a lui Lazăr din Betania, localitate situată la circa trei kilometri de Ierusalim. În casa lor primitoare venea cu plăcere Iisus, în perioadele când se afla în Iudeea.

Cu ocazia unei astfel de vizite apare pentru prima dată şi Marta. Evanghelia ne-o arată ca pe o gospodină atentă şi silitoare, preocupată să facă o primire vrednică oaspetelui drag, în timp ce sora ei Maria preferă să stea liniştită şi să asculte cuvintele Învăţătorului. Nu e de mirare deci reproşul pe care Marta îl face la adresa Mariei: "Doamne, nu crezi că sora mea m-a lăsat singură cu toate treburile? Spune-i să mă ajute". Răspunsul amabil al lui Iisus ar putea suna ca o mustrare pentru harnica gospodină: "Marta, Marta, de multe te îngrijeşti şi te frământi, dar de trebuinţă este numai un singur lucru; Maria şi-a ales partea cea mai bună, care nu se va lua de la dânsa".

Nu este, totuşi, o mustrare - comentează Sfântul Augustin: "Marta, tu ai ales ceva bun; Maria însă a făcut o alegere mai bună decât tine". Cu toate acestea, Maria, considerată chiar de către Sfântul Vasile cel mare şi Sfântul Grigore cel mare drept model evanghelic al sufletelor contemplative, nu pare să figureze în calendarul liturgic (cfr. 22 iulie), deşi sfinţenia acestei delicate figuri de femeie este în afară de orice discuţie, deoarece a fost declarată de însuşi Hristos.

În schimb, Marta, nu Maria şi nici Lazăr, apare în calendarul universal, poate ca o recunoştinţă pentru îngrijirile atente faţă de persoana Mântuitorului, şi pentru a fi propusă femeilor creştine drept model de hărnicie.

Profesiunea de gospodină, neînţeleasă şi adesea desconsiderată, este răscumpărată de această sfântă, cu numele Marta, care de fapt înseamnă "doamnă, stăpână" - Marta reapare în Evanghelie cu prilejul episodului dramatic al învierii lui Lazăr, când, în mod indirect, ea cere un miracol prin simpla şi splendida mărturisire de credinţă în atotputernicia Mântuitorului, în învierea morţilor şi în dumnezeirea lui Hristos.
Este prezentă şi la banchetul la care participa însuşi Lazăr, fratele readus la viaţă de Iisus; şi aici se dovedeşte gospodina care are grijă de toate. Lecţia dată de

învăţătorul nu privea, desigur, hărnicia ei lăudabilă, ci prea marea grijă pentru lucrurile materiale în dauna vieţii interioare.

Despre restul vieţii Sfintei Marta nu avem nici o dată istoric dovedită, deşi povestirile legendare sunt foarte multe.

Cei dintâi care au acordat o cinstire liturgică Sfintei Marta au fost călugării franciscani, în anul 1262. Ziua de 29 iulie era octava (a opta zi) a sărbătorii Sfintei Maria Magdalena, pe atunci considerată sora Martei.

* * *

În limba aramaică, cuvântul marta înseamnă "stăpână", "doamnă"; încă din vechime a devenit şi nume de persoană. Marta tradus în limba greacă se spune Despina, iar în limba latină Domnica, toate exprimând înţelesul că respectiva persoană este fiică, soţie, mamă dintr-o familie domnitoare.

Persoanele care poartă aceste nume au prilej de a-şi aminti mai des cântecul nou al celor răscumpăraţi de către Miel: "Cu sângele tău ai răscumpărat pentru Dumnezeu oameni din toate triburile, limbile, popoarele şi naţiunile şi ai făcut din ei o împărăţie pentru Dumnezeul nostru, şi preoţi, iar ei vor domni pe pământ" (Apocalipsa 5, 9-10).

adaptare după "Vieţile Sfinţilor"
Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice Bucureşti

Orthodoxwiki - Maria din Betania

Sfintele Maria și Marta, și Sfântul Lazăr din Betania

Sfânta mironosiță Maria din Betania a fost una din femeile care l-au urmat pe Mântuitorul Iisus Hristos și i-au fost ucenice. Ea și sora ei Marta sunt trecute de Biserica Ortodoxă în rândul sfinților, prăznuirea lor făcându-se la data de 4 iunie. Mai sunt pomenite și în Duminica a treia după Paști, numită și „a Mironosițelor". De asemenea, Maria din Betania mai este pomenită și pe 18 martie.

Marta și Maria au crezut în Hristos încă dinainte ca Acesta să-l învie din morți pe fratele lor, Sfântul Lazăr (17 octombrie). După Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și după ce Sfântul arhidiacon Ștefan a fost ucis, a izbucnit o persecuție împotriva Bisericii din Ierusalim, iar dreptul Lazăr a fost izgonit din Ierusalim. Sfintele surori l-au însoțit și l-au ajutat în propo-văduirea Evangheliei în mai multe locuri. Au rămas în Cipru, unde fratele lor a devenit întâiul episcop de Kition, după ridicarea sa din morți. Nu se știe care le-a fost sfârșitul.

Apariții în Sfânta Scriptură

Apariții ale Mariei din Betania în Sfânta Scriptură.

Matei 26,6-13: Pe când Iisus se găsea în Betania în casa lui Simon leprosul, Sfânta Maria vine și unge picioarele Mântuitorului cu un mir de mare preț, iar la nemulțumirea ucenicilor cu privire la irosirea mirului răspunde că Maria făcuse ceea ce trebuia, fiind „pentru îngroparea Lui".

Luca 10,38-42: Venind Iisus în casa lui Lazăr, Sfânta Maria stă la picioarele lui Iisus, ascultându-I cuvintele, în vreme ce Marta, sora ei se străduia să se îngri-

jească cu ospătarea mesenilor. Aceasta cerându-I lui Iisus să o îndemne și pe Maria să o ajute, primește de la El cunoscutul răspuns că „Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea”.

Ioan 11,1-44: Îmbolnăvindu-se Lazăr, surorile lui îi dau de veste lui Iisus, rugându-L să vină să îl ajute. Până ce acesta ajunge, Sfântul Lazăr moare. La venirea Domnului, încă dinainte de învierea lui Lazăr, cele două surori își arată convingerea că dacă Iisus ar fi fost de față, fratele lor n-ar fi murit.

Sfintele Femei mironosițe

Imnografie

Tropar (glasul 3): Cu evlavie crezut-ați în Hristos și în minunile Lui, Marta și Maria, surorile lui Lazăr. Și v-ați împodobit cu daruri strălucitoare, vrednice aflându-vă a vă număra cu sfinții; împreună cu Sfântul Lazăr, rugați-vă Domnului pentru noi.

Apolytikion (glasul 3): Crezut-ați în Hristos cu credință înfocată și tare și pururi ați slăvit minunate faptele Lui, câte și două împodobindu-vă cu slava sfintelor virtuți. De aceea, dimpreună cu fratele vostru veți sălășlui în rândul sfinților celor din înălțimi, surori ale lui Lazăr; și împreună cu el rugați-vă Stăpânului pentru noi toți, Marie și Marta, prea înțelepte.

Condac (glasul 3): În cetatea Betaniei din vechime v-ați sălășluit iar acum în Raiul cel de sus vă odihniți, unde chipul Domnului strălucește. Căci inima și

sufletul aprinse de dor le-ați dăruit Aceluia care e Viața și Învierea; ci dintru înălțimi rugați-L, Marie și Marta, să ne dăruiască nouă mântuire.

Notă: Troparele și condacul sunt traduse din limba engleză.

Orthodoxwiki - Marta din Betania

Sfintele Maria și Marta, și Sfântul Lazăr din Betania

Sfânta mironosiță Marta din Betania, împreună cu sora ei Maria, au crezut în Mântuitorul Iisus Hristos chiar înainte ca fratele lor Lazăr să fie înviat de Iisus. Surorile Marta și Maria sunt trecute de Biserica Ortodoxă în rândul sfinților, prăznuirea lor făcându-se la data de 4 iunie, dar și în Duminica a 3-a după Paști, numită Duminica Femeilor mironosițe.

După uciderea Sfântului arhidiacon Ștefan, a început o persecuție împotriva Bisericii Ortodoxe a Ierusalimului, iar dreptul Lazăr a fost dat afară din Ierusalim. Apoi, Marta și Maria l-au ajutat pe fratele lor să răspândească Evanghelia în diferite ținuturi.

Imnografie

Tropar (glasul 3): Cu evlavie crezut-ați în Hristos și în minunile Lui, Marta și Maria, surorile lui Lazăr. Și v-ați împodobit cu daruri strălucitoare, vrednice aflându-vă a vă număra cu sfinții; împreună cu Sfântul Lazăr, rugați-vă Domnului pentru noi.

Apolytikion (glasul 3): Crezut-ați în Hristos cu credință înfocată și tare și pururi ați slăvit minunate faptele Lui, câte și două împodobindu-vă cu slava sfintelor virtuți. De aceea, dimpreună cu fratele vostru veți sălășlui în rândul sfinților celor din înălțimi, surori ale lui Lazăr; și împreună cu el rugați-vă Stăpânului pentru noi toți, Marie și Marta, prea înțelepte.

Condac (glasul 3): În cetatea Betaniei din vechime v-ați sălășluit iar acum în Raiul cel de sus vă odihniți, unde chipul Domnului strălucește. Căci inima și sufletul aprinse de dor le-ați dăruit Aceluia care e Viața și Învierea; ci dintru înălțimi rugați-L, Marie și Marta, să ne dăruiască nouă mântuire.

Notă: Troparele și condacul sunt traduse din limba engleză.

Orthodoxwiki - Lazăr din Betania

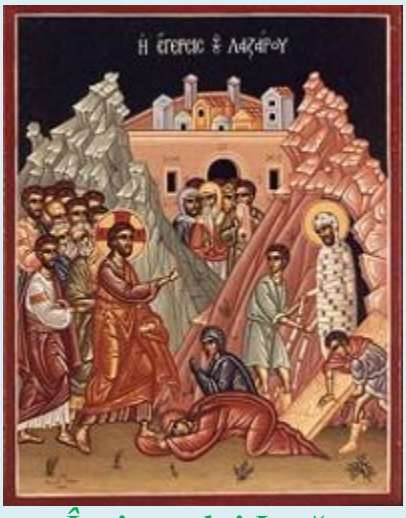

Învierea lui Lazăr

Sfântul Lazăr sau Lazăr, cel mort patru zile, a fost prietenul şi unul din primii ucenici ai lui Iisus Hristos. El a fost înviat de către Iisus în ziua dinaintea intrării Sale triumfale în Ierusalim. Mai târziu, Lazăr din Betania a devenit primul episcop de Kittium, Cipru. Biserica Ortodoxă îl prăznuieşte pe Lazăr în Sâmbăta lui Lazăr, ultima zi înaintea Săptămânii mari (ajunul Duminicii Floriilor) [1]. Aducerea moaştelor sfântului Lazăr la Constantinopol este prăznuită pe 17 octombrie.

Minunea Învierii lui Lazăr

În conformitate cu Evanghelia după Ioan, Lazăr trăia în oraşul Betania (la circa trei kilometri de Ierusalim, în Cisiordania din zilele noastre) împreună cu cele două surori ale sale, Marta şi Maria. În drumul Său către Ierusalim de dinainte de Paştele evreiesc, surorile au trimis vorbă lui Iisus şi apostolilor Săi că Lazăr este bolnav. Domnul a zăbovit acolo unde era, primind mai târziu vestea morţii lui Lazăr. Când a ajuns, Lazăr era deja de patru zile pus în mormânt. Când Marta I-a reproşat Domnului întârzierea, Hristos a asigurat-o că Lazăr va învia. Marta a înţeles greşit că El se referea la învierea cea de obşte din Ziua Judecăţii, la care Domnul a replicat, "Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac." (Ioan 11, 25-26). În prezenţa celor care jeleau, Domnul a poruncit să fie îndepărtată piatra de la intrarea mormântului lui Lazăr şi l-a chemat afară. Lazăr a făcut cum i s-a poruncit, fiind încă înfăşurat în giulgiurile de înmormântare. Apoi, Iisus le-a poruncit mulţimilor să-l dezlege şi să-l elibereze.

---

[1] *Lazăr este prezent în imnografia liturgică a slujbelor mai multor zile în din jurul Săptămânii Patimilor, datorită relatării extinse şi detaliate din Evanghelia după Ioan, capitolele 11-12.*

Sfântul Ioan merge mai departe și spune că și mai mulți evrei s-au convertit atunci crezând în dumnezeirea lui Hristos. Această întâmplare a adus o mare neliniște în inimile căpeteniilor preoțimii evreiești, atât de mare încât au propus omorârea lui Lazăr (Ioan 12, 9-11). Ierarhia religioasă a evreilor era în vremea acelor evenimente dominată de saduchei, care respingeau învierea de obște. Învierea lui Lazăr reprezintă o mărturie a învierii - atât cea a lui Hristos cât și cea de obște, dar și victoria asupra morții a lui Hristos.

Conform spuselor prea cucernicului Părinte Thomas Hopko, miracolul Învierii lui Lazăr este "apogeul" Evangheliei lui Ioan și dovada de netăgăduit a dumnezeirii lui Hristos. De asemenea, este evenimentul care a declanșat succesiunea de fapte care au dus la arestarea și la Patimile Domnului. [2]

Viața de după minune

Sfântul Lazăr cu surorile sale, Sfintele Maria și Marta din Betania

În conformitate cu Sfânta Scriptură și cu tradiția Bisericii cipriote, Lazăr a fost nevoit să caute refugiu departe de Ierusalim pentru a evita mânia marilor preoți și farisei, care doreau să-l ucidă, ... Şi s-au sfătuit arhiereii ca și pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus. (Ioan 12:10-11). De asemenea, mulți creștini ... erau speriați de persecuțiile care se anunțau. Ştefan a călătorit până în Fenicia și Cipru și Antiohia ...; ca și Ştefan, Lazăr va trebui să părăsească Iudeea și să caute refugiu în altă țară.

Acest loc a fost Kittium (Larnaca de astăzi) din Cipru. Atunci când apostolul Pavel și apostolul Barnaba au mers în Cipru, ei l-au hirotonit pe Lazăr ca primul

---

[2] *Lazarus Saturday. Speaking the Truth in Love Podcast by Fr. Thomas Hopko. Ancient Faith Radio. 18 April 2008.*

episcop din Kitium. De aceea toate scaunele episcopale din Larnaca au icoana lui Lazăr în loc de cea a lui Hristos, care este tradiția oficială a bisericii.

Se știu puține despre Lazăr după Învierea și Înălțarea Domnului cu excepția faptului că timp de treizeci de ani el nu a zâmbit și nu a râs decât o singură dată. Într-o zi, el a văzut pe cineva furând un vas de lut și a început să râdă spunând: "lutul fură lutul".

O altă tradiție faimoasă în legătură cu Lazăr este descoperirea Muntelui Athos în anul 52 d.Hr.. Lazăr era foarte apropiat de Fecioara Maria și era foarte mâhnit că nu se poate reîntoarce la Ierusalim să o viziteze pentru că încă se temea de evrei. Maica Domnului a aflat de mâhnirea sa și i-a trimis o scrisoare de consolare. Ea i-a spus că dacă îi trimite o corabie, atunci va putea să-l viziteze în Cipru. Cu mare bucurie, Lazăr a trimis o corabie în Țara Sfântă ca să îi aducă pe Maica Domnului și pe Ioan, prea iubitul ucenic al Domnului, în vizită în Cipru.

În timpul călătoriei, o furtună puternică i-a depărtat de traseu și i-a dus pe țărmurile Efesului și apoi pe țărmurile Athosului din Grecia. Conștientă că Dumnezeu a adus-o în această zonă, Fecioara Maria, pe deplin fermecată de frumusețea acestui loc, s-a rugat Fiului ei ca acest loc să fie grădina ei dedicată rugăciunii pentru "a purta lupta cea bună a credinței". După ce au convertit persoanele idolatre din locurile acelea și au înființat o comunitate creștină, ei și-au reluat călătoria spre Cipru, unde l-au vizitat la Lazăr. Se spune că Maica Domnului a cusut un omofor și mânecuțe ca daruri pentru Lazăr.

Primul mormânt al lui Lazăr, din Betania, a rămas un loc de pelerinaj până în zilele noastre. Al doilea mormânt, din insula Cipru, a fost găsit în Kittium în jurul anilor 890, cu moaștele sale înăuntru și purtând inscripția "Lazăr, prietenul lui Hristos". În consecință, peste acest mormânt a fost construită o biserică închinată Sfântului Lazăr.

La puțini ani după aflarea mormântului sfântului în Kittium, binecredinciosul împărat Leon al VI-lea cel înțelept (886-912) construiește la Constantinopol o frumoasă biserică în cinstea Sfântului Lazăr, și aduce moaștele sale din Cipru la Constantinopol pentru a fi depuse în biserica zidită în cinstea lui. Prăznuirea acestui eveniment în sinaxarul Bisericii din Constantinopol se face pe 17 octombrie.

Iconografie

Dionisie din Furna arată că minunea învierii lui Lazăr se zugrăvește astfel:

Deal cu două vârfuri, și dinapoi o cetate văzându-se puțin înapoia dealului și mulți evrei plângând, ieșind înaintea porții cetății și văzându-se pe jumătate. Și înaintea dealului un mormânt săpat în piatră, și un om opintindu-se ridică piatra mare de deasupra gropii, și Lazăr [având puțintică barbă, se ridică și] stă in mijlocul gropii, fiindu-i picioarele și mâinile legate cu fețe de pânză și fața înfășurată cu mahramă, și un om desfășurându-l. Și Hristos stând în preajmă, cu o mână îl binecuvântează, și zice: „Lazăre, vino afară!" Și dinapoia Lui apostolii, iar [înainte], la picioarele Lui [îngenunchiate, Marta și Maria, închinându-se și sărutându-i picioarele. [3]

[3] *Dionisie din Furna - Erminia picturii bizantine, Editura Sophia, Bucureşti, 2000, p. 111. ISBN 973-99692-0-8*

Betania, Larnaca - Cipru şi Marsilia

Pr. Silviu Cluci - Betania - satul lui Lazăr

Cuvântul Betania vine de la Bet-Ananya şi înseamnă casa lui Anania. Aceasta este una din localităţile foarte vechi amintite de cartea lui Neemia (11, 32), care au fost reconstruite de evreii reîntorşi din robia Babilonului, aparţinând tribului lui Veniamin.

De satul Betania sunt legate unele dintre cele mai frumoase evenimente evanghelice. Aici se afla casa lui Lazăr şi a surorilor sale, Marta şi Maria, unde Iisus era primit cu toată dragostea (Luca 10, 38-42). Dar atmosfera de bucurie şi pace care domneşte în această casă se schimbă în doliu când Lazăr se îmbolnăveşte şi moare. Surorile lui Lazăr îi trimit veste lui Iisus, iar Domnul Hristos vine şi îl învia pe Lazăr a patra zi (Ioan 11, 17-44).

În sâmbăta dinaintea morţii Sale, Iisus a fost invitat la cină în casa lui Simon leprosul. Aici, în semn de cinstire, o femeie unge capul Mântuitorului cu mir de nard (Matei 26, 6-9; Marcu 14, 3-9).

În apropierea Betaniei, Domnul Hristos a flămânzit şi a uscat smochinul cel neroditor (Matei 21, 18-19; Marcu 11, 17-22), şi tot „spre Betania” are loc Înălţarea Domnului (Luca 24, 50).

Actualul sat, dezvoltat în jurul mormântului lui Lazăr, poartă numele el-Azariye (locuinţa lui Lazăr). Satul de pe vremea Mântuitorului se afla puţin mai sus de mormântul lui Lazăr, căci, precum toate mormintele din acea vreme, şi acesta se afla în afara satului.

Pr. Silviu Cluci - Mormântul lui Lazăr din Betania

Mormântul este ca o gură de peşteră, zidită din blocuri de piatră, prin care se coboară 24 de trepte inegale până la o încăpere de doi pe trei metri, de unde alte trei trepte spre nord duc la locul unde a zăcut trupul îmbălsămat al Sfântului Lazăr.

***

Iniţial, mormântul lui Lazăr reprezenta un obişnuit mormânt familial evreiesc, săpat în stâncă, în partea de apus a vechiului sat Betania.

O primă biserică construită aici de bizantini este amintită de Fericitul Ieronim la anul 390. Pelerina Egeria vorbeşte şi de o mănăstire care se afla lângă biserica numită Lazarion.

După ce prima biserică s-a prăbuşit în urma unui cutremur, mai la răsărit de mormânt, a fost ridicată o bazilică cu trei naosuri, a cărei pardoseală era acoperită cu mozaic în culori. Această biserică este menţionată de către Teodosie înainte de anul 518. Rezistând în faţa invaziei persane din anul 614, Lazarionul a continuat să existe aproape fără nici o schimbare până în perioada Cruciadelor.

Cruciaţii au consolidat aşezământul şi au ridicat o altă biserică chiar pe mormântul lui Lazăr, în jurul căreia au organizat o mănăstire. În anul 1138, regina Melisenda a stabilit acolo o comunitate de călugăriţe benedictine.

Căderea Regatului Cruciat din anul 1187 a dus la părăsirea şi ruinarea bisericilor.

În anul 1347, un pelerin confirma prezenţa unor monahi greci ce se nevoiau în preajma mormântului lui Lazăr.

La sfârşitul secolului al XIV-lea musulmanii au construit o mare moschee pe intrarea la mormântul lui Lazăr.

În anul 1613 P. Angelo Da Messina, custodele Ţării Sfinte, a putut obţine cu bani autorizaţia de a săpa din stradă o altă intrare la mormânt pentru accesul creştinilor.

Între anii 1952-1955, o nouă biserică franciscană a fost construită deasupra bisericii bizantine a Sfântului Lazăr şi deasupra bisericii cruciate.

Curtea bisericii franciscane a Sfântului Lazăr cuprinde ruinele vechilor biserici, de la care se mai păstrează fragmente din pardoseala acoperită cu mozaic. Zidul vestic al curţii păstrează faţada bazilicii din secolul al VI-lea, împreună cu trei uşi.

Ieşind din curtea bisericii franciscane, urcând pe drumul care duce pe colina Muntelui Măslinilor, la circa 50 de metri este intrarea la mormântul lui Lazăr.

Mormântul este ca o gură de peşteră, zidită din blocuri de piatră, prin care se coboară 24 de trepte inegale până la o încăpere de doi pe trei metri, de unde alte trei trepte spre nord duc la locul unde a zăcut trupul îmbălsămat al Sfântului Lazăr. Intrarea originală a mormântului se poate observa în peretele vestic al anticamerei mormântului.

(Foto) Paşi de pelerin la mormântul lui Lazăr din Betania

© doxologia.ro

Death is swallowed up in victory.
O death, where is thy sting?
O grave, where is thy victory?
1. CORINTHIANS 15/54+55
The glory of God shall be seen by those who put their faith in Jesus in times of greatest distress and hopelessness, they are certain that He is greater than any distress, even greater than death itself.
Der Tod ist verschlungen in den Sieg.
Tod, wo ist dein Stachel?
Hölle, wo ist dein Sieg? 1. KORINTHER 15/54+55
Herrlichkeiten Gottes sollen jene sehen,
die in grösster Not und Ausweglosigkeit Jesus
Glauben schenken, gewiss, dass Er immer
grösser ist als jede Not, selbst grösser als der Tod.
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Teodor Danalache - Mormântul lui Lazăr din Betania

Betania, cunoscută în lumea arabă sub denumirea de "al-Azariyya", este o localitate aflată în Ţara Sfântă şi aşezată pe una din culmile pietroase din sud-estul Muntelui Măslinilor, Ierusalim. Populaţia Betaniei, având un total de aproximativ 3.600 de oameni, este alcătuită din locuitori creştini şi musulmani.

Betania este atât localitatea în care a trăit Lazăr, Maria şi Marta, cât şi locul în care s-au petrecut mai multe evenimente nou-testamentare. Mântuitorul Hristos Însuşi a călcat şi a trecut de mai multe ori prin aceste locuri.

Mormântul lui Lazăr din Betania a fost cinstit, de-a lungul timpului, atât de către creştini, cât şi de către musulmani. În apropiere s-a ridicat şi o biserică franciscană închinată celui înviat de Hristos a patra zi din morţi. Biserica franciscană a fost ridicată şi ea pe unele ruine ale vechilor aşezări din zonă.

Oraşul Betania este certificat istoric încă din perioada civilizaţiei romane. În imediata apropiere a acestuia s-au descoperit urmele unui aşezământ mult mai vechi, datat în Epoca Fierului. Acesta se crede a fi fost oraşul biblic "Anania"

din ţinuturile lui Veniamin, motiv pentru care în Noul Testament a rămas cu numele de "Betania" - (Beth Ananiah = Betania).

Menţionarea biblica a cetăţii lui Veniamin, strămoaşă a Betaniei, se face în cartea vechi-testamentară Cartea lui Neemia sau II Ezdra: "Fiii lui Veniamin s-au aşezat, începând de la Gheba: în Micmas, în Aia, în Betel şi în satele lui, în Anatot, în Nob, în Anania". (II Ezdra 11, 31-32).

Istoria nu ne-a lăsat nici o urmă a vreunei biserici în Betania, mai înainte de secolul al IV-lea, cu toate că istoricul Eusebiu şi pelerinul Bordeaux (333) menţionează faptul că mormântul lui Lazăr se afla într-o boltă sau criptă.

În jurul anului 490, Fericitul Ieronim scrie că "Lazarium-ul", menţionat de Pelerina Egeria în jurnalul ei, este totuna cu casa de oaspeţi a Mariei şi a Martei, surorile lui Lazăr. Astfel, conform lui Ieronim, se crede că în acea perioadă se vizita casa lui Lazăr, şi nu mormântul.

Pelerinajul Egeriei din Săptămână mare a Postului Paştelui este deosebit de important pentru Istoria Bisericească, însă acesta nu este foarte clar în toate datele oferite. Astfel, despre Betania găsim următoarele cuvinte: "chiar la ora 1:00, în Sâmbăta mare, toţi au ajuns la Lazarium, care este Betania... până la momentul în care ei au ajuns acolo, atât de mulţi oameni se adunaseră, încât nu umpluseră doar Lazarium-ul în sine, ci şi pajiştile din jur". (trad. J. Wilkinson).

Această structură cunoscută sub denumirea de Lazarium a fost dărâmată de un cutremur din acea vreme, fiind înlocuită de către o mai mare Biserică a Sfântului Lazăr abia în secolul al VI-lea. Această biserică este menţionată de către Teodosie înainte de anul 518 şi de către Arculf în jurul anului 680. Biserica a supravieţuit până în perioada Cruciadelor.

În anul 1143, în timpul Cruciadelor, regele Fulk şi regina Melisande au primit oraşul Betania, de la patriarhul de "Holy Sepulchre", oferind în schimb o zonă din apropierea Hebronului.

Regina Melisande a avut un rol foarte important în dezvoltarea aşezămintelor din acest loc, fiind preocupată de rugăciunea ce se făcea aici. Astfel, ea a construit o mănăstire benedictină închinata Martei şi Mariei şi a reparat şi extins vechea Biserică a lui Lazăr, pe care a închinat-o tot celor mai sus menţionate - Maria şi Marta. Mănăstirea Sfintelor Maria şi Marta a devenit, în scurt timp, una dintre cele mai bogate mănăstiri din Ierusalim. Sora reginei, Joveta, a fost aleasă stareţă la vârsta de doar 24 de ani.

Mai la vest, Melisande a mai construit şi o Biserică a Sfântului Lazăr peste mormântul acestuia. Tot ea a fortificat complexul monastic, ridicând şi un turn de supravegere şi pază.

Odată cu căderea Regatului Cruciat, în anul 1187, maicile au plecat în exil. Noua biserică ce se ridicase mai la vest, deasupra mormântului, a fost dărâmată, rămânând aici doar mormântul şi bolta de piatră de deasupra lui. Biserica şi turnul din secolul al VI-lea au fost şi ele grav afectate, însă rămân în picioare şi astăzi.

Odată cu această cădere se crede că şi oraşul a fost părăsit de către locuitori. Abia din anul 1347 mai avem o menţionare a unor locuitori aici. Astfel, un pelerin ajuns în zonă confirmă prezenţa unor călugări greci în capela mormântului, adică în bolta rămasă încă de la început deasupra mormântului lui Lazăr.

Până în anul 1384, pe acest loc s-a ridicat şi o moschee. În secolul al XVI-lea, Moscheea Ezra a fost construită în Bolta Cruciaţilor, ceea ce, pentru o vreme, a făcut mai dificilă intrarea creştinilor în incinta mormântului lui Lazăr.

În urma mai multor tratative, franciscanilor li s-a permis în cele din urmă să sape o nouă intrare în mormânt, pe laterala nordică a acestuia. Odată terminată noua intrare, intrarea originală a mormântului a fost astupată dinspre moschee.

Între anii 1952-1955 o biserică modernă franciscană închinată Sfântului Lazăr a fost ridicată deasupra bisericii bizantine a Sfântului Lazăr şi deasupra bisericii cruciate a Sfintelor Maria şi Marta. În anul 1965 o biserică grecească a fost construită în imediata apropiere vestică de mormântul Sfântului Lazăr.

Curtea bisericii franciscane a Sfântului Lazăr cuprinde ruinele vechilor biserici, de la care se mai păstrează încă unele petice de podea acoperită cu mozaic. Zidul vestic al curţii păstrează faţada basilicii din secolul al VI-lea, împreună cu trei uşi.

Planul cruciform al bisericii acruale se întinde în capătul estic al curţii, acoperind ruine ale vechilor biserici. Uşi aflate în podea descoperă rămăşiţe ale vechilor biserici. Astfel, se poate observa o parte din Lazarium - absidă a unei biserici din secolul al IV-lea, absida ce era mai scurtă decât cea a bisericii din secolul al VI-lea.

Biserica modernă a Sfântului Lazăr întâmpină pelerinii cu un imens mozaic înfăţişând pe Lazăr, Maria şi Marta. Acesta se află în partea de sus a faţadei. Interiorul este decorat cu piatră lustruită şi cu alte piese de mozaic.

În deal, în partea stângă se află Moscheea Ezra, ridicată în secolul al XVI-lea. Curtea moscheei este totuna cu atriumul vechii biserici bizantine, moscheea fiind ridicată în absida ce alcătuia capătul vestic al bisericii din secolul al XII-lea.

Urcând încă 25 de metri spre culmea dealului, pe partea stângă, apare intrarea în mormântul lui Lazăr. În aceasta se intră parcurgând 24 de trepte de dimensiuni neuniforme. Acest mormânt a fost săpat direct în stâncă, însă nu se ştie exact care era forma iniţială a acestuia. Este probabil ca bolta acestuia să se fi surpat sub greutatea bisericii cruciate ridicate deasupra lui. Intrarea originală a mormântului lui Lazăr se poate observa în peretele vestic al anticamerei mormântului.

Mai sus, pe deal, se afla moderna Biserică Grecească care încorporează în sine unul dintre pereţii bisericii cruciate ridicate deasupra mormântului. În apropierea acesteia se află importante ruine ale zonei. Ruinele de aici se află sub îngrijirea Patriarhatului Ortodox Grec, fiind identificate cu Casa lui Simon leprosul sau Casa lui Lazăr. Tot aici se mai află şi ruinele unui turn aparţinând Mănăstirii Cruciate - circa.1144.

Betania în Sfânta Scriptură

Oraşul Betania este certificat istoric încă din perioada civilizaţiei romane. În imediata apropiere a acestuia s-au descoperit urmele unui aşezământ mult mai vechi, datat în Epoca Fierului. Acesta se crede a fi fost oraşul biblic "Anania" din ţinuturile lui Veniamin, motiv pentru care în Noul Testament a rămas cu numele de "Betania" - (Beth Ananiah = Betania).

Menţionarea biblică a cetăţii lui Veniamin, strămoaşă a Betaniei, se face în cartea vechi-testamentară Cartea lui Neemia sau II Ezdra: "Fiii lui Veniamin s-au aşezat, începând de la Gheba: în Micmas, în Aia, în Betel şi în satele lui, în Anatot, în Nob, în Anania". (II Ezdra 11, 31-32).

Menţionarea aşezării Betania în Noul Testament este făcută cu certitudine în mai multe locuri ale acesteia. Astfel, Betania este menţionată în trei din cele patru Evanghelii. O găsim menţionată în Evanghelia Sfântului Marcu, a Sfântului Luca şi a Sfântului Ioan Teologul.

Astfel, aflăm că în Betania a intrat în casa lui Simon leprosul, a intrat în casa Mariei şi a Martei, a înviat pe Lazăr din mormânt, tot în apropierea Betaniei a flămânzit şi a uscat smochinul cel neroditor, şi tot din apropierea Betaniei s-a şi Înălţat la cer.

Învierea lui Lazăr din Betania - *"Şi era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav. Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească. Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr. (...) Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii. (...) Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt.*

Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea. Iisus a zis: Ridicaţi piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi. Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? Au ridicat deci piatra, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă. Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El." (Ioan 11, 1-45)

Casa lui Simon leprosul din Betania - *"Şi fiind Hrisots în Betania, în casa lui Simon leprosul, şi şezând la masă, a venit o femeie având un alabastru, cu mir de nard curat, de mare preţ, şi, spărgând vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus"*. (Marcu 14, 3)

Smochinul cel neroditor de lângă Betania - *"Şi a intrat Iisus în Ierusalim şi în templu şi, privind toate în jur şi vremea fiind spre seară, a ieşit spre Betania cu cei doisprezece ucenici. Şi a doua zi, ieşind ei din Betania, El a flămânzit. Şi văzând de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; şi, ajungând la smochin, n-a găsit nimic decât frunze. Căci nu era timpul smochinelor"*. (Marcu 11, 11-12)

Înălţarea Domnului de lângă Betania - *"Şi i-a dus afară până spre Betania şi, ridicându-Şi mâinile, i-a binecuvântat. Şi pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de ei şi S-a înălţat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare"*. (Luca 24, 50)

Mormântul lui Lazăr

5 octombrie 2018

Din milostivirea Bunului Dumnezeu și a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu am ajuns la mormântul Sfântului Lazăr de două ori. Primul mormânt al Sfântului Lazăr se află în Betania, localitate situată la aproximativ 3 km de Ierusalim.

În primul pelerinaj am ajuns la acest mormânt în luna august; era o căldură de nesuportat. Eram emoționat. Aveam să văd și să ating locul unde a înviat Lazăr cel mort de 4 zile, locul unde Iisus a biruit moartea și prin învierea lui Lazăr a preînchipuit învierea Sa și învierea de obște în care evreii saduchei nu credeau. În Sfânta Scriptură se spune că foarte mulți evrei au crezut și s-au creștinat după această mare minune.

Din spusele părintelui ghid am aflat următoarele: Sfântul Lazăr a fost și este socotit întocmai cu apostolii, și, fără ca el să fie ales, s-a adresat în fiecare limbă de atunci neamurilor. A fost rudă și prieten îndeaproape Maicii Domnului și, de asemenea, cu Iisus Hristos. El a adormit în ziua în care Iisus era în Ierihon.

Destul de interesant, întrucât Iisus era la începutul Drumului Floriilor. Aproape toată lumea crede că Drumul Floriilor a început la Poarta de Aur, aproape de Ierusalim, dar n-a fost așa. Drumul Floriilor începe din Ierihon, aproape din centru, de locul lui Zaheu. De acolo merge Iisus Hristos către Lazăr, pentru că Drumul Floriilor este drumul către înviere. Prea puțină lume înțelege lucrul

acesta: că floarea este cea care reînvie de fiecare dată prin sămânța sa. Fiecare sămânță se împământenește, prinde rădăcini și iese la suprafață prinzând viață. Sămânța devine veșnică.

Casa lui Lazăr a fost în El-Azaria. Înainte de a intra în oraș este biserica unde a fost cina cu Maria și Marta, care s-au ostenit fiecare în legea ei. În apropiere, se află mormântul lui Lazăr, mormânt care și astăzi este gol și poate fi vizitat. Se spune că niciodată n-a mai fost cineva înmormântat acolo deși în acele vremuri era obiceiul ca toți ai casei să fie puși în același mormânt. Deasupra mormântului este o biserica ortodoxă, unde se păstrează o parte din capul Sfântului Lazăr.

Despre Lazăr mai putem spune că a fost rânduit ca episcop de Hristos înainte de moartea Lui. Înainte de moartea Sa, Hristos a rânduit câțiva episcopi: Lazăr, Iacov și Zaheu. Toți trei au câteva ceva de spus despre Hristos. Lazăr despre prietenia duhovnicească, Iacov despre firea omenească iar Zaheu, sluga îl vede pe Hristos ca Stăpân al vieții și al morții.

Tot despre Lazăr mai putem spune că după ce a înviat din morți n-a mai mâncat mâncare gătită, doar dulce, așa cum se spune în Scriptură, și nici nu a mai râs vreodată. Din cauza iudeiilor care voiau să-l omoare ca să nu mai demonstreze puterea lui Hristos, pentru că era dovada vie a învierii, Lazăr pleacă în Cipru.

De ce tocmai în Cipru? Pentru că aici era o comunitate evreiască foarte puternică venită din Egipt și s-a stabilit acolo. El a mers în mijlocul acestei comunități care a fost destul de permisivă cu dânsul.

În Cipru se află cel de-al doilea mormânt al său, acesta fiind descoperit in secolul al X-lea la Larnaca, unde a fost construită o biserică închinată lui. În apropiere este peștera și locul unde Sfântul Ioan a scris ceva mai târziu Apocalipsa.

Lazarus Tomb
"Now a certain man was ill, Lazarus of Bethany, the village of Mary and her sister Martha... Then Jesus told them plainly, "Lazarus is dead!"... Then Jesus, deeply moved again, came to the tomb it was a cave, and a stone lay upon it, Jesus said "Take away the stone."...When he had said this, he cried with a loud voice, "Lazarus, come out." The dead man came out, his hands and feet bound with bandages, and his face wrapped with a cloth. Jesus said to them, "Unbind him, and let him go". (Gospel of John, Chapter 11)
The tomb of Lazarus, as is the case with most of the tombs of the first century, is composed of a vestibule and a burial chamber. The tomb is quarried in the soft rock of the Mount of Olives, and was most likely covered during the Byzantine period with stone or marble.
Traces of change and additions to the tomb can be traced since at least the fourteenth century. The construction of the Mosque of Ozayr in 1384 blocked the original entrance of the tomb that led to the eastern forecourt of the fourth-century church; this entrance led to the vestibule of the tomb and was used by the pilgrims visiting the tomb. The current northern entrance of the tomb was cut in the rock during the sixteenth century.
A flight of steps led down to the vestibule to the inner square 2.00 x 2.00 metres burial chamber. The burial chamber contained three funerary niches (arcosolia) hewn on the walls. Christian tradition identified the northern arcosolium, to the right of the entrance, with the arcosolium on which Lazarus was laid, and it was in the vestibule that Jesus was standing when he called Lazarus to come out.
قبر العازر
"وَكَانَ إِنْسَانٌ مَرِيضًا وَهُوَ لِعَازَرُ، مِنْ بَيْتِ عَنْيَا مِنْ قَرْيَةِ مَرْيَمَ وَمَرْثَا أُخْتِهَا . . . فَقَالَ لَهُمْ يَسُوعُ حِينَئِذٍ عَلاَنِيَةً: "لِعَازَرُ مَاتَ! . . . فَانْزَعَجَ يَسُوعُ أَيْضًا فِي نَفْسِهِ وَجَاءَ إِلَى الْقَبْرِ، وَكَانَ مَغَارَةً وَقَدْ وُضِعَ عَلَيْهِ حَجَرٌ. قَالَ يَسُوعُ: "ارْفَعُوا الْحَجَرَ!" . . . وَلَمَّا قَالَ هذَا صَرَخَ بِصَوْتٍ عَظِيمٍ: "لِعَازَرُ، هَلُمَّ خَارِجًا!" فَخَرَجَ الْمَيْتُ وَيَدَاهُ وَرِجْلاَهُ مَرْبُوطَاتٌ بِأَقْمِطَةٍ، وَوَجْهُهُ مَلْفُوفٌ بِمِنْدِيلٍ. فَقَالَ لَهُمْ يَسُوعُ: "حُلُّوهُ وَدَعُوهُ يَذْهَبْ". (إنجيل يوحنا الفصل ١١)
يكون قبر العازر، كما هو حال معظم القبور من القرن الأول، من دهليز وغرفة الدفن. تم حفر القبر في صخور لينة من جبل الزيتون، وعلى الأرجح أنه تم تغطيته في الفترة البيزنطية برخام ومرمر. تعرض القبر إلى تغييرات عدة منذ القرن الرابع عشر، حيث أدى بناء مسجد العُزير عام ١٣٨٤ إلى إغلاق المدخل الرئيسي للقبر المؤدي إلى الساحة الشرقية لكنيسة القرن الرابع، هذا المدخل يؤدي إلى دهليز القبر والذي كان يستخدمه الحجاج والزوار لدخول القبر. أما المدخل الشمالي الحالي للقبر فقد تم حفره بالصخر خلال القرن السادس عشر.
يتم النزول بأدراج إلى دهليز الساحة الداخلية الواقعة أمام غرفة الدفن، أما غرفة الدفن فمساحتها ٢x٢ متر، والتي تحتوي على ثلاثة محاريب جنائزية (مدافن) محفورة في الجدران. وبحسب التقاليد المسيحية فإن المدفن الشمالي، إلى يمين المدخل، هو المكان الذي كان يرقد فيه العازر حين وقف المسيح في غرفة الدهليز ودعاه ليخرج من القبر.
USAID

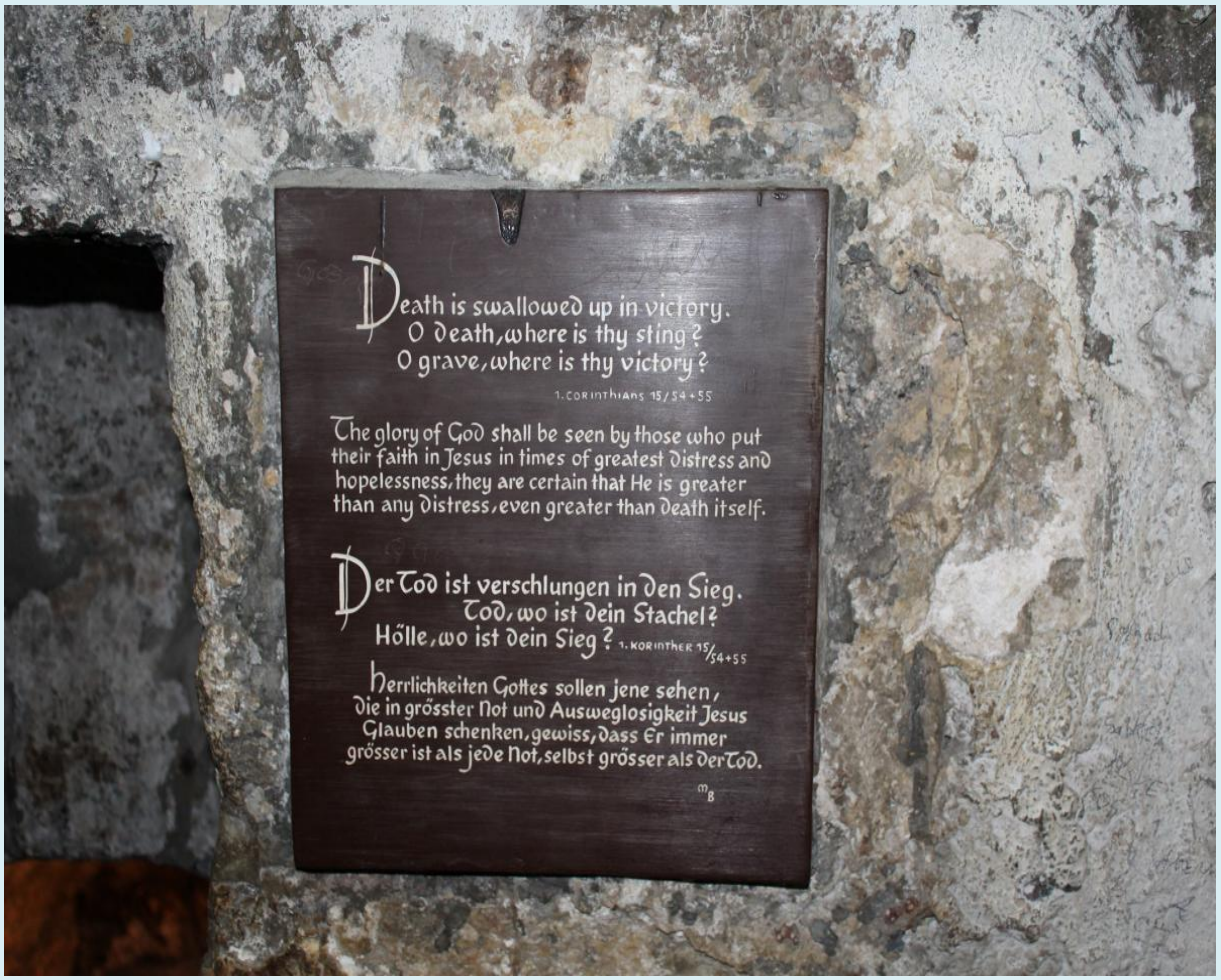
Death is swallowed up in victory.
O death, where is thy sting?
O grave, where is thy victory?
1. Corinthians 15/54+55
The glory of God shall be seen by those who put their faith in Jesus in times of greatest distress and hopelessness, they are certain that He is greater than any distress, even greater than death itself.
Der Tod ist verschlungen in den Sieg.
Tod, wo ist dein Stachel?
Hölle, wo ist dein Sieg? 1. Korinther 15/54+55
Herrlichkeiten Gottes sollen jene sehen,
die in grösster Not und Ausweglosigkeit Jesus
Glauben schenken, gewiss, dass Er immer
grösser ist als jede Not, selbst grösser als der Tod.
mB

Sursa:
http://www.stelique.ro/mormantul-lui-lazar/

Pr. Silviu Cluci - Mănăstirea Sfintelor Marta şi Maria din Betania

Aşezământul este o mică mănăstire grecească de călugăriţe, înălţată pe locul unde se afla casa celor trei fraţi, prieteni apropiaţi ai Domnului: Marta, Maria şi Lazăr.

Hramul bisericii este „Învierea lui Lazăr”. În absida dreaptă a bisericii a fost adusă o bucată mare de stâncă de la mormântul Sfântului Lazăr.

La această mănăstire, pe 5 august 1959, sosește Avrilia Papaiannis, viitoarea maică Gavrilia, numită şi „asceta dragostei”. În timpul celor trei ani de vieţuire aici, a fost tunsă în monahism, primind numele de Gavrilia.

Astăzi în mănăstire vieţuieşte o obște de zece maici, dintre care cinci sunt cipriote. Stareţă este monahia Eupraxia.

În apropierea mănăstirii, pe şoseaua care duce la Ierihon, se află piatra întâlnirii Mântuitorului Hristos cu cele două surori ale lui Lazăr, Marta şi Maria.

Pr. Silviu Cluci - Biserica Sfântul Lazăr din Larnaca, Cipru

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Biserica Sfântul Lazăr din Larnaca

Larnaca este unul dintre cele mai vechi oraşe din Europa, cunoscut în Antichitate sub numele Khitim sau Kition. Biserica Sfântul Lazăr este unul dintre

cele mai impresionante monumente ale oraşului, datorită frumuseţii arhitecturale.

***

Biserica Sfântul Lazăr din Larnaca a fost construită în secolul al IX-lea pentru a adăposti mormântul lui Lazăr din Betania.

Potrivit tradiţiei, după ce Lazăr a fost înviat din morţi de către Hristos, de frica iudeilor acesta a venit în Cipru, unde avea să fie rânduit episcop de Kition de către Sfântul Pavel. Sfântul Lazăr a mai trăit în Larnaca timp de 30 de ani.

În anul 890 au fost descoperite sfintele sale moaşte, iar în anul 901 acestea au fost mutate la Constantinopol de către împăratul Leon al VI-lea.

Biserica Sfântul Lazar a fost înălţată pe locul mormântului după anul 890 de către împăratul Leon al VI-lea. Ca mângâiere pentru creştinii ciprioţi, împăratul le-a lăsat cinstitul cap şi o parte din moaştele Sfântului Lazăr.

În anul 1589, biserica a trebuit să fie răscumpărată de la turcii care cuceriseră zona. De atunci şi până în anul 1758, biserica Sfântul Lazăr a fost împărţită de către ortodocşi şi romano-catolici. Biserica a fost reconstruită în secolul al XVII-lea.

Un incendiu izbucnit în anul 1970 a avariat grav interiorul bisericii, aceasta rămânând mai austeră chiar decât toate bisericile cipriote. În timpul lucrărilor de renovare din anul 1972 sub altar au fost descoperite o parte din moaştele Sfântului Lazăr ce se află astăzi în biserică spre închinare.

Biserica Sfântului Lazăr este din piatra si măsoară 31,5 metri înălţime şi 14,5 metri lăţime. Are un pridvor cu portal deschis, ale cărui trepte coboară în incinta bisericii. Portalul păstrează inscripţii greceşti, latine şi franceze.

Interiorul impresionant este alcătuit dintr-o navă centrală, două abside şi trei domuri. Acoperişul este susţinut de piloni dubli terminaţi cu capiteluri bizantine. Într-unul dintre pilaştri, o serie de trepte duce la un amvon elaborat vechi de peste 300 de ani, realizat în stil Rococo.

Impresionantul iconostas din lemn, în stil baroc, a fost realizat între anii 1773 şi 1782 de către meşterul Chatzisavvas Taliadorou din Nicosia, apoi a fost restaurat și aurit între anii 1793-1797, după ce a fost grav avariat de către incendiul din anul 1970.

În biserică se păstrează şase icoane bizantine aparţinând vechiului iconostas. Una dintre icoane îl reprezintă pe Sfântul Lazăr episcop, iar altă înfăţişează

învierea lui Lazăr. Mai amintim icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, aflată pe unul dintre pilaştrii nordici.

Pe lângă închinarea la moaştele Sfântului Lazăr aşezate la loc de cinste, pelerinul poate coborî sub altar unde se află sarcofagul în care a fost îngropat Sfântul Lazăr cel înviat de Hristos, fratele Martei şi al Mariei.

Biserica „Sfântul Lazăr” din Larnaca, Grecia (video)

Pașii Pelerinului. Biserica „Sfântul Lazăr” din Larnaca, Grecia (24 06 2018)
https://www.youtube.com/watch?v=IIeiVDZMA9M

(Foto) Mormântul Sfântului Lazăr din Larnaca, Cipru

Potrivit tradiţiei, după ce Lazăr a fost înviat din morţi de către Hristos, de frica iudeilor acesta a venit în Cipru, unde avea să fie rânduit episcop de Kition de către Sfântul Pavel. Sfântul Lazăr a mai trăit în Larnaca timp de 30 de ani.

În anul 890 au fost descoperite sfintele sale moaşte, iar în anul 901 acestea au fost mutate la Constantinopol de către împăratul Leon al VI-lea.

Biserica Sfântul Lazăr din Larnaca, Cipru a fost înălțată pe locul mormântului după anul 890 de către împăratul Leon al VI-lea. Ca mângâiere pentru creştinii ciprioţi, împăratul le-a lăsat cinstitul cap şi o parte din moaştele Sfântului Lazăr.

Pe lângă închinarea la moaştele Sfântului Lazăr aşezate la loc de cinste, pelerinul poate coborî sub altar unde se află sarcofagul în care a fost îngropat Sfântul Lazăr cel înviat de Hristos, fratele Martei şi al Mariei.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

(Foto) Moaștele Sfântului Lazăr din Larnaca, Cipru

Potrivit tradiţiei, după ce Lazăr a fost înviat din morţi de către Hristos, de frica iudeilor acesta a venit în Cipru, unde avea să fie rânduit episcop de Kition de către Sfântul Pavel. Sfântul Lazăr a mai trăit în Larnaca timp de 30 de ani.

În anul 890 au fost descoperite sfintele sale moaşte, iar în anul 901 acestea au fost mutate la Constantinopol de către împăratul Leon al VI-lea.

Biserica Sfântul Lazar a fost înălțată pe locul mormântului după anul 890 de către împăratul Leon al VI-lea. Ca mângâiere pentru creştinii ciprioţi, împăratul le-a lăsat cinstitul cap şi o parte din moaştele Sfântului Lazăr.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
© doxologia.ro

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
© doxologia.ro

Claudiu Târziu - În căutarea Sfântului Lazăr cel înviat de Hristos, la Marsilia

13 ianuarie 2017

Pânzele micilor bărci, aliniate strâns în port, tremură ușor în vânt. Suflarea mării le face să arunce reflexe albe pe cerul perfect albastru al începutului de toamnă la Marsilia. Dinspre faleză, spre inima orașului, pământul crește pieptiș și pietros cât o colină a patimilor. Deasupra ei tronează abația catolică Saint Victor. O fortăreață cu ziduri groase de piatră, turnuri de apărare și creneluri. O apariție stranie în peisajul urban modern. Una care însă îl înobilează.

Îmi mut privirea de câteva ori de la partea de cer însemnată de catarge la cea care odihnește pe meterezele mănăstirii. Și fâșia albastră dintre cele două puncte devine o punte care mă poartă peste vuietul necontenit al străzii, peste miasmele care răzbesc din prea aglomerata și agitata așezare, peste temerile și așteptările care m-au împovărat pe drum, peste certitudini și îndoieli… Și odată trecută la pas această punte, simt că mă învăluie liniștea, iar imaginile din jurul meu și al bătrânei mănăstiri se estompează treptat. Contururile și culorile pot fi acum ale unui tablou din urmă cu două milenii. Mulțime de oameni ascultă, chiar aici, pe chei, predica unui bărbat care a fost prietenul Mântuitorului. El mărturisește puterea lui Hristos prin însăși viața lui, căci a fost înviat din morți de către Fiul lui Dumnezeu, la patru zile după ce fusese îngropat. Povestește cum Hristos l-a

lăsat să moară pentru a-l învia, ca prin această minune să îi facă să creadă pe mulți evrei că El este Mesia. Hristos știa că acest miracol îi va grăbi judecata în Sinedriu și în fața lui Pilat, crucificarea, dar și Învierea. Dar a vrut să dovedească astfel că El este Viața.

Cuvântul și faptele acestui bărbat, care își spune Lazăr din Betania, convertesc pe loc sute și mii de păgâni. Verbul lui se răspândește, deodată cu faima minunilor pe care le face, în tot ținutul care se va chema Provence. Lazăr l-a găzduit pe Mântuitor în casa lui și a surorilor sale, Marta și Maria. Este unul dintre cei care au învățat să-l iubească pe Dumnezeu de la Dumnezeu însuși. L-a văzut pe Hristos batjocorit și schingiuit, ucis, îngropat, înviat și apoi ridicat cu slavă la ceruri, de unde va să vie iarăși în lume, ca să judece vii și morții, definitiv. Lazăr e plin de har dumnezeiesc, pe care și-l revarsă asupra tuturor inimilor care îl caută pe Dumnezeu cel adevărat.

O mănăstire fondată de Sfântul Ioan Casian

De aproape, mănăstirea-cetate nu mai pare atât de impozantă, e strânsă între străzi înguste, ca într-un brâu, pereții sunt mâncați de vreme ca de pojar și pigmentați de o vegetație răzleață. Clopotele tac. Au fost cândva 23, iar dangătul lor înfiora provincia la ceasurile de slujbă. Demult, turnul în care le adăpostea a fost dărâmat de protrivnicii Domnului. Acum mai sunt doar două clopote mute. Nici o cruce nu se înalță deasupra lăcașului.

O ușă mică întredeschisă, undeva, la baza zidurilor, la capătul unor trepte abrupte, te invită să afli ce e dincolo. Dar nu pornesc către ea decât după ce dau ocol de două ori fortăreței, în căutarea unei intrări maiestuoase sau a altui semn că aici e locul în care și-a trăit o parte din viață unul dintre ucenicii Domnului. Nu le găsesc, și pătrund pe ușița modestă. Înăuntru, semiîntuneric, un aer greu și o liniște de mormânt. Pe coloane înalte, continuate de arcade gotice, se sprijină o biserică sobră și tristă, de secol XII, în care se află numai câțiva turiști. Blițurile aparatelor de fotografiat punctează aproape indecent tihna lăcașului.

De-a stânga și de-a dreapta navei, până la altar, sunt așezate tablourile unor sfinți catolici; unele în câte o mică alveolă, care închipuie o capelă.

De-a stânga și de-a dreapta altarului sunt două vitrine, căptușite cu catifea roșie, în care se află chivote aurite cu părți din moaștele Sfântului Victor - soldat roman martirizat în secolul al IV-lea - patronul bisericii, și ale Sfântului Ioan Casian, cel care a fondat mănăstirea în secolul al V-lea, peste o necropolă greco-romană de dinainte de Hristos, în care fuseseră îngropați ulterior și mulți martiri creștini. Poate ca un omagiu subtil adus Sfântului Ioan Casian, călugărul răsăritean care a fost un mare promotor al monahismului în Apus, în altar, în

locul crucii obișnuite la catolici, strălucește o icoană a Mântuitorului coborând la iad, pictată în cel mai pur stil bizantin. De altfel, și icoanele Sfântului Victor, Sfântului Ioan Casian, a Sfântului apostol Andrei și a Sfintei Fecioare cu Pruncul, aflate în biserică, sunt pictate după erminia ortodoxă.

Îngenunchez dinaintea raclelor cu sfinte moaște ale Sfântului Ioan Casian și îmi plec gândul la cei care sunt morți pentru lumea noastră, dar vii în veșnicie. Sticla rece dintre mine și rămășițele sfinte este parcă pragul dintre lumi. Rugăciunea trece peste el, dar inima nu se cutremură de apropierea oaselor sfinte ca atunci când le poți atinge.

Chilia lui Lazăr

Urmele Sfântului Lazăr din Betania nu sunt însă în biserica de sus, construită la douăsprezece veacuri după martirizarea prietenului lui Iisus și refăcută apoi de două ori. O ușă grea de lemn, aflată sub orga uriașă, ascunde un coridor spre o altă ușă, boltită, prin care cobori în catacombe, adică în vechea mănăstire.

După tradiția catolică, aici ar fi stat, în niște grote, Sfântul Lazăr din Betania și Sfânta Maria Magdalena. Aici ar fi predicat împreună o vreme, Sfântul Lazăr devenind primul episcop al Marsiliei, iar Sfânta Maria Magdalena retrăgându-se, după șapte ani, pe un munte, în sihăstrie.

Francezii cred că Lazăr, împreună cu surorile sale Maria și Marta, cu prietenul său Maximin, cu Maria lui Iacob, Maria Salomeea, Marcela, Sarra și Sindonius cel ce se născuse orb, ar fi fost puși într-o barcă fără vâsle și fără pânze și trimiși în largul mării de către iudei, pentru a pieri. Dar, prin grija lui Dumnezeu, vasul a ajuns pe un mal al Mediteranei, în locul numit astăzi Saintes-Maries de la Mer, din Provence, Franța. Fiecare dintre acești ucenici ai lui Hristos ar fi apucat un alt drum, ca să vestească adevărul de credință în această parte a lumii, dar Lazăr și Maria Magdalena ar fi rămas un timp împreună.

Cobor cele câteva trepte și trec prin dreptul unor sarcofage dăltuite în piatră, cu scene biblice pe o față a lor, în care se odihnesc oasele altor martiri creștini ai primelor secole.

În stânga acestei biserici subterane, pe sub o boltă de piatră intru în capela Sfântului Lazăr. Aici cred francezii că a fost chilia sfântului. Aici s-ar fi ascuns Sfântul Lazăr, într-un străvechi mormânt, în timpul persecuției creștinilor de către Nero. Și aici ar fi fost el însuși înhumat, după ce i s-a tăiat capul, în timpul prigoanei anti-creștine a împăratului Domițian (81-96).

Chiar la intrarea în capelă, pe partea dreaptă, ochii mi se opresc asupra unei coloane din piatră cât un stat de om, în prelungirea căreia este sculptat naiv, cu linii nesigure, un chip de bărbat. Tradiția franceză spune că este figura Sfântului Lazăr. În dosul coloanei, un scaun de piatră pe al cărui lustru de uzură a crescut un mucegai verde. Dinaintea acestui scaun al Sfântului Lazăr vor fi înge-nuncheat mulți credincioși, luând dezlegare, sfat și pace de la unul din prietenii lui Iisus.

Cu siguranță, altarul, aflat tot în dreapta micii săpături în stâncă, basorelieful de deasupra lui - în care este reprezentată Sfânta Maria Magdalena între îngeri, pe o stâncă, la poalele căreia se află un craniu - un sarcofag cu moaștele unor martiri, numiți ”sfinții inocenți”, din secolul al II-lea, o coloană în stil roman, foarte îngrijit lucrată, și cele câteva dale de piatră bine finisate au fost adăugate ulterior trecerii sfântului pe aici.

Abia într-un târziu observ că încăperea mai are o ieșire, ceva mai largă, vizavi de altar, foarte aproape de prima. Ies, cu părerea de rău că nu s-au mai păstrat și moaștele Sfântului Lazăr. Nici în mica grotă, nici în altă parte a bisericii sub-terane, nici în cea de deasupra.

Potrivit tradiției franceze, până în secolul al XIII, cel puțin, mănăstirea Sfântul Victor deținea mandibula și un antebraț al Sfântului Lazăr, sfinte moaște cu care preoții ieșeau în procesiune în ziua de Crăciun. Capul sfântului ar fi fost oferit Catedralei ”Major” din Marsilia, iar restul trupului - îngropat în Catedrala Sfântului Nazarie din orașul Autun, pentru ca de acolo să fie mutat mai târziu în nou construita biserică a Sfântului Lazăr din Avalon.

În timpul Revoluției franceze, însă, cele două biserici ale mănăstirii au fost jefuite și relicvele arse, abația fiind transformată în depozit de furaje pentru animale, iar mai apoi în închisoare. Abia în decembrie 1802 arhiepiscopul locului a luat din nou în posesie mănăstirea. Dar fuseseră comise stricăciuni ireparabile, cum este dispariția unor sfinte moaște.

Controverse

Provensalii sunt mândri că au fost creștinați de doi dintre cei mai apropiați prieteni ai lui Hristos, Sfântul Lazăr și Sfânta Maria Magdalena. Totuși, e de neînțeles de ce, având în acel loc moaștele Sfântului Lazăr și grota în care a viețuit acesta, Sfântul Ioan Casian a preferat să închine mănăstirea construită acolo unui sfânt militar mai puțin cunoscut și mai recent, Sfântul Victor. Nici mai târziu nu s-a găsit vreun stareț sau ierarh care să propună ca măcar una dintre biserici să poarte hramul Sfântului Lazăr.

Contextul se complică, dacă avem în vedere că secole de-a rândul s-a perpetuat o confuzie între Lazăr din Betania și un episcop al Marsiliei pe nume Lazăr, din secolul al V-lea. Când acestuia din urmă i s-au descoperit rămășițele pământești, în secolul al XII-lea, în biserica Sfântului Nazarie din Autun, au fost confundate cu sfintele moaște ale lui Lazăr din Betania. După Conciliul Vatican II, această încurcătură a fost lămurită de Biserica Romano-Catolică, iar cei doi sfinți sunt de atunci cinstiți separat: Lazăr din Betania pe 17 august, iar episcopul Lazăr din Marsilia pe 31 august. Până atunci, Lazăr al Marsiliei nu era prăznuit, căci se credea că e Lazăr din Betania.

Pe de altă parte, tradiția ortodoxă spune că moaștele Sfântului Lazăr din Betania se află la Larnaca, în Cipru. Lazăr s-ar fi refugiat acolo, pentru a nu fi ucis de marii preoți și farisei evrei, care știau că mulți se converteau la creștinism prin simpla prezență în mijlocul lor a celui înviat de Mântuitor.

Apostolul Pavel și apostolul Barnabau au mers în Cipru și l-au hirotonit pe Lazăr ca prim episcop de Larnaca (pe atunci numit Kitium), unde a păstorit drept-credincioșii vreme de peste 30 de ani. Așa se explică de ce toate scaunele episcopale din Larnaca au icoana lui Lazăr în loc de cea a lui Hristos, cum este în tradiția Bisericii Ortodoxe.

Mormântul Sfântului Lazăr a fost găsit la Larnaca în anul 890, cu moaștele sale într-un sarcofag din marmură, pe care era inscripția „Lazăr, prietenul lui Hristos”.

Împăratul bizantin Leon VI cel înțelept a cerut mutarea sfintelor moaște ale lui Lazăr în capitala imperială, unde a zidit o biserică cu hramul sfântului. Dar, ca să nu-i supere pe localnici, a lăsat o parte din moaște și la Larnaca, unde a clădit o altă biserică frumoasă, pe locul mormântului.

Moaștele lăsate în Larnaca au ieșit la iveală pe 2 noiembrie 1972, sub altarul bisericii Sfântului Lazăr, în timpul unei renovări. Însă, părțile din sfintelele

moaște aflate la Constantinopol au fost capturate de cruciați, în 1204, și duse la Marsilia.

Așadar, oricare dintre tradiții am îmbrățișa, e limpede că moaștele Sfântului Lazăr cel înviat de Hristos au fost la Marsilia, au făcut minuni și au justificat un cult special pentru acest ucenic al Mântuitorului în sudul Franței.

***

Fiecare pas pe scările spre biserica de sus, apoi spre ieșirea din mănăstire, mă decojește parcă, strat după strat, de liniștea în care am fost îmbrăcat. Tumultul străzii, tăria albastră a cerului, catargele bărcilor, acum despuiate de vele, ca la încheierea unei călătorii, mă aduc brutal în prezent. În biserică nu intră nimeni să se închine, clopotele sunt mute cu desăvârșire, clipocitul mării în buza cheiului e acoperit de turația motoarelor care intră sau ies pe autostrada de la poalele mănăstirii Sfântului Victor.

(Reportaj documentat și scris în 2014, publicat în premieră aici)

Sursa:
https://claudiutarziu.ro/in-cautarea-sfantului-lazar-cel-inviat-de-hristos-la-marsilia/

Teodor Danalache - Mănăstirea Hagimus - Marta şi Maria

Mănăstirea Hagimus, închinată Sfintelor femei mironosiţe Marta şi Maria, surorile dreptului Lazăr, este o mănăstire de maici din Republica Moldova. Mănăstirea, aşezată în localitatea Hagimus, judeţul Tighina, se află la jumătatea drumului ce leagă între ele localităţile Causeni şi Tighina, la aproximativ 75 de kilometri sud-est de Chişinău.

Mănăstirea închinată Sfintelor Marta şi Maria a fost deschisă în anul 1997, de părintele Andrei Cotruţă, cu ajutorul Mănăstirii Noul Neamţ. Iniţial, pe acest loc se înălţa numai o clădire cu etaj, folosită pentru chilii. Stareţa mănăstirii, anume monahia Marta Cusnir, poartă de grijă obştii de aproape 50 de vieţuitoare.

Mănăstirea Hagimus - Sfintele Marta şi Maria

Mănăstirea Hagimus a fost întemeiată la începutul secolului XX, de Preasfinţitul Dorimedont. În anul 1997, preotul Andrei Cotruţă, pe atunci inspector la Seminarul Teologic de la Noul Neamţ, impresionat de frumuseţea şi pitorescul locului, şi-a dorit să înalţe aici un locaş monahal. Iniţial, aici a fost construită o

biserică cu hramul Sfintele Marta şi Maria, câteva chilii şi o şcoală, în care s-a deschis, în anul 1998, un Seminar Teologic pentru fete.

Sprijinit de arhimandritul Dorimedont, care pe atunci era stareţ al Mănăstirii Chiţcani, ajuns mai apoi episcop de Edineţ şi Briceni, la 26 mai deschide un schit al Mănăstirii Noul Neamţ. În toamna aceluiaşi an, acesta devine mănăstire, cu hramul Sfintele Femei mironosiţe Marta şi Maria. Părintele Andrei Cotruţă este numit duhovnic al mănăstirii, iar egumena Eufrosinia, stareţă a obştii.

Începând cu anul 1999, mănăstirea este condusă de maica stareţă egumenă Marta. Biserica Acoperământul Maicii Domnului este prea mică pentru mulţimea de creştini ce vin să se roage în aceasta. Acum câţiva ani, obştea de maici, susţinută de oameni dreptcredincioşi, a pus temelia unei catedrale, pe două nivele: Biserica Sfintelor Femei mironosiţe Marta şi Maria (Biserica de vară) şi Biserica Sfântul apostol Andrei (Biserica de iarnă).

Mănăstirea se află la începutul activităţii sale misionare, în această zonă văduvită atâta vreme de credinţă strămoşească. În biserica mănăstirii, părintele săvârşeşte zilnic Vecernia, Utrenia, Miezonoptica şi Sfânta Liturghie. Obştea de maici citeşte zilnic şi Psaltirea, pentru binecredincioşii creştini.

În fiecare seară, maicile fac o procesiune, numită "Drumul Crucii", în jurul mănăstirii, cu icoana Acoperământul Maicii Domnului, hram purtat de biserica actuală. Urmând nevoinţei Părinţilor de demult, în mănăstire se săvârşeşte zilnic Miezonoptica şi Acatistele de noapte "Slavă lui Dumnezeu pentru toate" şi "Egumenă a mănăstirilor din toată lumea".

Sfintele Marta şi Maria, surorile lui Lazăr

Marta şi Maria sunt surorile lui Lazăr, cel înviat de Iisus Hristos. În casa lui Lazăr poposea adesea Mântuitorul Iisus Hristos, în drumul Său spre Ierusalim sau Galileea. Aceste două sfinte femei, surori ale lui Lazăr, prietenul lui Hristos, locuiau în Betania, un sat aflat la mică distanţă de Ierusalim.

Marta slujeşte, iar Maria ascultă. Pentru aceasta, Părinţii au considerat pe Maria drept chip al contemplaţiei, de preferat faţă de fapta virtuţii, reprezentată de Marta.

"Şi pe când mergeau ei, El a intrat într-un sat; iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei. Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care, aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui. Iar Marta se silea cu multă slujire şi, apropiindu-se, a zis: "Doamne, oare nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute". Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: "Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti; ci un lucru trebuie; iar Maria partea cea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea" (Luca 10, 38-42).

Cu puţin timp înaintea Patimilor, dreptul Lazăr se îmbolnăveşte şi moare. Cele două surori au trimis la Iisus, să fie înştiinţat despre boala lui Lazăr, însă El a ajuns în Betania abia peste patru zile. Marta se grăbi de îndată în întâmpinarea Lui, în timp ce Maria rămase acasă. Domnul o asigură că fratele său avea să învieze. La mormânt, la chemarea lui Iisus, cel înmormântat ieşi afară viu, cu picioarele şi mâinile legate cu fâşii de pânză (Ioan 11).

Femeile mironosiţe, printre care şi Marta cu Maria, credeau cu tărie că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, venit pe pământ să mântuiască neamul omenesc.

Marta şi Maria au dus o viaţă sfântă, în rugăciune şi post, în înfrânare şi milostenie, iar din avutul lor ospătau şi odihneau pe călători.

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

120

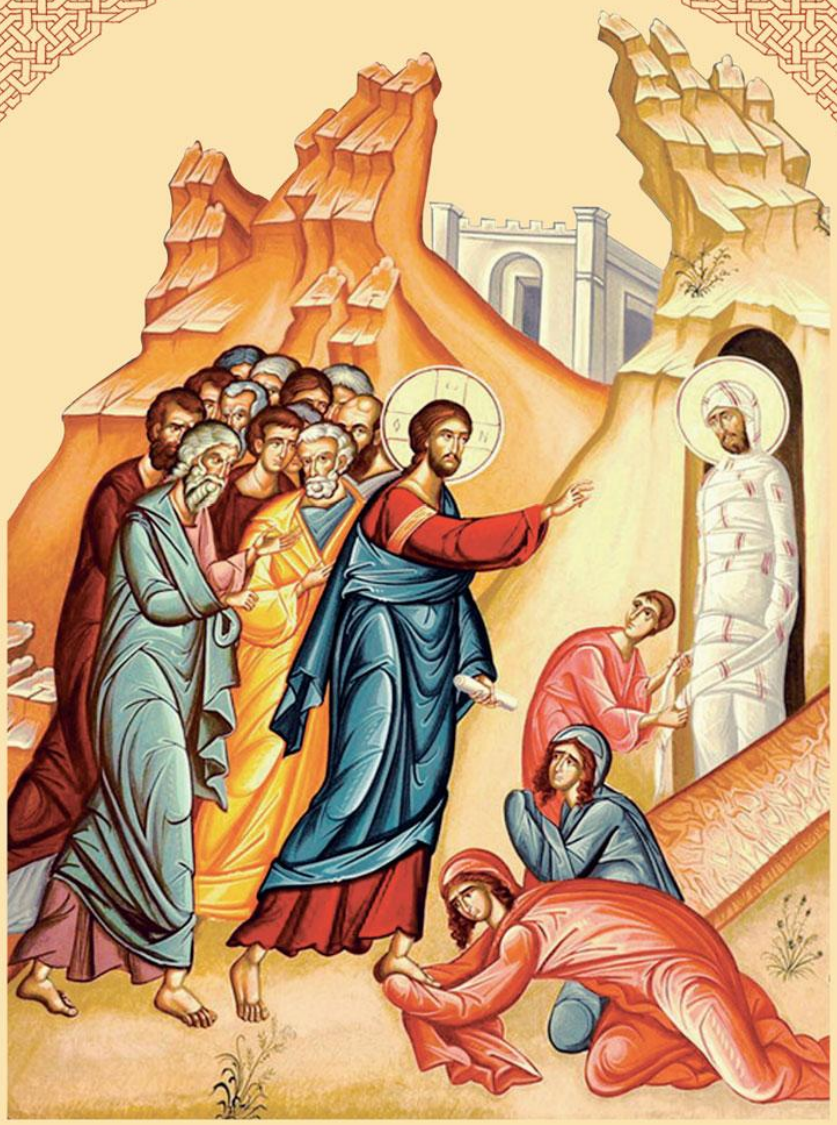

ACATISTUL ÎNVIERII SFÂNTULUI ȘI DREPTULUI LAZĂR

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Învierea cea de obște mai înainte de Pătimirea Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție, Biruitorului morții, strigăm: Osana Celui dintru înălțime! Binecuvântat ești, Cel ce vii întru numele Domnului!”

Troparul Sâmbetei Sfântului
și Dreptului Lazăr

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-366-1

Icoane

Frescă din interiorul Bisericii „Învierea lui Lazăr“ din Betania

Piatra întâmpinării, adusă de la mormântul Sfântului Lazăr

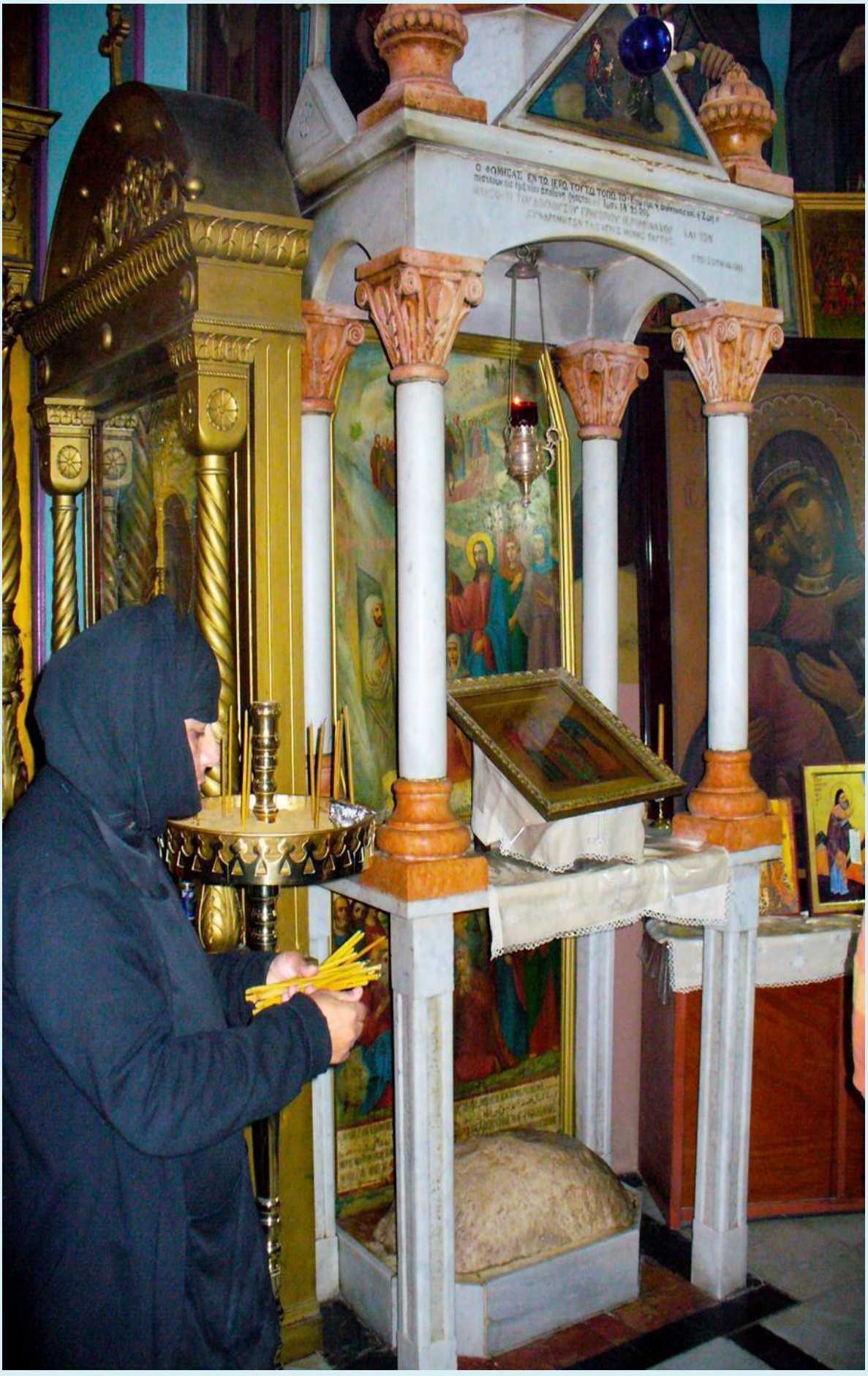

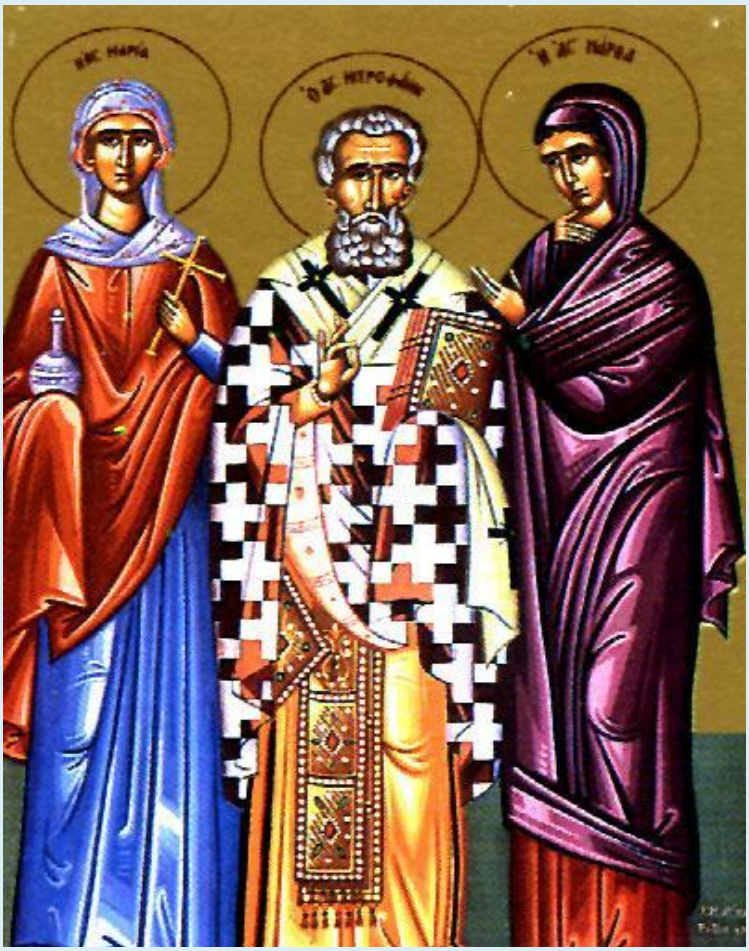

Лазарововъскрешение

ВАСКРСЕНЬЕ ЛАЗАРЕВО

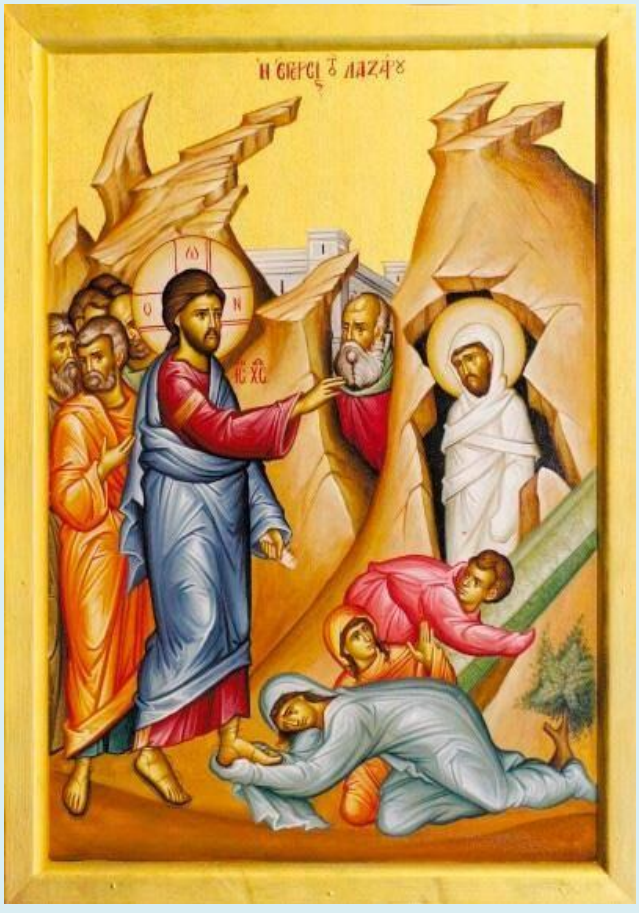
ІС ХС

Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ.
Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ.
ΙΣ.
ΧΣ.

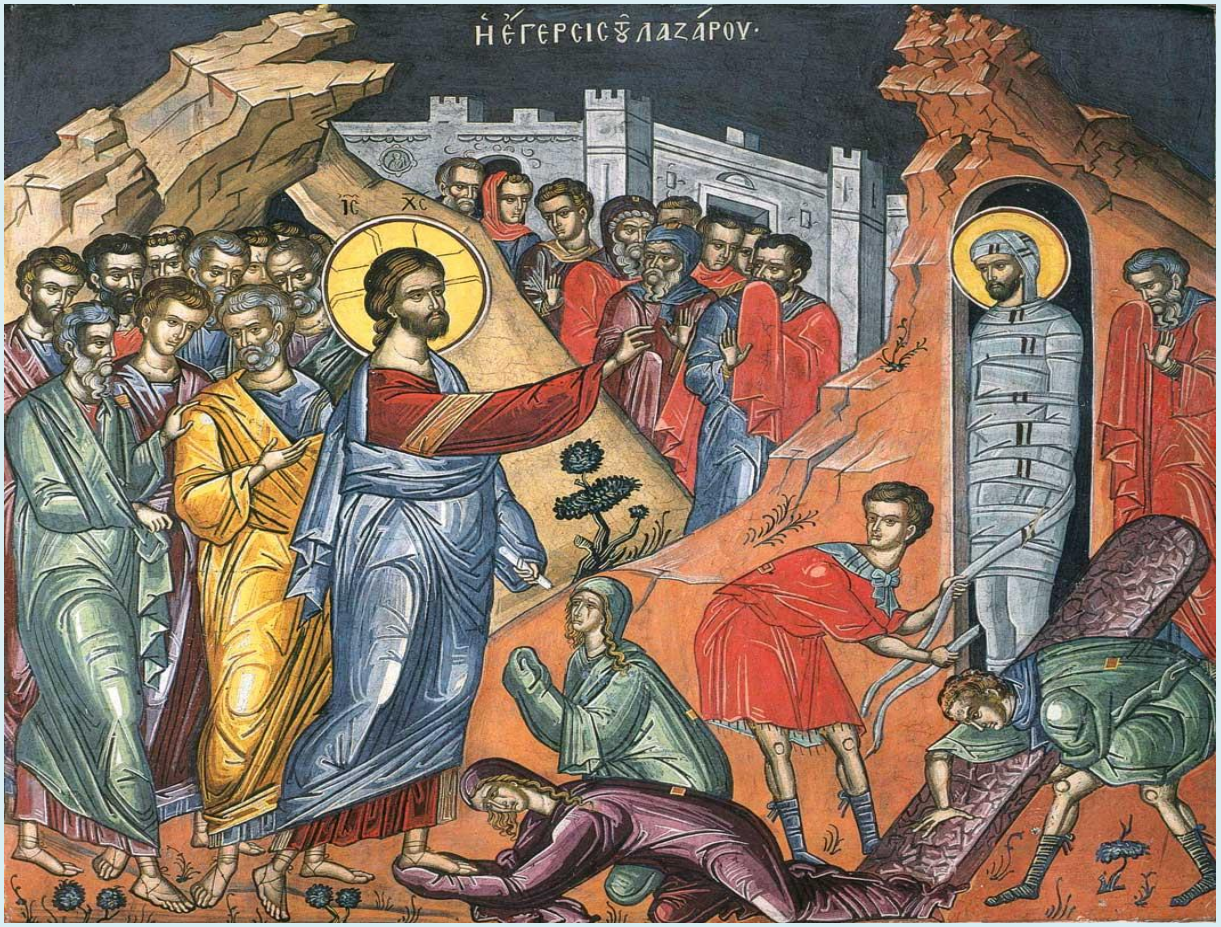
Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ·
ΙΣ
ΧΣ

HRISTOS ÎNVIIND PE LAZĂR
DIN BETANIA
IC XC

HRISTOS ÎNVIIND PE LAZĂR
DIN BETANIA
IC XC

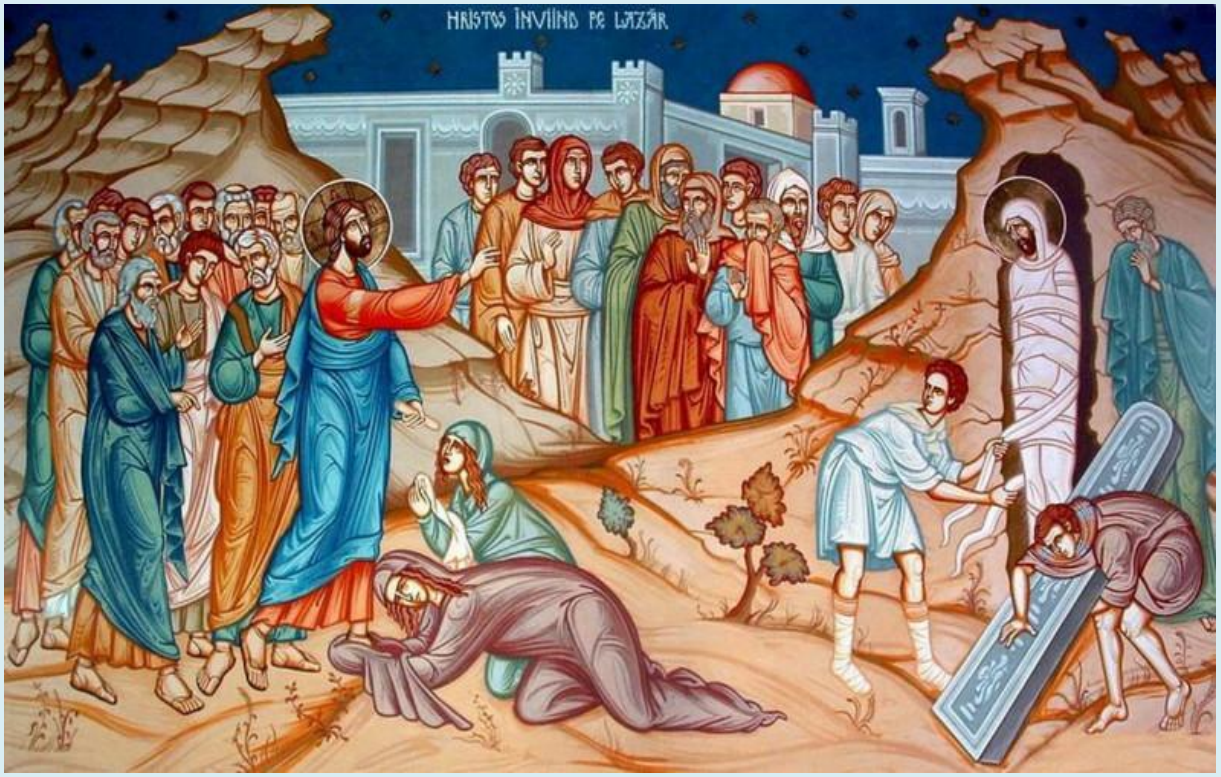
HRISTOS ÎNVIIND PE LAZĂR

ÎNVIEREA LUI LAZĂR

ÎNVIEREA LUI LAZĂR
IC XC

SFÂNTUL IERARH LAZĂR EPISCOPUL CIPRULUI CEL ÎNVIAT A 4-A ZI

Învierea lui Lazăr a deşteptat invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Arhiereii s-au gândit să-l omoare pe Lazăr, pentru că se alăturau mulţi lui Hristos când îl vedeau. Dar Lazăr, cunoscând gândurile lor, a fugit în insula Cipru şi a trăit acolo. Mai târziu a fost pus de Apostoli episcop al oraşului Chition.

VIEŢUIND ÎN CURĂŢENIE ŞI DUPĂ VOIA LUI DUMNEZEU, A MURIT DIN NOU DUPĂ TREIZECI DE ANI DE LA ÎNVIEREA SA. A FOST ÎNGROPAT ACOLO, FĂCÂND MULTE MINUNI.